N°. 14517. **Nieuwe Amsterdamsche Courant.** A°. 1877.

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR *DRIE* MAANDEN:
Voor Amsterdam.....*f* 6.—. Voor de overige plaatsen des rijks....*f* 7.—.
Bijzonderlijke nummers..*f* 0.08. Bestellingen en aanvragen *franco* in te zenden.
Het kwartaal moet voldaan zijn uiterlijk op den 15den van de 3de maand.
Dit blad verschijnt dagelijks, behalve op enkele feestdagen.

Donderdag 17 Mei.

UITGEVERS-DIRECTEUREN: GEBROEDERS DIEDERICHS.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van EEN tot VIJF gewone regels *f* 1.25. Elke regel meer.....*f* 0.25.
Aanvragen en vermelding van liefdegiften worden geplaatst per regel à 15 *cents*.
Reclames of aanbevelingen (beneden het Binnenlandsch Nieuws) per regel à 50 *cents*.
Groote letters worden berekend naar de plaatsruimte, die zij beslaan.

HOOFDAGENTEN IN HET BUITENLAND: *Berlijn*, R. MOSSE; *Brussel*, A. N. LEBÈGUE & C°.; *Frankfort a/M.*, G. L. DAUBE & C°.; *Hamburg*, HAASENSTEIN & VOGLER; *Londen*, A. MAURICE en CATHRALL & VAN PUTTEN; *Parijs*, HAVAS, LAFFITE & C°

INHOUD VAN HET BIJVOEGSEL.

1°. Buitenlandsch nieuws met een brief uit Brussel; 2°. verslag der zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal op 15 dezer; 3°. binnenlandsche berichten, met de rubrieken: besluiten en benoemingen, en vacaturen; 4°. verslag der bijeenkomst van eenige leden van het Paleis voor Volksvlijt, om te protesteeren tegen de handelingen van de directie; 5°. handels- en stoomvaartberichten, scheepstijdingen en rivierberichten; 6°. advertentiën.

BUITENLAND.

Groot-Brittannië.

De vijfdaagsche slag is gestreden. Met 354 tegen 223 stemmen werden Gladstone's voorstellen verworpen gelijk ieder trouwens van te voren wist dat geschieden zou — doch Gladstone treedt niettemin als overwinnaar uit den ongelijken strijd, omdat hij zijn doel bereikt heeft. Hij wilde de regeering dwingen tot een verklaring; hij wilde dat het land volkomen juist werd ingelicht betreffende den loop der onderhandelingen en wilde ten laatste den woordvoeders der liberale partij de gelegenheid geven om duidelijk te verklaren dat volgens hun overtuiging Engeland in geen geval Turkije mocht helpen. Hij heeft in elk opzicht zijn doel bereikt. De minister van binnenlandsche zaken legde een verklaring af, welke geheel in den geest van Gladstones voorstellen was en de hoofden der oppositie zeiden hetzelfde in andere woorden. De vrucht van het debat is, dat thans de geheele wereld weet, dat Engeland alleen tusschenbeide zou treden in het Oosten, wanneer Konstantinopel of het Suezkanaal bedreigd wierd en dat in elk geval Turkije aan zijn lot zal worden overgelaten, dat het zich door zijn eigen misdaden en wanbestuur berokkend heeft.

Terwijl het bespreken van Gladstone's voorstellen deze goede gevolgen in het parlement had, hebben zij hen, die een oorlog met Rusland verhinderen willen, zeer versterkt, door de krachtige uiting van den volkswil buiten de kamer, welke zij hebben uitgelokt. Op de meest onmiskenbare wijze is op tweehonderd openbare volksvergaderingen in het geheele rijk geprotesteerd tegen een oorlog met Rusland ten behoeve van Turkije, en ieder, die het belangwekkende debat gevolgd heeft, moet hebben opgemerkt, dat de verklaringen van de regeering elken dag gematigder en vredelievender werden. Zij gevoelde dat het volk niet met haar is, en dat een ontbinding van het parlement noodzakelijk zou worden indien lord Beaconsfield's drijven naar oorlog gehoorsaamd wierd. Alleen de gematigde leden van het ministerie hebben dan ook gesproken, en ofschoon in het Hooger Huis door den hertog van Argyll het ministerie op de scherpste wijze gegipst is geworden, heeft lord Beaconsfield zijn mond niet opengedaan. De hartstochtelijke vriend der Turken heeft gezwegen.

Het verslag van het debat in de *Times* zou eenige nummers van ons blad, bijvoegsel en al vullen, en gelijk wij reeds vroeger zeiden, moet het in zijn geheel gelezen worden tot recht verstand der zaak. Het is voorname-lijk van geschiedkundig belang, en stelt ieder in staat te begrijpen hoe Engeland in zijn tegenwoordigen geisoleerden toestand onder de Staten geraakt is. De oorlog is nu aan den gang en wij denken voor het oogenblik meer aan de toekomst dan aan het verleden, en daarom stellen wij het meeste belang in de aanduiding, welke het debat geeft van Engeland's waarschijnlijke houding. De *Times* zegt dienaangaande het volgende: "Een goed gevolg van het debat is, dat het een protest gewekt heeft van het Engelsche volk tegen een oorlog direct of indirect tot verdediging van Turkije.

"Niets is zoo merkwaardig geweest in het debat als de verklaringen ten gunste van den vrede, zoowel van de conservatieven als van de liberalen. DE OORLOGSPARTIJ IS IN EENE KLEINE MINDERHEID GEBLEVEN. Wij zeggen niet dat alle gevaar voorbij is, want elke Russische overwinning zal waarschijnlijk de angstkreten van een radelooze paniek ten gevolge hebben, terwijl de groote der ministerieele meerderheid de hoop om te kunnen aanvallen, vermeerderen zal. Voor het oogenblik zijn echter het land en de regeering op den veiligen weg."

Het eenige uit het debat van den laatsten dag, waarop we meenen meer in het bijzonder de aandacht te moeten vestigen is Gladstone's antwoord van *"neen"* op de vraag van den minister "of hij dan oorlog wenscht *tegen* Turkije?"

"Neen, zeide de heer Gladstone, stellig neen. Doch wanneer de groote mogendheden gezamenlijk optreden kunnen zij hun doel bereiken, juist zonder oorlog, gelijk Engeland en Frankrijk toonden toen ze in 1830 de scheiding tusschen Nederland en België tot stand brachten. Wanneer Engeland gezamenlijk met Rusland te werk ware gegaan, zou Rusland niet hebben kunnen doen wat het wilde en zou Turkije het hoofd hebben moeten buigen, want verzet ware vruchteloos geweest met de Engelsche vloot voor Konstantinopel." Wanneer de gelegenheid zich aanbood om den oorlog te eindigen, door Turkije te dreigen met geweld, verklaarde de heer Gladstone, dat Engeland dit nog behoorde te doen.

Een merkwaardige aanduiding van de volksstemming ten gunste van den vrede, kan men ook vinden in de zeer krachtige houding der geestelijkheid, zoo van de staatskerk als van de afgescheidene Protestantsche kerken. Algemeen verklaart die geestelijkheid zich tegen het geven van eenige hulp aan Turkije. Dit komt o. a. uit in een open brief van den Anglikaanschen bisschop van Gibraltar.

"Ofschoon het een algemeen aangenomen beginsel is", zegt hij, "dat de geestelijkheid zich onthouden moet van staatkundig twistgeschrijf en gepraat, is het toch de plicht van elken Engelschman, hij zij geestelijke of leek, om, zoo de eer van zijn land hem lief is en de belangen van den menschelijken vooruitgang hem dierbaar zijn, in een tijd van zoo ernstig gevaar, als wij nu beleven, te spreken en zijn invloed uit te oefenen. Onder onze oogen worden druk pogingen gedaan om het volk te verleiden tot een schandelijken en misdadigen oorlog ten gunste van Turkije.

"Alle Engelschen moeten zich aaneensluiten om een strikte onzijdigheid in acht te nemen en een doof oor te keeren tot ieder, die, om welke redenen ook, een bondgenootschap met Turkije aanbeveelt."

En terwijl een enkele geestelijke dus schrijft, schijnen honderden — volgens onze berichten — alzoo te spreken.

Frankrijk.

Het ministerie heeft Maandag zonder te strijden een overwinning in den Senaat behaald. Een talrijk publiek was tegenwoordig, wachtende op de interpellatie, waardoor men van den Senaat een votum hoopte te verkrijgen ten gunste van de clericale partij en derhalve in tegenspraak met het votum, dat de Kamer na Gambetta's redevoering gegeven had. De ministers Simon en Decazes waren op hun post, gereed om te antwoorden. Doch de Senatoren der zedelijke orde hielden in een der bijzondere vertrekken eene beraadslaging en de groote meerderheid kwam tot het besluit, dat het niet helpen zou, indien men het ministerie op dit oogenblik aantastte. Mgr. Dupanlaup, die verklaarde in het bezit te zijn van zeventig brieven van bisschoppen, welke geheel zijn gevoelen deelden, betoogde zeer krachtig, dat alleen de kerk schade lijden zou, indien men op het oogenblik een aanvallende houding aannam. Slechts met groote moeite verkreeg de bisschop van de heeren de Chesnelong en de Franclieu de belofte, dat zij zouden zwijgen. De clericalen der uiterste rechterzijde waren woedend. Men hoorde den baron de Lareinty, bij het verlaten van het vertrek, waarin men had beraadslaagd, heftig protesteeren tegen de tactiek der opportunisten en zeggen: vier jaar lang hebt ge tijd gehad en ons eindelijk tot de Republiek gebracht. Nu blijft u niets over dan ons tot den ondergang te brengen. De hertog de Broglie fluisterde den minister Simon en daarna den voorzitter van den Senaat toe, dat de interpellatie was ingetrokken en het teleurgestelde publiek ging al spoedig uiteen. Volgens de *Köln. Zeit.* had de Regeering aan den aartsbisschop van Parijs geschreven, dat zij art. 204 van het wetboek van strafrecht zou toepassen, indien de bisschoppen voortgingen de wet te overtreden. Art. 204 bepaalt: "Elk geschrift, herderlijke onderwijzingen behelzende, in welken vorm dit zijn moge, en waarin een geestelijke van eenig godsdienstgenootschap zich aangematigd zal hebben, hetzij de hooge regeering, hetzij eenige daad van het openbaar gezag te berispen of te bestraffen, zal de straf van uitbanning voor den geestelijke, die het uitgegeven zal hebben, na zich sleepen." Mgr. Guibert schijnt toen bevreesd te zijn geworden en heeft, volgens *la Défense* (het orgaan van den Orleanschen bisschop) persoonlijk zich tot den heer de Franclieu gewend, dat deze zijne interpellatie terughouden zou.

— Met kracht wordt het werk aan den grooten ceintuurspoorweg om Parijs voortgezet. Het leggen van het gedeelte van dezen spoorweg, ook uit een strategisch oogpunt van veel gewicht, dat van Champigny naar Nogent sur Marne loopt, is aan de Oosterspoorwegmaatschappij opgedragen. Het is bijna voltooid. Ook is het kleine station Plant-Champigny voltooid. In de eerste dagen van Juni zullen hier de rails worden gelegd. In de richting van Pantin wordt de weg door de Noorderspoorwegmaatschappij gebouwd; hier is men nog niet ver gekomen. Het gedeelte tusschen Villeneuve-Saint George en den Oosterspoorweg is aangenomen door de Lyonsche Spoorwegmaatschappij en bijna gereed. Sinds lang zijn de spoorweg naar Lyon en die naar Orleans door de lijn Villeneuve-Draveil-Juvisy verbonden en zoo zal binnen kort de verbinding der groote spoorlijnen ten Noordoosten van Parijs tot stand zijn gebracht.

BINNENLAND.

AMSTERDAM, Woensdag 16 Mei.

Omtrent de beteekenis van de jongste besluiten in de Rumeensche Kamer wordt nog het volgende gemeld. De motie, welke ten slotte werd aangenomen, luidt aldus: "De Kamer is ten volle bevredigd met de verklaring van den minister van binnenlandsche zaken, aangaande den tegenwoordigen toestand en de houding van het land.

"Overwegende dat Turkije door zijne aanvallen op Rumenië, de oude banden verbrak, die ons verenigden en zich ten aanzien der Rumeensche regeering in staat van oorlog heeft gesteld; gelet verder op de verklaring der regeering, dat het Rumeensche geschut reeds deze oorlogzuchtige daden van Turkije heeft beantwoord, verklaart de Nationale Vergadering te erkennen, dat tusschen Rumenië en het Ottomanische rijk staat van oorlog is.

"De houding der Rumeensche regeering tegenover dezen buitenlandschen aanval wordt door de vergadering goedgekeurd en met vertrouwen steunt zij op de denkbeelden van billijkheid en rechtvaardigheid der waarborgende mogendheden, die de ontwikkeling van het staatkundig bestaan van het vorstendom Rumenië onder hare bescherming hebben genomen.

"Met volle vertrouwen in de geestkracht en vaderlandsliefde der Regeering, geeft de vergadering haar de macht om alle noodige maatregelen te nemen, ten einde het bestaan van den Rumeenschen staat aldus te verdedigen en te waarborgen, dat bij den vrede Rumenië te voorschijn trede met een duidelijk afgebakend staatkundig karakter, wat het in staat stellen zal, zijne historische zending te vervullen."

Oorspronkelijk luidde het voorstel eenigszins anders, daar de woorden betreffende de waarborgende mogendheden zijn ingevoegd, om de gematigde leden der Kamer te winnen. De gematigde conservatieven gingen in deze samen met de gematigde radicalen. De heer Boeresco, minister van buitenlandsche zaken in het ministerie van Catargi, hield eene krachtige rede, waarin hij verklaarde, dat zijne staatkunde altijd gericht was geweest op de Rumeensche onafhankelijkheid, mits de waarborgende mogendheden daarin toestemden. Zonder hare goedkeuring zou hij zulk eene staatkunde niet steunen. De staat van oorlog met Turkije beschouwde hij als eene zaak, waarop men niet meer kon terugkomen. Voor het overige hield hij het er voor, dat de Regeering niet voornemens was den loop der gebeurtenissen te overhaasten en vroeg of deze opvatting juist was.

De heer Cogilnitschiano verklaarde, dat hij deze uitlegging aannam, waarop het gewijzigde voorstel werd goedgekeurd.

Voor het oogenblik heeft dus in Rumenië de gematigde partij de overhand. In het Oosten echter wisselen de stemmingen snel en men weet dus nooit, of dit lang zoo zal blijven. Maar er wordt veel moeite gedaan, om de Rumeniërs tot bezadigdheid aan te sporen, uit vrees, dat anders ook in Servië weder de oorlogzuchtige neigingen voedsel krijgen, wat tot allerlei moeielijkheden zou kunnen leiden.

Met deze kalmer stemming der Rumeniërs staat vermoedelijk in verband, dat nu ook de samenkomst plaats greep van den grootvorst Nicolaas en prins Karel, waarvan heden de telegrammen spreken.

Terwijl de debatten in het Engelsche Parlement althans dit nut hebben gehad, dat zij bewezen, hoe weinig de Engelsche regeering voor het oogenblik nog genegen is om tusschen beiden te komen, zoeken de Engelsche Turkenvrienden te betoogen, dat geen oogenblik meer mag worden verloren. Een hunner, die zich Anglophil noemt, maakt in *Daily Telegraph* de volgende berekening Op 24 April gingen de Russen over de Pruth, op 3 Juni zullen de laatste Russische troepen den Donau hebben bereikt. Stelt men eene week voor den overtocht en voor het afzenden van troepen naar Rutschuk en Silistria, dan zal het Russische leger op 10 Juni van den Donau verder kunnen rukken. Van Rutschuk naar Adrianopel is 180 mijlen en wanneer zeven mijlen per dag worden afgelegd en eene week gesteld wordt voor den tegenstand in den Balkan, dan kunnen de Russen 13 Juli te Adrianopel zijn. Vandaar naar Konstantinopel is de afstand ongeveer 150 mijlen en de Russen kunnen dus 3 Aug. voor die stad zijn.

Wij voor ons gelooven, dat de Russische bevelhebbers gaarne van de uitvoering van dit programma geheel zeker zouden zijn. Dit echter daargelaten. Aangenomen nu (zegt de schrijver) dat wij hier en elders genoeg schepen hebben om 40,000 man te vervoeren en dat daartoe in één dag bevel kan worden gegeven, dan gaan toch nog minstens drie weken heen, eer alleen de schepen voor de paarden gereed zijn. Er zouden 14,258 paarden noodig wezen, die meerendeels nog moeten worden gekocht. Alles in aanmerking genomen zouden minstens zeven weken verloopen eer 40,000 man te Konstantinopel kunnen worden geland. Dit zou dus 2 Juli wezen, wanneer de Russen reeds op eene maand afstand van Konstantinopel kunnen zijn. Konstantinopel kan (zegt men) door 70,000 man in drie weken in staat van tegenweer worden gebracht. De Engelschen zouden slechts 30,000 man daarvoor kunnen missen en dus zeven weken behoeven. De slotsom is, dat de Engelschen geen dag hebben te verliezen, wanneer zij Konstantinopel willen redden. Of Konstantinopel werkelijk gevaar loopt is bij den schrijver natuurlijk niet de vraag. De leiders van zijne partij gaan juist van die onderstelling uit.

En misschien zouden zij gelijk krijgen, wanneer hunne tegenvoeters, de Russische Slavophilen, het voor het zeggen hadden. Voor deze Russische partij is de verovering van Konstantinopel stellig het doel der Russische staatkunde. Maar deze partij is nog niet de Regeering, al heeft ze stellig voortdurend in krachten gewonnen. En de Regeering zou niet aan haar drijven kunnen toegeven, zonder gansch Europa tegen zich in het harnas te jagen.

De particuliere correspondent van *Daily Telegraph* te Batum zegt, dat de overwinning der Turken aldaar het vertrouwen zeer heeft verhoogd en hetzelfde wordt uit het kamp van Shumla gemeld, waar de tijding van den slag bij Batum groote vreugde verwekte.

Op den Donau daarentegen schijnen de Russen gaandeweg de overhand te krijgen op de Turksche schepen. Zij wagen zich (beweert men) niet meer onder de Russische batterijen. Eene kanonneerboot, die te Pest schijnt te zijn gebouwd en 's nachts den Donau poogde af te zakken, kwam gelukkig voorbij de batterijen te Kalafat, maar werd iets verder zoo warm ontvangen, dat men haar moest overgeven. De boot was nog niet bewapend. Dit zou in Rutschuk geschieden, waar het noodige in lichters aan den wal lag. Thans zal het vaartuig wel bij de Russen dienst doen.

De Russische voorposten zijn thans te Oltenitza en overeenkomstig de vroeger behandelde schikkingen trekken thans alle Rumeensche troepen naar Klein-Walachije (rechteroever van de Aluta of Olt.)

Uit Tiflis werd gisteren gemeld, dat in de omstreken van Suchumkalé duizend Tscherkessen aan wal waren gezet en deze beweging door Turksche schepen werd ondersteund. Blijkbaar is de bedoeling een opstand in den Kaukasus te verwekken en volgens particuliere berichten zouden de Abchariërs werkelijk reeds tegen de Russen in opstand gekomen zijn. Deze stam, ongeveer 250,000 zielen tellende, belijdt nog den Islam. Zijne vorsten echter werden reeds voor 1820 Christenen en sedert 1824, toen een opstand door prins Gortschakoff bedwongen werd, geldt hun gebied als Russisch. Geheel rustig echter was dit volk nooit.

Het gevecht aan de Tschuruksu (bij Batum) is geleverd door de 41ste divisie van het Turksche leger. Naar het schijnt heeft zij zich aan den rechteroever dier beek staande weten te houden. Voor het overige echter ontbreken nog bijzonderheden. Het is echter zeer onwaarschijnlijk, dat de Russen in deze richting groote dingen hebben willen ondernemen. De hoofdoperatiën kunnen niet anders plaats hebben dan in de omstreken van Kars.

Tweede Kamer.

Het was gisteren de laatste zittingdag van de Tweede Kamer vóór de verkiezingen, waarschijnlijk tevens de voorlaatste van het geheele zittingjaar. Vóór den derden Maandag in September zullen de leden vermoedelijk wel alleen bijeenkomen, om de zitting voor gesloten te hooren verklaren.

Op deze zitting kan men ten volle het gezegde toepassen *last not least*. Want de staatkundige gedragslijn van het ministerie maakte het voornaamste onderwerp uit der debatten. Aan de orde waren twee ontwerpen tot verhooging der Staatsbegrooting voor het loopende jaar met eenige millioenen. In de eerste plaats werden zeven tonnen gouds gevraagd door den minister van oorlog, om voort te kunnen gaan met de bestelling van kanonnen bij den heer Krupp, te Essen, ter bewapening onzer forten. De Regeering had daarbij niet een dreigend gevaar op het oog, — dan ware haar stellig niets geweigerd — maar de wenschelijkheid om bij denzelfden fabrikant nog meer kanonnen van gelijke soort te doen vervaardigen, waarvoor nu juist gelegenheid bestaat. Het tweede ontwerp vroeg groote sommen voor den Rotterdamschen waterweg, herstel van stormschade enz.

Maar de Regeering verzuimde, tevens de middelen aan te wijzen, waaruit die verhoogingen konden worden bestreden. Terwijl de minister van koloniën voor een paar dagen had medegedeeld, dat op den Indischen dienst van 1876 een belangrijk tekort is, — stelde zijn ambtgenoot voor financiën den geldelijken toestand des lands toch zóó gunstig voor, dat hij geen bijzondere voorziening noodig acht. De heer Blussé deed het zonderlinge van deze houding uitkomen: hij verweet den Minister te veel op de toekomst te rekenen, te zeer op de voortdurende vermeerdering in de opbrengst der belastingen te steunen, welke vooral dit jaar wegens den oorlog wel eens kon tegenvallen, en niet door ingrijpende herziening van het belastingwezen, door het voorstellen eener heffing, die genoegzame elasticiteit bezit, in onze stijgende behoeften te voorzien.

De minister van financiën hield echter vol, dat vooreerst geen buitengewone middelen noodig zijn. Tot dusver hebben wij zelfs al de buitengewone uitgaven, voor spoorwegen, waterwegen en vestingen uit aanwezige gelden bestreden en vóór dat de nood aan den man is, behoeft men niet bezorgd te zijn. Het Indische tekort is niet zoo onrustbarend; want het wordt grootendeels veroorzaakt door de uitbetaling van veel meer plantloon dan geraamd was en de ontzaglijke oogst zal natuurlijk in een volgend jaar zooveel meer in de staatskas doen vloeien.

Dat "speculeeren op de toekomst" keurde de heer de Jong echter zeer af; den Minister is het tot dusver meegeloopen, maar zal dat altijd het geval zijn? Ook de heer van Nispen wees op het groote verschil tusschen de verklaringen van beide Ministers.

Dit financieel debat was echter slechts bijzaak, leidde althans tot geen practische uitkomst. Maar de verhooging zelve van het budget van oorlog met 7 ton vond slechts tegenstanders. Alle militaire deskundigen in de Kamer keurden de soort van kanonnen af, die de Minister wenschte aan te koopen. Goede kanonnen zijn ook van elders te krijgen dan van Krupp, verzekerde de heer van der Schrieck en de heeren Stieltjes en de Casembroot waren met hem eens dat er betere kanonnen te krijgen zijn. Ofschoon de minister van oorlog — zelf artillerist — zijn voordracht met hand en tand verdedigde, werd het ontwerp met 42 tegen 19 stemmen *verworpen*. De Minister schijnt nog altijd in den waan te verkeeren, dat hij kracht genoeg in zich zelf heeft om de Kamer aan zijn zijde te brengen. Dat is alleen mogelijk bij een Minister, die het vertrouwen der Kamer ten volle heeft — en wat heeft de Minister tot nog toe gedaan om dat te verdienen?

Nu volgde de verhooging van het budget van binnenlandsche zaken.

Het debat bepaalde zich in den beginne tot het ontwerp zelf, vooral tot de verbetering van den Rotterdamschen waterweg. Maar weldra kreeg de heer Kappeyne het woord. Hij begon met de verklaring, dat hij aan dit ontwerp zijn stem zou geven, doch — niet zonder weerzin, want hij kon het niet tevens doen als bewijs van vertrouwen in het beleid des Ministers.

De meerderheid heeft tal van ontwerpen, na ze in haren zin gewijzigd te hebben goedgekeurd; en heeft de Regeering op loyale wijze in de gelegenheid gesteld haar taak te vervullen. Maar hoe heeft de Regeering tegenover haar gehandeld? Zij is ontrouw geworden aan hare belofte om in deze zitting met de Kamer het groote vraagstuk te behandelen dat het land verdeelt. De schuld dat het onderwijsontwerp niet behandeld wordt, ligt uitsluitend aan de Regeering, die, na dat het verslag met spoed was uitgebracht, niet heeft geantwoord. Evenzoo is het met de samenstelling der Kamer. Als de verkiezingen plaats hebben over een geringer getal leden dan de Grondwet wil, is dat evenzeer aan de Regeering te wijten, die een geheele omwerking der kieswet aan de wijziging der districten heeft vastgekoppeld. Het ministerie ontwijkt voortdurend de behandeling van alle politicke vraagstukken en zijne leden worden zoodoende louter administrateus. Toch zal de liberale partij der voordracht niet afstemmen; zij wil de administratie niet bemoeilijken en ziet er niet tegen op, de kiezers uitspraak te laten doen. De liberale partij, die recht voor allen wil en geene onderdrukking van minderheden — een gewichtige verklaring uit den mond van den leider, die ook door liberalen ten onrechte als verdrukker der minderheden is verdacht — de liberale partij is zoozeer overtuigd van haar goed recht en haar nationale kracht, dat zij, die thans in de Kamer de schoolwet naar haren geest kan beslissen, de stembus niet vreest. Laat de natie thans uitmaken of zij in 1877 nog wil, wat zij in 1875 verklaard heeft.

De Minister trachtte zich te verdedigen door de vertraging van zijn antwoord toe te schrijven aan de inlichtingen die hij nog had in te winnen en door te beweren, dat de Kamer toch het ontwerp niet vóór de verkiezingen zou hebben behandeld. Ook de kieswet is, volgens hem, door de Kamer opgehouden, die eerst de gewijzigde districtentabel had laten liggen en het ontwerp van dit jaar niet heeft onderzocht.

De heer Kappeyne toonde echter aan, dat die opheldering niets afdeed. Voor de beantwoording van het onderwijsverslag was geen nader onderzoek noodig. Alle onderdeelen zijn immers reeds jaren lang behandeld en bekend. En de kieswet was van zóó uitgebreide strekking, dat zij vóór Juni toch niet gereed kan zijn. Waarom heeft de Regeering niet voldaan aan den wensch en haar plicht, om enkel het aantal leden der Kamer te vermeerderen? De Regeering heeft in beide zaken òf niet gedurfd òf niet gewild. Zij schijnt te willen dralen om af te wachten of de kiezers in 1877 ook zullen te niet doen wat zij in 1875 hebben opgebouwd. Welnu wij zullen haar de volle maat geven en die gelegenheid laten. Het is thans in de politiek als met het weder; er is mist in de lucht, die alleen de liberale zon kan verjagen. De natie beslisse of zij de mist wil laten voortduren of niet.

Met dit staatkundig debat, waaraan nog de heeren Insinger, Heijdenrijck, Corver Hooft, Begram, v. Houten en v. d. Hoeven deelnamen, liep de middagzitting ten einde.

In de avondzitting werd over het ontwerp zelf gehandeld. De gevraagde gelden, om den Rotterdamschen waterweg op de vereischte diepte te brengen, werden toegestaan, doch niet zonder verzet. De heeren Begram, Teding van Berkhout, Insinger en van den Bergh van Heemstede waren tegen een haastige beslissing en twijfelden aan het welslagen; de laatste wilde zelfs het geheele werk opgeven. Maar de heer Stieltjes en de Minister verdedigden de voordracht ook op technische gronden en met 38 tegen 17 stemmen keurde de Kamer het voorstel goed. Al de afgevaardigden uit Amsterdam stemden voor.

Ten slotte nam de Kamer het voorstel harer commissie aan om meer inlichtingen te vragen over het bezit in de *doode hand* en deelde de minister van koloniën mede, dat hij een uitvoerige nota had ontvangen over de reis van den Gouverneur-Generaal naar Atjeh, waarin geruststellende verzekeringen voorkomen over de onderwerping der bevolking en de versterking onzer vesting aldaar.

Daarna ging de Kamer uiteen.

Oorlog met Atjeh.

Onze beperkte ruimte laat ons niet toe reeds heden het verslag te geven van de belangrijke avondzitting, gisterenavond door de Tweede Kamer gehouden. Wij laten echter thans reeds dit gedeelte volgen, dat over den oorlog met Atjeh handelt:

Interpellatie van den heer Fransen van de Putte, over de reis van den Gouverneur-Generaal naar Atjeh.

De heer FRANSEN V. DE PUTTE zegt, dat zijne interpellatie niet geldt handelingen van den Minister. Maar het gaan van den Gouv.-Gen. naar Atjeh is zoodanig van belang, dat 's lands belang medebrengt, het doel en de resultaten er van te kennen. Hij bepaalt zich er toe die te vragen, te meer daar de Minister nu in het bezit zijn kan van de gegevens uit Indië.

De MINISTER VAN KOLONIËN zegt, dat hij twee vragen heeft te beantwoorden:

1°. wat was het doel van het bezoek van den Gouv.-Gen. op het oorlogstooneel te Atjeh;

2°. welke waren daarvan de resultaten.

1°. als de Minister de eerste vraag naar eisch zal beantwoorden, dan is het noodig daarbij een vluchtigen blik te slaan op het verleden en op den toestand, gelijk die was toen de Gouv.-Gen. machtiging aan den Koning vroeg voor een bezoek aan Atjeh. Wij staan voor het feit, dat de oorlog op de Noordkust van Sumatra is aangevangen in 1873 en thans reeds 4 jaren duurt, en dat wij in al dien tijd te kampen gehad hebben met een vijand en met tegenspoeden.

Wij hadden te trotseeren eene ongekende doodsverachting van den vijand. Het terrein was ons ten eenenmale onbekend en bijna ontoegankelijk. Wij moesten ons vestigen in een oord, waar de lucht verpest was door de cholera, door de moeraskoortsen geteisterd, waar geen goed drinkwater was en de levensmiddelen van elders aangevoerd moesten worden, waar onze talrijke zieken niet behoorlijk konden verzorgd worden en waar meer nog dan door de klewanghouwen van den vijand het leger door ziekte en vermoeienis werd gedecimeerd.

Thans staat reeds de vierde generaal aan het hoofd van het leger, nog is de toestand niet geëindigd; nog heerscht steeds een staat van spanning. De eer der natie, ons prestige in den Indischen archipel stond op het spel. Een krachtig optreden was meer dan ooit noodzakelijk, willen onze financieele krachten niet geheel uitgeput worden. Want al hebben we alle tegenspoeden tot nog toe krachtig het hoofd kunnen bieden, men verlieze niet uit het oog dat de oorlog eerst 1 millioen per maand, dit jaar 13 millioen en het volgend jaar 16 millioen zal kosten, doch oorlog is op den duur financieel niet vol te houden.

De gouv.-gen., die meer dan de Regeering hier, dagelijks getuige was van dien toestand, die waken moest en waakt voor onze eer en ons belang, die een vertrouwen geniet, geëvenredigd aan zijne verantwoordelijkheid, heeft dat vertrouwen niet willen beschamen. Hij heeft zich met eigen oogen willen overtuigen van den toestand. Het ligt voor de hand, dat dit zien met eigen oogen meebracht overleg op de plaats zelve met de hoofden op Atjeh, een overleg over de houding in het vervolg tegenover den vijand aan te nemen.

Overleg over de vraag, of, nadat ons operatieplan voltooid was, onze vestiging als geconsolideerd was te beschouwen, dan wel verdere uitbreiding eischte; overleg of de troepenmacht moest worden ingekrompen; overleg over de maatregelen ter voorkoming van de nadeelen der ziekten; overleg over de belangrijke, ingrijpende Indische quaestie tot een vaste en duurzame bestuursregeling te geraken, opdat op de begrooting een vast, niet te hoog cijfer van kosten voor het bestuur onzer vestiging kan worden uitgetrokken. Dit wat het doel van de reis betreft.

2°. Nu de vruchten. Daaromtrent kan de Minister zich refereeren aan het rapport van den Gouverneur-Generaal, medegedeeld bij een nota van hetgeen op zijn reis is voorgevallen en van zijn indrukken. Dit stuk is den 9den Mei van den Gouverneur-Generaal bij het departement ontvangen en daarin wordt soms verwezen naar mededeelingen in de *Javasche Courant*. De Minister leest die uitvoerige nota geheel voor. Later komen wij daarop terug. Voor zoover uit de voorlezing was op te maken, vermelden wij de volgende punten:

Van onze vestiging heeft de Gouverneur-Generaal een gunstigen indruk. Als men op de reede van Oleh-leh ten anker komt, — zegt hij — het getal schepen ziet, dat daar goederen lost en laadt, de bedrijvigheid aan den wal, den toeloop van Atjehneezen op de passars, dan zou men zich moeilijk kunnen begrijpen, dat men in eenen toestand van oorlog verkeert.

Hetzelfde merkte hij op in de andere kampongs. Er bleek alom van het aanwezig zijn van kapitaal en van vertrouwen in de duurzaamheid van ons bestuur. Wat de onderworpen Atjehsche bevolking betreft, het vertrouwen in onze ambtenaren neemt elken dag toe en de bevolking schijnt niet geneigd de voordeelen van ons bestuur te willen prijs geven om onder het oude bestuur terug te komen. De toestand van het onderworpen gedeelte van Groot-Atjeh zou naar omstandigheden zeer bevredigend zijn, indien een groot deel er van niet vernield ware door de troepen en de vluchtende bevolking. Omtrent den toestand op het eigenlijke tooneel des oorlogs, zegt de gouv.-generaal dat reeds meermalen berichten zijn ontvangen, dat de bevolking den oorlog moede is en de uitbreiding alleen het gevolg is van de pressie van sommige hoofden. In hoever die berichten juist zijn, is moeielijk na te gaan. De val van Sempang Olim bracht veel mede tot eene betere stemming. De vijand schijnt over het geheel zeer naar den afloop van den oorlog te verlangen. Er is vrij algemeen eene neiging tot onderwerping.

Wel is waar, zijn in den laatsten tijd sommige posten aangevallen. Daarvan zegt echter de gouv.-generaal: Al die vijandelijkheden worden gepleegd alleen door lieden, die niets te verliezen hebben en vreemden. Tot de eersten behooren zij, die have en goed door den oorlog verloren hebben. De meesten zijn naar de Westkust uitgeweken. Van de vreemden zijn er die door de Atjehers betaald worden, evenals vroeger in Europa de huurtroepen.

De toeleg moet zijn een politiek van verzoening. Vandaar dat door den gouverneur-generaal met dit doel verschillende hoofden zijn uitgekozen en verschillende passen zijn uitgereikt.

De gouverneur-generaal wil niet beweren, dat de toestand overal is zooals die wezen moet. Hier en daar laat die wel te wenschen over. Maar dat is een noodzakelijkheid, onafhankelijk van elken Indischen oorlogstoestand.

Met deze mededeelingen van den gouverneur-generaal (en meer dergelijke, die echter op de tribune niet konden worden verstaan) meent de Minister aan het verlangen des interpellants te hebben voldaan.

De heer FRANSEN VAN DE PUTTE meent, dat de belangrijke mededeelingen des Ministers rechtvaardigen het late uur, waarop ze worden gegeven. Hem blijft alleen over den Minister dank te zeggen.

De Tijd meldt, dat binnen een paar dagen tijds door 107 "Katholieke huisvaders van Wognum" een adres aan de Tweede Kamer is gericht tegen het bekende adres van daar door de leden van den Gemeenteraad, waaronder vijf Katholieken, ten gunste der openbare school aan de Kamer gezonden. Van de laatsten zegt het ultramontaansche blad:

"Wij beklagen de adressanten, die zich door hunne waanwijsheid bespottelijk maakten en zich bevoegd achtten hunne stem te verheffen tegen onzen H. Vader den Paus, tegen de bisschoppen der gansche wereld, tegen hun eigen episcopaat, tegen allen, die in Nederland voor de belangen der Katholieke kerk te waken hebben. Gaarne nemen wij aan, dat zij door anderen tot hun ergerlijk bedrijf gebracht zijn en een stuk teekenden, waarvan zij de strekking niet hebben doorzien; maar daarmede kunnen zij de verantwoordelijkheid voor die daad niet van zich afwerpen. Hunne namen staan nu eenmaal onder een aadres, dat slechts door liberalen, vrijdenkers en vrijmetselaars kan onderteekend worden."

Wij willen niet vragen, wie die 107 huisvaders "tot hun bedrijf gebracht hebben", maar zouden wel eens elk dier huisvaders de gronden willen hooren wederleggen, waarop het adres hunner zeven raadsleden steunt. En juist toch in die *gronden* ligt de kracht van hun verzoekschrift, niet in het aantal onderteekenaars.

In eene vergadering der kiesvereeniging *Nederland en Oranje*, zijn candidaat gesteld voor de Tweede Kamer in het kiesdistrict Amsterdam, de heeren mr. L. W. C. Keuchenius, mr. A. F. de Savornin Lohman en generaal W. von Wrangel auf Lindenberg, te Utrecht.

De antirevolutionnaire kiesvereeniging in Gelderland *Nederland en Oranje* heeft voor Deventer en Amersfoort tot candidaten voor de Tweede Kamer gesteld de aftredende leden Schimmelpenninck van der Oye en Mackay; en voor Arnhem den heer Savornin Lohman te 's-Bosch, tegenover den heer Dullert. Zij heeft daarbij over het hoofd gezien, dan de heer Lohman voor elke candidatuur heeft bedankt.

De buitengewone algemeene vergadering van aandeelhouders in de Nederlandsch-Indische Spoorwegmaatschappij, die te oordeelen zou hebben over de voorstellen der directie, in ons nummer van 2 Mei jl. vermeld,

kon tot geen resultaat komen, omdat in plaats van 5000 aandeelen, slechts vertegenwoordigd waren 4791 aandeelen, uitbrengende 817 stemmen.

Over de voorstellen werd een korte beraadslaging gevoerd. In antwoord op vragen van den heer Lens uit Arnhem, stelde de voorzitter, mr. 's Jacob, in het licht, dat de verkoop van de lijn Batavia-Buitenzorg moest worden beschouwd in verband met de andere voorstellen, en dat deze lijn, hoe voordeelig zij ook nu moge zijn, geen zekerheid voor de toekomst oplevert, in verband met de aansluiting van den Preanger. Betreffende deze zaak merkte de heer P. P. van Bosse op, dat de winst op deze lijn à *f* 250,000 meer dan vergoed wordt door de winsten, te verkrijgen uit de door den Staat te betalen koopsom, die *f* 275,000 zullen bedragen. Ten opzichte der bestemming van de 2 millioen, die als winst overschieten der 5 millioen door den Staat te betalen, werden de toelichtingen (ook in ons nommer van 2 Mei vermeld) nader opgehelderd.

Overigens bepaalde zich het debat tot een woordenwisseling over breed of smal spoor. De heer de Bordes ontwikkelde zijne theorie over breed spoor, en keurde de in de voorstellen bedoelde versmalling af, tegenover het oordeel der directie en van de meerderheid van commissarissen, van welk college hij alleen een ander gevoelen is toegedaan. De directie deed vooral uitkomen, dat smal spoor reeds daarom noodzakelijk is, omdat de Staat overal op Java smal spoor aanlegt, maar bovendien ook omdat er voordeelen aan verbonden zijn, bij klein vervoer, een factor, die hier juist wordt gevonden. De heer de Bordes hield de nadeelen van smal spoor vol en verklaarde dit alleen te doen, omdat hij, in zijne hoedanigheid van commissaris, voor de gevolgen van eventueel te nemen besluiten wilde waarschuwen.

De vergadering werd verdaagd tot heden over vier weken, waarna de eindbeslissing zal worden genomen.

Naar wij vernemen loopen gedurende de thans aangevangen zomerdienstregeling dagelijks op den Rijnspoorweg goederentreinen, welke des avonds te 9 uur van Amsterdam en 8.15 van Rotterdam vertrekken, des nachts doorrijden en den volgenden ochtend te 7.40 en 9.10 te Emmerik aankomen. Van daar vertrekken zij weder te 11 uur voorm., om via Wesel-Hallern in Bremen aan te komen 9.45 des avonds en in Hamburg 8.14 den daarop volgenden ochtend; voorts via Oberhausen in Deutzerfeld te 11.20 des avonds van den dag van vertrek uit Emmerik, en in Giessen 11.15 den volgenden voormiddag, van daar gaan zij verder naar Zuid-Duitschland, terwijl zij eindelijk via Löhne-Vienenburg des avonds 9 uur in Minden komen, om van daar verder naar Hannover te gaan. Ook over Zevenaar-Kleef eindelijk loopen de met die treinen vervoerde goederenwagens door, om des nachts te 1 uur in Keulen aan te komen, van daar te 6 uur weder te vertrekken en dan na 8 a 12 uren Bingerbrück te bereiken.

Van Madeira werd Maandag aan de *Daily News* getelegrafeerd: "de proclamatie van sir Theophilus Shepstone, waarin deze zijn besluit mededeelt om tot de inlijving van de Transvaal over te gaan, geeft de verzekering, dat dit land onder een afzonderlijk bestuur zal blijven en de bewoners al hun wettelijke voorrechten zullen blijven genieten. De Hollandsche taal zal even goed de officieele taal zijn als de Engelsche en de bestaande wetten zullen van kracht blijven, tot zij door de bevoegde wetgevende macht veranderd zijn. Gelijk recht zal aan zwarten en blanken worden verleend, evenwel zonder gelijke burgerlijke rechten. Al de rechten van eigendom blijven geëerbiedigd. Al de ambtenaren der regeering, die bekwaam zijn voor hun betrekking en den wensch hiertoe te kennen geven, behouden hun ambt. Alle *bona fide* concessiën en contracten met de regeering, met openbare maatschappijen, of met particuliere personen, zullen eerlijk worden gehandhaafd. In de staatsschuld moet worden voorzien. Een tweede proclamatie schaft de oorlogsbelasting af. Te Pretoria is een korps van rustbewaarders gevormd, 200 man sterk, onder bevel van kolonel Weatherly en kapitein Gunn. Er is nog geen bericht ontvangen, dat Britsche troepen de Transvaal zijn binnengetrokken. De proclamatie, waarbij West-Grikwaland wordt geannexeerd, is te Kimberley gunstig ontvangen.

* 's-GRAVENHAGE, 15 Mei. De audientie van den minister van koloniën zal op 18 dezer niet plaats hebben.

* DEVENTER, 15 Mei. Naar wij vernemen, was het voorstel van de Regeering in zake den verkoop der vestingwerken en bloc te Deventer: 1°. om de vestingwerken van den Brink tot de Bergpoort voor het Rijk te behouden, om die te gebruiken voor militaire doeleinden; 2°. om de kazerne en de gebouwen, welke thans het Rijk van de Gemeente in bruikleen heeft, aan het departement van oorlog over te doen; 3°. het bovenmagazijn, hetwelk het Rijk thans van de Gemeente in huur heeft, tevens aan het departement van oorlog af te staan; 4°. een zwemplaats voor rekening der Gemeente te maken ten behoeve van de infanterie; 5°. een benedenmagazijn voor rekening der Gemeente ten behoeve van hte Rijk te maken; 6°. te bouwen voor rekening der Gemeente, ten behoeve van het Rijk, drie woningen voor militairen en 7°. nog daarenboven een som van *f* 175,000 uit te keeren aan het Rijk, welke som na gevoerde onderhandelingen door den Minister is gereduceerd tot op *f* 150,000. De Gemeente had, in al deze voorwaarden genoegen genomen, doch een som van *f* 25,000 geboden. De geheele oppervlakte der vestingwerken, waarvan de Gemeente eigenaresse zou worden, bedraagt 51 hectaren grond en water.

§ BREDA, 15 Mei. Voor de geldleening, groot *f* 60,000, door onze gemeente te sluiten, is ingeschreven voor een bedrag van *f* 162,000. Hiervan is toegewezen: *f* 1000 a 101 pCt. aan de heeren Gebrs. Klep & C°., alhier; *f* 2000 pCt. a 100¼ pCt. aan de heeren Gebrs. van der Pol & C°., te Oosterhout, en *f* 57,000 a 100⅛ pCt. aan de heeren W. Laane, te Rosendaal.

* MAASTRICHT, 15 Mei. Hier ter stede hebben zich reeds een aantal officieren, onderofficieren, lands- en andere ambtenaren opgegeven om deelnemers te worden van de op te richten vereeniging "Eigen hulp."

Besluiten en Benoemingen.

De 1ste luit. der mariniers H. A. J. Batteké is, met ingang van 16 dezer, voor den tijd van drie maanden gedetacheerd aan 's rijks geweerwinkel te Delft.

Onderwijs.

Door de Staatscommissie voor de geneeskundige examens is heden bevorderd tot tandmeester de heer A. G. B. Friederich; het getuigschrift voor het 1ste gedeelte is uitgereikt aan den heer P. J. Hymans van Anrooy.

Bij koninklijk besluit van 12 dezer, is aan de volgende vreemdelingen vergunning verleend om hier te lande lager onderwijs te geven, als: aan de juffrouwen: F. M. Bryan, geboren te Manchester (Engeland), K. D. Coles, geb. te Castle Cary (Engeland), M. S. Devenoge, geb. te Lausanne (Zwitserland), N. Easson, geb. te Leith (Schotland), L. E. Rauscher, geb. te Straatsburg (Elzas-Lotharingen) J. H. Rudolph, geb. te Cleve (Pruisen), T. Spenagel, geb. te Westhofen (Hessen), R. E. Udriet, geb. te Boudry (Zwitserland).

Kerknieuws.

Ned. Herv. Kerk.

Beroepen: te Hoofdplaat J. Visser, te Schoondijke; te Terhorne T. F. Uilkens, te Ezinge; te Waspik E. B. Gunning, te Alkmaar; te Giessen-Nieuwkerk (toez.) A. Guldenarm, prop.; te Wijk-bij-Heusden H. Hasselman, te den Ham; te Dussen J. D. van Arkel, te Broek op Langendijk.

Aangenomen: naar Sleen V. R. Sikkes, te Ter Apel.

Bedankt: voor Leersum T. J. Stipriaan Luiscius, te Scherpenzeel; voor Hagestein J. F. W. Kleber, te Ankeveen; voor Bruinisse A. H. den Boer, te Jaarsveld; voor Weerseloo (toez.) J. H. Leemhuis, te Lutkewierum; voor Wouterswoude L. Okken, te Surhuizum; voor Goes J. H. Cordes, te Vorden.

Tot de evangeliebediening zijn toegelaten door de provinciale Kerkbesturen: in Zuid-Holland de candidaat H. J. Haar Romeny, van de Utrechtsche Hoogeschool; in Noord-Brabant en Limburg de candidaat A. K. E. Horst, van de Leidsche Hoogeschool; in Gelderland de candidaat J. van Bolhuis, van de Groninger Hoogeschool.

Evang. Luth. Kerk.

Bedankt: voor Harlingen W. F. Loman, te Amsterdam.

Visscherijen.

* NIEUWEDIEP, 15 Mei. Het is hier in de laatste dagen niet zeer voordeelig met de zeevisscherij, het gure koude weer houdt de ansjovisch en de geep van den wal; die visch trekt langs de diepte naar de Zuiderzee. Voor de geep wordt nog *f* 4 het tal betaald. Rog wordt onder den Zuidwal zeer veel gevangen, de prijs is 25 a 30 c. het stuk. Schelvisch niet veel gevangen *f* 10 het groot honderd. Een groot gedeelte van de visschersvloot is naar binnen om ansjovis te korren.

* VOLENDAM, 15 Mei. Onze geheele visschersvloot is den voorgaanden nacht ter ansjovis-visscherij uitgeweest. De vangst was niet gunstig. Sommige hadden eenige honderden, andere 2 a 3000, een span had 7000. Het soort is mooi.

* ELBURG, 15 Mei. Wegens windstilte zijn een groot gedeelte onzer visschers in de haven gebleven; die op zijdennet uit waren, brachten slechts 700 stuks bot en een zestal elften aan. De prijs der bot is *f* 3 de 100 stuks.

VOLLENHOVEN, 15 Mei. De buitenvischvangst levert weinig; de binnenvischvangst, wegens sluiting, niet anders dan paling, die, tegen hooge prijzen opgekocht, meerendeels naar het buitenland gevoerd wordt.

* BERGEN-OP-ZOOM, 15 Mei. De ansjovisvangst op deze stroomen (Oosterschelde) is gedurende de laatste vier weken door het gure weder beneden het gewone gebleven, doch was gisteren en heden meer gunstig; eenige visschers hebben van ½ tot 4 ankers elk per getij aangevoerd.

Politieberichten.

Aan het Commissariaat van Politie op de Noordermarkt zijn terug te bekomen zeven sleuteltjes aan een ring en een langharig bruin hondje.

Allerlei.

Gisterenavond is op den Vijgendam een vigilante, bespannen met een paard en waarin een geestelijke met twee dames zat, omgeslagen. De personen zijn met den schrik vrijgekomen.

Het *U. D* deelt onder meerdere bijzonderheden betreffende den brand, die Zondagmorgen op het Oudkerkhof te Utrecht woedde, het volgende mede: Waren de huizen en inboedels der hoofdbewoners verzekerd, men zegt, dat de heer Roorda voor eene enorme waarde bont in bewaring had, die het dubbele zoude bedragen van hetgeen hij voor zich zelf had geassureerd. Een bovenbewoner, een officier van het Ind. leger, kapt. Schell, had eerst 10 dagen geleden een 10-tal kisten met uitzet in ontvangst genomen, die allen, onverzekerd, verbranden: hij zelf was uit de stad. Een ander wierp een kist effecten uit zijn raam in den tuin; de trommel moet zijn opengesprongen en de papieren van waarde moeten, op een enkel na, vermist worden. Een bovenbewoner had pas Zaterdag bij den heer R. zijn meubels gebracht; hij kon, nauwelijks gekleed, de woning verlaten en verloor alles, vooral eene belangrijke boekerij. Als een staaltje, hoe de schrik iemand aangrijpt bij zulke omstandigheden, zegt men, dat iemand, wiens woning geheel vernield is, nog iets willende redden, met zijn geboorteakte kwam aanloopen. Onder het puin heeft men in de woning van den heer R. het tafelzilver in een massa gevonden, waarop het toeval een goud tientje had doen plaats nemen. Geld- en geldswaarde moet er zijn verbrand.

Men schrijft ons uit Utrecht:

Ten gevolge van de vrij algemeen gerezen bedenkingen tegen de werking van het brandwezen, bij en gedurende den laatsten brand alhier, is een petitionement op groote schaal op touw gezet, om in de eerstvolgende zitting van den gemeenteraad op verbetering van de brandweer aan te dringen. Aan het hoofd daarvan staat de firma Klokke en C°., wier woning grenst aan de beschadigde perceelen op het Oudkerkhof.

De verleden jaar door het Selskip for friske tael en skriftenkennis benoemde commissie, bestaande uit de heeren mr. Ph. van Blom, te Heerenveen; G. Colmjon, te Leeuwarden; W. Dijkstra, te Holwerd; J. van Loon Jz., te Leeuwarden en H. G van der Veen, te Driesum; om een plan te ontwerpen tot invoering of bevordering eener meer eenpariggelijke spelling dan tot nog toe in gebruik was bij de Friesche schrijvers, is zoover met haar werk gereed, dat zij in de eerstvolgende algemeene vergadering des Selskips, dit jaar te houden, eene bepaald plan kan indienen. Aan het plan zijn de noodige inlichtingen toegevoegd op den grondslag van de drie volgende regelen: 1°. schrijf, zooals gij spreekt; 2°. gebruik de letterteekens in de waarde, welke ze in het Friesch hebben; 3°. waar de uitspraak twijfelachtig, beslisse de afleiding. Bovenal of vóór alles heeft de commissie zich in deze gehouden aan regelmaat, eenvoudigheid, kortheid en duidelijkheid.

Eergisterenavond is een boerenhofstede op den weg van Grave naar Mill (gem. Velp), in korten tijd afgebrand. Hoewel de brandspuiten uit Grave, Velp en Escharen dadelijk waren aangerukt, stond men echter door een geheel gebrek aan water, geheel machteloos, en dat juist op een plaats, waar voor ongeveer twee maanden in de onmiddellijke nabijheid de Beersche Maas, haar groene wateren deed voortstroomen; woning en inboedel waren, hoewel niet genoegzaam, bij de Bataafsche Brandwaarborgmaatschappij verzekerd. Van den inboedel zijn eenige voorwerpen gered. De oorzaak is onbekend.

Het rijksbureel voor de statistiek heeft dezer dagen openbaar gemaakt het resultaat der verkiezingen, gehouden op 10 Januari jl., ter verkiezing der leden voor den nieuwen Duitsche Rijksdag. Daaruit blijkt, dat het aantal kiezers, volgens de telling van 1 December 1875, is geweest 8,943,012 en dat het zielenaantal destijds was 42,727,380.

Van dit aantal zijn 5,557,767 ter stembus gekomen, die hebben uitgebracht 5,523,778 geldende stemmen.

Er zijn uitgebracht 1,594,142 stemmen ter gunste van de nationaal-liberale partij, 1,416,803 van het centrum, 538,739 van de conservatieve partij, 485,122 van de socialisten, 438,190 van de partij van vooruitgang, 436,468 ten voordeele van de Rijkspartij, 219,159 van de Polen, 110,473 van de groep-Löwe, 112,496 ten gunste van de particularisten, 106,121 der protest-partij 57,167 ten behoeve van de volkspartij, terwijl al de overige stemmen zijn uitgebracht ten gunste van leden niet tot een der genoemde partijen behoorende.

Hieruit blijkt, dat, indien men de stemmen, uitgebracht ten gunste van leden der partij van vooruitgang ter zijde stelt, bijna de helft van het totaal ten voordeele van de bestrijders van het Rijk komt.

De correspondent van de *Daily News* in het Russ'sche hoofdkwartier, te Kischeneff, spreekt met veel lof van de regelmatigheid en de ordelijke methode, waarmede de Russ'sche legers den Donau naderen. Hij was een etmaal opgehouden te Usigheni, het grensspoorwegstation tusschen Bessarabia en Moldavia, waar treinen met militairen voorbij moesten trekken. Hij was dus uitstekend in staat om op te merken, hoe het transport geregeld was. Gedurende 24 uren zag hij acht treinen met militairen voorbijtrekken. Elke trein vervoerde een geheel bataljon infanterie, en elken dag wordt een gelijk aantal vervoerd. De troepen zijn voorzien van hun leeftocht en reizen den geheelen dag door. Des nachts wordt halt gehouden op een plaats waar brandstof en levensmiddelen in gereedheid zijn gebracht, en daar slapen de soldaten.

Behalve de acht treinen met soldaten, trekken dagelijks acht treinen met voorraad en materieel naar den Donau. Groote depôts worden op vele plaatsen aangelegd, om de troepen in Rumenië, en wanneer zij den Donau overgetrokken zijn, van leeftocht en amunitie te voorzien. Wellicht kan er later nog verwarring ontstaan, doch op het oogenblik zou zelfs de vijandelijkst gestemde opmerker moeten erkennen, dat alle maatregelen met beleid en wel overdacht genomen zijn.

De zeeleeuwin — die het *Brighton Aquarium* sinds eenige maanden bewoont — heeft eergisteren het leven geschonken aan een zeeleeuwin-welp. Dit is het eerste voorbeeld van een zeeleeuwin, die in gevangenschap haar gezin vergroot.

Reclames.

VAN 1 TOT 5 REGELS *f* 2.50.
BOVEN 5 REGELS à 50 Cts. DE REGEL.

Heden verscheen bij SCHELTEMA & HOLKEMA, Beurssteeg te Amsterdam, eene in verschillende kleuren gedrukte Panoramakaart van het Oorlogstooneel in Aziatisch-Turkije, ontworpen door den Heer P. H. WITKAMP.

PRIJS 50 CENTS.

Deze Kaart bevat tevens eene verklaring van een aantal Turksche namen.

CHAPELLERIE, CASQUETTERIE,

L. T. SANDMAN,

91. KALVERSTRAAT 91.

Assortiment des NOUVEAUTÉS pour ENFANTS et HOMMES.

HANDELSBERICHTEN.

AMSTERDAM, Woensdag 16 Mei.

Beschrijving en Nominale Waarde der **100,025** balen **JAVA**, **3183** balen **MACASSAR**, **1020** balen **BOETON** en **358** balen **TIMOR KOFFIE**, in Veiling bij de Nederlandsche Handel-Maatschappij te Rotterdam, 23 Mei 1877.

2586	balen	Java Preang. lichtb. en hoogg.	65	a 74	c.
2062	"	Preang. geela	63½	" 65	"
5279	"	Blank en blanka	54½	" 57	"
17313	"	Bleek	53½	" 54¼	"
16511	"	Bleek groenachtig	51	" 52¾	"
1827	"	Havana-Aard	52	" 55	"
8242	"	Solo	52	" 52½	"
22493	"	Passaroean	51	" 53	"
9564	"	Java Probolingo	50½	" 53	"
235	"	Timor	52½	" —	"
728	"	Boeton	51	" 54	"
2241	"	Macassar	48	" 56½	"
284	"	Paré Paré	46	" —	"
2790	"	Ordinair en Triage	29	" 50	"
12431	"	BSD	—	" —	"

Ter Veemarkt waren heden aangevoerd: — Rund.; 163 vette Kalveren, waarvan de prijzen waren: 1ste qual. *f* 0.95, 2de qual. *f* 0.80 per KG.; 4 Graskalveren *f* — a —; 134 nuchtere Kalveren *f* 4 a 8; 3 Schapen *f* —; 196 vette Varkens 50 a 60 c. per KG.

AARDAPPELEN. Zeeuwsche Jammen *f* 5.— a 5.50; Friesche dito *f* 4.70 a 4.90; Engelsche *f* 3 10 a 3.25; Grevelaars *f* 3.60; Pruisen *f* 2.90 a 3.80. Aanvoer zeer gering.

NIJMEGEN, 15 Mei. *Tarwe* *f* 13.25 a 13.50. — *Rogge* *f* 10.— a 10.50. — *Haver* *f* 4.30 a 5.50. — *Aardappelen* *f* 3.— a 4.— per HL. — *Boter* *f* 1.20 a 1.44 per KG. — *Eieren* *f* 3.— per 100 stuks. — *Koehuiden* *f* 0.16 a 0.17 per ½ KG. Verkocht werden 20 HL. Tarwe, 41 HL. Rogge, 1425 HL. Haver, 650 HL. Aardappelen en 1250 KG. Boter.

OMMEN, 15 Mei. De prijzen ter weekmarkt waren heden: *Boter* per ⅛ vat *f* 18 a 22. — *Kipoeneieren* per 100 *f* 2.50. Ten gevolge van de gunstiger weersgesteldheid waren de prijzen, zoowel van melke als guste Koeien, belangrijk hooger; magere Varkens en jonge Biggen, alsmede Schapen, werden hooger verkocht.

ALMELOO, 8 Mei. *Rogge* *f* 8 75 a 9.25. — *Boekweit* *f* 7 a 7.25. — *Aardappelen* *f* 3.50 a 4.. — *Stroo* *f* 22 50 a 24. — *Koehuiden* en *Kalfsvellen* graag.

AMBT-ALMELOO, 15 Mei. Ter *Veemarkt* was heden de aanvoer nog al belangrijk, de prijs der gustekoeien — ter inweiding — was aanzienlijk hooger en ook voor drachtige en vette waar werden hooge prijzen bedongen.

ANTWERPEN, 15 Mei. *Huiden.* De verkoopen bedroegen heden 1377 stuks; droge Buenos-Ayres mataderos-ossenhuiden van 12 KG. fr. 150; gezouten Buenos-Ayres mataderos koehuiden van 18 a 15 GK. fr. 71½; gezouten Rio-Grande ossenhuiden van 18¾ KG. fr. 64; gezouten Montevideo paardenhuiden van 12 KG. fr. 53, gedroogde Buenos-Ayres paardenhuiden van 5⅗ KG. fr. 8½ per stuk. — *Petroleum* lager; disp. wit 31½.

LONDEN, 14 Mei. *Suiker.* De markt was heden stil ten gevolge der hooge prijzen, die gevraagd werden, ging er weinig om. — *Koffie.* Tot de prijzen van jl. Vrijdag werden enkele partijtjes Ceylon Plantation, Oostin., Rio en Costorico verkocht; in deze week zullen er verscheidene veilingen plaats hebben. — *Rijst* stil en zonder afdoeningen in loco; op levering werden verkocht 200 t. Askoolie pinby, April-Mei-verzending, tot 11 sh. van de kade. — *Peper* prijshoudend; verkocht werden 1500 b. tot 3½ a 3⅝ voor Penang en 3¾ d. voor Singapore. — *Tin.* Straits vast; 25 t. werden verkocht tot 70.6; 60 ton Australisch tot 70 sh.; Engelsch tin blokken 74 a 75 sh. — *Lijnolie* vaster; disp. en per de loopende maand 30 sh.; per Mei-Aug. 30.3. — *Raapolie* vast; disp. en per de loopende maand 36.6; per de laatste vier maanden 37.3 a 37.6. — *Talk* lusteloos; P. Y. C. 44.9; per de laatste drie maanden met verkoopen tot 45 sh. — *Granen.* Tarwe stil; infer. soorten liepen ongeveer 1 sh. terug; andere soorten werden op de prijzen van jl. Maandag gehouden, doch vonden geen koopers.

GENUA, 12 Mei. *Koffie* vast gestemd; de omzet was echter niet zeer groot, door de hooge eischen der houders. Verkocht werden 250 b. Santos tot l. 117 a 124; 200 b. Rio tot l. 108 a 115; 400 b. Portorico tot l. 155 a 158; 100 b. Domingo tot l. 116, en 500 b. Jamaica tot geheimen prijs. — *Suiker.* In Holl. crushed hadden eenige kleine omzettingen plaats tot l. 170 voor prima merken; tot dien prijs waren er heden echter geen verkoopers meer. — *Huiden* in het begin der week stil; bij sluiting was er levendige vraag er werden 9000 stuks tot hoogere prijzen verkocht. — *Katoen* stil en l. ½ lager dan vorige noteeringen. Verkoopen gedurende de afgeloopen week 1100 b.; New-Orleans low middling a middling op levering tot l. 84 a 86; best Oomra l. 69 a 91. — *Amandelen* stil; prijzen hielden zich moeilijk staande. Zoete Sardinische en Siciliaansche werden betaald met l. 175 a 176, Provence l. 162. — *Olijfolie* zeer stil; voor consumptie is er bijna geen vraag, prijzen hielden zich echter staande.

RANGOON, 14 Mei. (per tel.) *Rijst* met aanhoudend goede vraag tot vaste prijzen; men noteert te Rangoon 7.6; te Bassein 7 1½; te Moulmain 7.6; te Abyab 8.1½. De uitvoer gedurende de afgeloopen week bedroeg: van Rangoon 4812 t. (totaal 239,812 t. sedert het begin van het seizoen) en van Abyab 3355 t. (totaal 566,955 t. sedert het begin van het seizoen.)

Stoomvaart-Berichten.

Op 16 Mei zijn te Southampton aangekomen; van New-Orleans en Havana, de Hanover; van New-York en Baltimore, de Mosel.

— Te New-York op 15 Mei aangekomen de Algeria.

Cargalijsten.

AMSTERDAM.

MANILLA, Panama, Bugdorf: 1823 p. Tabak, N. H. M.

VLAARDINGEN.

LISSABON, Sophie, Trédup: 253 mooien Zout, 130 bund. Kurk, J. W. Muurling.

MAASSLUIS.

LISSABON, Star of Peace, Heatley: 580 mooien Zout, 120 boss. Kurk, A. E. Maas en Zonen.

Aangekomen Passagiers.

Te BROUWERSHAVEN, van Macassar, per Vrachtzoeker, kapt. Vellenga: de jongeh. H. Recker, de heeren E. Graafland, A. Graafland, E. Frieswijk, F. Dufferwiel, P. van Hartrop, de jongejuffr. C. W. v. Hartrop, de heeren J. Dufferwiel en H. v. Lith

TELEGRAMMEN.

(*Telegrammen met een * geteekend zijn niet van Reuter.*)

HAMBURG, 15 Mei. *Tarwe.* Mei/Juni 256.—; Juli/Aug. 249; Sept./Oct. 236.—. — *Rogge.* Mei/Juni 177.—; Juli/Aug. 167; Sept./Oct. 168.—. — *Raapolie* loco 69.—; Oct. 68.— — *Petroleum* loco 13.— papier; dito 12.90 geld; dito per Aug./Dec. 13 66 geld.

HAMBURG, 15 Mei. *Koffie* zeer levendig en vast. Omzet 3000 b. Rio-reel ord. 81, Santos goed ord. 86.

LONDEN, 15 Mei. (Slotkoersen). 3 pCt. Geconsolid. 93⅞; 2½ pCt. Holland —; 4 pCt. dito —; Russen 1862 72½; dito 1864 —; dito 1866 —; dito 1873 75¼; 4½ pCt. dito 1875 ——; 4 pCt. Nicolai-Spoorw. ——; Mosc. Jaroslaw ——; 5 pCt. Italië 1861 63⅜; 3 pCt. Spanje 10⅜; 3 pCt. Portugal ——; 5 pCt. Turken Alg. Schuld 8¼; Dito Geconverteerde ——; 7 pCt. Egypte 1868 —; 7 pCt. dito 1873 —; Dito Genifieerde 33; 6 pCt. Amerika 1885 ——; 7 pCt Illinois C. B. —; Erie-Spw. Aand. —; 5 pCt. Braz. 1865 89⅞. 3 pCt. Mexico 1851 7; 3 pCt. Dito 1864 —; 4½ pCt. Columbia ——; 6 pCt. Peru 1870 ——; 5 pCt. Dito 1872 ——; 1½ pCt. Venez. —; 3 pCt. dito —; 6 pCt. dito 1862 —; 6 pCt. —; 5 pCt. Grieken 1824/25 ——; Dito Coup. —.

Wissel: Petersb. 3/m. 25⅛; Parijs 25.32; Duitschl. 20.70 Amsterdam 12.03½ st.

HAMBURG, 15 Mei. (Slotkoersen.) 5 pCt. Russen 1862 70¾; Turken 3¾; 6 pCt. Amerika 1885 96¼; 5 pCt. Italië 63¾; Lombard. 148; 5 pCt. Oost. Zilverr 49⅞; Certif. Russen — a —; 3 pCt. Binnl. Spanje —; dito Buitenl. 10⅛; 5 pCt. Bondsleen. —; dito nieuwe —. — Wissel Londen 3/m. 20.23; Amsterd. 168 40; Parijs 80.90. Disconto 3¼ pCt.

PARIJS, 15 Mei. (Slotkoersen.) 3 pCt. Fransche Rente (opening) 67.75; dito (slotk.) 67.55; 8 pCt. Morgan ; 5 pCt. Rente 1872 102 65; Crédit Mobilier (Nieuwe) 122; 5 pCt. Italië 63.50; 5 pCt. Turken Algemeene Schuld 8 15; Oblig. Turken 1869 42.—; Fransch-Oostenr. Spoorw. 437; 3 pCt. Binnenl. Spanje 10⅛; 3 pCt. Buitenl. dito 1869 10$^{5}/_{16}$; 6 pCt. Amerika 1882 —; Oostenr. Goudrente 54.40; Oblig. 1875 de Banque Centrale de Russie 335; 6 pCt. Peru 14⅜. 5 pCt. dito —; 7 pCt. Egypte —; dito 1876 164; 6 pCt. dito —; Egyptische Spooren 254; Nieuwe Turken ——. Kalm.

Wissel op Londen 25.13; Amst. 206⅝; Hamb. 121⅜.

MADRID, 14 Mei. 3 pCt. Binnenl. Spanje 11.20; 3 pCt. Buitenl. dito 11.35.

Bovenstaande telegrammen zijn reeds in een gedeelte onzer vorige oplaag gemeld.

Oorlogsnieuws.

LONDEN, 16 Mei. (*R. O.*) Uit Port Said wordt onder dagteekening van heden gemeld, dat het Engelsche gepantserde eskader aldaar hedenmorgen van Candia is aangekomen.

* PETERSBURG, 15 Mei. (*Russ. tel. Agentschap.*) De ernstige en langdurige beraadslagingen in het Lagerhuis over de crisis in het Oosten (welke met de verwerping der resolutiën van den heer Gladstone geëindigd zijn), hebben in Rusland een zeer gunstigen indruk gemaakt, omdat uit de verklaringen der Engelsche ministers ten duidelijkste blijkt, dat Engeland uitsluitend de bescherming der Engelsche belangen op het oog heeft. Vermits het nu geenszins in de bedoeling der Russische regeering ligt, om de belangen noch van Engeland, noch van eenige andere mogendheid, rechtstreeks of zijdelings te krenken, is geen conflict te vreezen.

*PETERSBURG, 15 Mei. (*K. Z.*) Het officieuse *Journal de St. Pétersbourg* komt op tegen de bewering van lord Derby's rede van 8 dezer, waarin ten opzichte van het bekende onderhoud van lord Loftus met keizer Alexander werd opgemerkt, dat tijdens de verklaring van laatsgenoemde, de uitrustingen ijverig door Rusland werden voortgezet. Het blad merkt op, dat hier eene verwisseling van data bestaat, welke niet het gevolg kan zijn van "gebrek aan geheugen." Het tracht verder aan te toonen, dat de verklaring des Keizers, waarin lord Derby eene tegenspraak zoekt, de ontwikkeling is van hetzelfde denkbeeld, dat sedert den aanvang der Oostersche crisis, steeds de staatkunde der keizerlijke regeering geleid heeft. In het verslag, door lord Loftus uit Livadia gezonden, over de door den Czaar gegeven verzekeringen, werd geconstateerd, dat de Czaar aan elk plan van verovering of van uitbreiding van grondgebied vreemd was; en evenzeer dat Rusland er niet aan dacht zich meester te maken van Konstantinopel, dat slechts een lastpost zou zijn. In de te Moskou gehouden redevoering gaf keizer Alexander den wensch te kennen, om het lot der Christenen in Turkije door de gemeenschappelijke pogingen der mogendheden te verbeteren en te beveiligen; of de taak zelf te aanvaarden, wanneer die pogingen mochten mislukken. Waar vindt men dus hier eenige tegenspraak? Het blad geeft zijne bevreemding te kennen over de wijze, waarop de plechtige verklaring des Keizers en de handelingen zijner regeering door den Minister eener bevriende mogendheid van de tribune af worden beoordeeld. De vriendschappelijke betrekkingen tusschen Engeland en Rusland gedoogen wel volle openhartigheid, maar geen verdachtmakingen, welke door niets gewettigd worden.

* BUDAPEST, 14 Mei. (*K. Z.*) De diplomatieke agent van Rusland heeft aan vorst Milan den wensch van den Czaar te kennen gegeven, dat Servië niet van de aangenomen verdedigende houding afwijke. De ministerraad te Belgrado heeft besloten, dat vorst Milan naar Petersburg zal vertrekken.

* WEENEN, 15 Mei. (*K. Z.*) Aan de *Pester Lloyd* wordt uit Londen gemeld, dat tusschen Rusland en Groot-Brittannië onderhandelingen worden gevoerd over de vaststelling eener demarcatielijn voor de Russische krijgsoperatiën.

* BERLIJN, 15 Mei. (*K. Z.*) Graaf Schuwaloff heeft hier aan verscheidene personen verzekerd, dat hij, na een kort verlof, naar zijn post van Russisch ambassadeur te Londen zal terugkeeren.

Op den Donau.

* KONSTANTINOPEL, 15 Mei, des ochtends (*K.Z.*) Een Russisch korps, uit voetvolk, ruiterij en artillerie bestaande, is, na den Donau bij Potbachi te zijn overgetrokken, in de Dobrudscha doorgedrongen. Het gevecht is reeds aan den gang.

* KONSTANTINOPEL, 14 Mei. (*Daily News.*) Eene officieele dépêche, hier ontvangen, bevestigt het springen van den monitor Lufti Djelil, in de nabijheid van Matchin, op 11 dezer, "ten gevolge van eene toevallige oorzaak." Het schip zonk en slechts één man werd gered.

De Russen gaan voort met het oprichten van batterijen te Kalafat.

Ander oorlogsnieuws is er heden niet.

BUCHAREST, 16 Mei. (*R. O.*) Gisteren is gedurende twee uren geschutvuur gewisseld tusschen Turkujaja en Oltenitza. Des middags werd door de Russische batterijen van zwaar kaliber, in de nabijheid van Braïla opgericht, geschoten in de richting van de Turksche stad Matchin, om te beproeven of hare schoten zóóver zouden reiken. Dit gelukte.

* GALATZ, 14 Mei. (*Daily-News.*) Er is geene ernstige poging door de Russen gedaan om den Donau over te steken. Gisteren heeft een sleepboot uit Getchet eenige honderden tonnen steenkolen vervoerd, welke de Turken aldaar voor hunne flotille hadden opgeslagen. De Turken hebben zich daartegen niet verzet. Matchin ligt ongeveer zeven mijlen van Braïla, en het bericht, dat de batterijen van Braïla hare bommen tot in Matchin wierpen, is dus ongerijmd.

Het front van het Russische leger zal gedekt worden door tien regimenten Kozakken van den Kaukasus en den Ural.

De overstroomingen in de Birlat-vallei zijn thans verminderd en de troepen trekken die vallei door, ten getale van zesduizend man per dag. Het negende korps vormt den rechtervleugel voorbij Bucharest. Het twaalfde korps bevindt zich in de nabijheid van Rumenië's hoofdstad. Het zevende korps staat links op de hoogte van Ismaïl en Jassy. De veertiende, dertiende en vierde korpsen vormen de tweede linie. Het vijftiende en het tiende korps blijven in de omstreken van Odessa.

Het weder is droog en zeer heet.

* WEENEN, 15 Mei (*Daily News.*) Het Russische leger, voor de tegenwoordige operatiën bestemd, telt negen korpsen. Slechts twee zijn voor de Dobrudscha bestemd. Het hoofdkorps zal, volgens militaire berekeningen, bij Giurgewo de rivier oversteken, en zuidoostwaarts naar Varna optrekken.

Rumenië.

BUCHAREST, 15 Mei. (*R. O.*) Grootvorst Nicolaas is hedennamiddag hier aangekomen en aan het spoorwegstation door vorst Karel en gemalin ontvangen. De Grootvorst bracht daarna een bezoek aan den Vorst en de Vorstin en aan den Russischen diplomatieken agent, en keerde des avonds naar Plojesti terug.

BUCHAREST, 16 Mei. (*R. O.*) De Kamer der Afgevaardigden heeft een krediet van tien millioen goedgekeurd voor het onderhoud des legers.

* BUDAPEST, 14 Mei, des avonds. (*Part. tel.* van de *Débats.*) Rumenië heeft zooeven den oorlog aan Turkije verklaard. Prins Karel heeft het opperbevel over de troepen aanvaard. De Servische ministerraad is voornemen dit voorbeeld te volgen en men verwacht gelijk besluit van prins Milan.

WEENEN, 15 Mei. (*R. O.*) Aan de *Pol. Corr.* wordt uit Bucharest gemeld, dat de komst van den grootvorst Nicolaas aldaar ten doel heeft, om zich definitief te verstaan over de operatiën van het Rumeensche leger, dat onder bevel staat van prins Karel.

Montenegro.

ZARA, 15 Mei. (*R. O.*) De insurgenten hebben op 13 dezer de groote kazerne te Grab, twee blokhuizen, twee pakhuizen en het gebouw der accijnsen te Zubci in brand gestoken, zonder eenigen tegenstand te ontmoeten. De soldaten vluchtten en lieten een aanzienlijken voorraad amunitie en proviand achter.

Klein-Azië.

KONSTANTINOPEL, 15 Mei. (*R. O.*) Het Turksche eskader heeft de versterkte Russische haven Suchum-Kalé beschoten. De Turken gingen aan land, versloegen de Russen en bleven meester van het terrein. De bevolking uit den omtrek sluit zich bij de Turken aan. De Russen trekken hunne troepen bijeen in de omstreken van Kars.

* KONSTANTINOPEL, 15 Mei. (*K. Z.*) Duizenden Beduïnen, uit het regeeringsdistrict Bagdad-Diarbekir, door hunne Scheiks aangevoerd, hebben zich bij het Turksche leger in Anatolië gevoegd. De Porte heeft hun volkomen verzorging en vrijstelling van het betalen hunner schatting gedurende tien jaren toegezegd.

PETERSBURG, 15 Mei. (*R. O.*) In officieele berichten van het oorlogstooneel in Azië, gedagteekend uit Alexandropol 12 Mei, wordt gemeld, dat eene afdeeling Turksche cavalerie, 700 man sterk, uit Kars is gevlucht, welks bevolking er op aandringt, dat de Turksche troepen de Russen te gemoet trekken.

PETERSBURG, 16 Mei. (*R. O.*) Volgens ontvangen bericht hebben eergisteren vijf Turksche gepantserde oorlogsbodems Soukhun beschoten; de stad heeft veel geleden. Een poging tot een landing is verijdeld door 5 compagnieën met 2 stukken geschut. De aanvallers hebben een groot aantal dooden aan den oever der rivier achtergelaten.

* WEENEN, 15 Mei. (*Daily News*) Geen enkel geloofwaardig bericht is nog hier ontvangen, betreffende de gevoelige nederlaag der Russische troepen in Klein-Azië.

Telegrammen van algemeenen aard.

* MEXICO, 14 Mei. (*Débats.*) De president Porfirio Diaz heeft, in zijne rede tot opening van het congres, o. a. gezegd, dat de regeling der schuld, de rentebetaling en het amortisatiefonds, eene levensquaestie voor de republiek is, en dat een voordracht dienaangaande bij het congres zal ingediend worden.

LONDEN, 15 Mei. (*R. O.*) Door de Bank van Engeland is heden p. st. 20,000 uitbetaald.

Fijn *Zilver* 54⅝ d. per ons.

PARIJS, 15 Mei. (*R. O.*) Moyaux (de man, die zijn kind heeft vermoord) is door het Hof tot levenslangen dwangarbeid veroordeeld.

PARIJS, 16 Mei. (*R. O.*) Ten gevolge van eene gedachtenwisseling tusschen den president Mac Mahon en den minister Jules Simon, over de binnenlandsche staatkunde van het Kabinet, heeft genoemde minister zijn ontslag ingediend. De ministers zijn op dit oogenblik vergaderd.

* ROME, 14 Mei. (*Daily News*). De bisschop van Poitiers heeft den Paus verzekerd, "dat alleen vrees voor Duitschland Frankrijk tot eene schijnbaar goede verstandhouding met Italië drijft. Ware dit niet het geval, dan zou de Paus spoedig ondervinden, dat Frankrijk voor de belangen van den H. Stoel op werkdadige wijze in de bres weet te springen." Men voegt er bij, dat de bisschop door den maarschalk Mac Mahon zou gemachtigd zijn tot deze belangrijke mededeeling.

Het bovenstaande wordt echter slechts onder alle voorbehoud medegedeeld.

ROME, 15 Mei. (*R. O.*) De Paus heeft heden de bedevaartgangers uit Nederland ontvangen. In antwoord op hun adres bracht de Paus de geschiedenis der Nederlanden in herinnering. Hij wenschte er zich geluk mede: "dat de verschrikkelijke bladzijden van de vervolging der Kerk door de geuzen thans zijn uitgewischt". Hij betreurde de verblinding der Jansenisten en noodigde de bedevaartgangers uit, om te bidden voor hen en voor de Protestanten.

* ROME, 5 Mei. (*Débats.*) De hier bijeengekomen Duitsche bisschoppen hebben zich met het Vaticaan verstaan over voorstellen, hun op verschillende tijdstippen gedaan, tot regeling hunner verhouding tot de Duitsche Rijksregeering en van het beheer hunner dioecesen. De Paus en de congregatiën hebben de gedragslijn dier bisschoppen goedgekeurd, zoodat daarin geene wijziging zal gebracht worden. Ten opzichte van de dioecesen is geen besluit genomen.

VILLEFRANCHE, 15 Mei. (*R. O.*) Toen heden het Fransche eskader hier voor anker kwam is de ketel van het gepantserde fregat Revanche gesprongen. Naar men verzekert, zijn bij deze ramp 20 menschen gedood en 60 gewond, waarvan 20 doodelijk.

NEW-YORK, 15 Mei. *Katoen* middl. 10¾. — *Petroleum* (per gall. van 6½ ℔) 14¼. — *Meel* 825. — *Mais* 69. — Roode voorjaars-*Tarwe* 218. — Rio-*Koffie* fair 19⅜. — *Suiker.* Moscovados 10. — *Vracht* voor Granen 5½. — *Reuzel* 10⅛. — Gezouten *Vleesch* 8⅛. — *Reuzel* Wilcox Juni 10¼ — *Katoen.* Dagelijksche ontvangst 3000 b., uitvoer naar Engeland —— b., idem naar het vasteland — b., voorraad 510 000 b.; Amerik. op aankomst low middl. verschep. Aug. 11.08.

NEW-ORLEANS, 15 Mei. *Katoen.* Middling 10⅝.

PHILADELPHIA, 15 Mei. *Petroleum* per gallon van 6½ ℔ 14¼.

LONDEN, 15 Mei. *Suiker* over het geheel vast. — *Koffie* prijshoudend. — *Talk* P. Y. C. loco 44.6, Oct.—Dec. 44.6. — *Koper:* Chili £ 68.15 a 69. — *Petroleum* 10¾ a 11 pence per gallon. — *Raapolie* loco 36.6 a 37 sh.

LONDEN, 16 Mei. Aanvoer van Eng. Tarwe 400 q., vreemde dito 28,600 q.; Eng. Garst —— q., vreemde dito 4700 q.; vreemde Haver 40,500 q., vreemd Meel 5600 barrels, vreemd dito 400 zakken. — *Tarwe.* 8 ladingen worden aan de kust ten verkoop aangeboden. — *Granen* in dalende stemming. — *Boter.* Friesche 94 a 96 sh.

LIVERPOOL, 16 Mei. *Katoen.* Verkocht 8000 balen, stil. Invoer 22,000 balen.

Tweede depêche. Verkocht 8000 b. Braziliaansche ⅛ lager.

MANCHESTER, 15 Mei. 7 ℔ Shirtings 6.2; 8¼ ℔s. dito 7.7; 40 s Grey Yarn banner mill spinning 10½ p.

PETERSBURG, 15 Mei. *Talk* loco —; *Tarwe* loco 17; *Rogge* loco 9.50. — *Haver* loco 5.25. Veranderlijk weder.

PESTH, 16 Mei. *Tarwe* loco zonder affaire.

KEULEN, 16 Mei. *Tarwe* dadelijk 27.75; Mei 26 30; Juli 26.10. — *Rogge*, dadelijk 20.50, Mei 17 90; Juli 17.75. — *Raapolie* dadelijk 35.60; Mei 35.—; Oct. 34 30.

Tarwe en Rogge prijshoudend, Raapolie hooger.

Veranderlijk weder.

Rijnhoogte: Te 1 uur 3 26

PARIJS 16 Mei. *Meel* 8 merken loopende maand 68.75; Juni 69.50; Juli-Augustus 70 50; 4 laatste md. 69.75. — *Tarwe* loop. md. 33 25; Juni 33.50; Juli/Aug. 33 75; 4 laatste maanden 32.75. — *Rogge* loop. maand 24.—; Juni 23.75; Juli/Aug. 22.—; 4 laatste maanden 21.50. — *Raapolie* loopende maand 91.—; Juni 91.—; Juli/Aug. 91.50; 4 laatste maanden 92.50. — *Lijnolie* loopende maand 81.25; Juni 81.50; Juli/Aug 80.—; 4 laatste maanden 79.—. — *Voorloop* loopende maand 57.—; Juni 57.75; Juli/Aug. 58.50; 4 laatste maanden 59.25. — *Suiker* 88° dadelijk $^{10}/_{13}$ 74.50; dito ⅞ 80.50; witte N°. 3 loop. md. 84.—; Juli/Aug. 84.25; 4 maanden van October 72 25; dito geraffineerd 164.— à 165.—. Veranderlijk weder.

NEW-YORK, 15 Mei. (Slotkoersen.) Goudagio slotk. 7; hoogste koers 7⅛; laagste koers 7. — Wissel op Londen in goud 487½; Parijs —; 6 pCt. Amerika 1885 —.—; 5 pCt. dito 1871 111¾; Erie-Spoorw. 6¾; Chicago-North-Western-Spoorweg 45⅛; Central Pacific 109¼; Union Shares 67¼; Illinois 57¼.

PETERSBURG, 15 Mei. (Slotkoersen). Wissel Londen 3/m. 25$^{15}/_{16}$; Hamburg 3/m. 220¼; Amsterdam 3/m. ——; Parijs 3/m. 270⅜; Russen Aandeelen 1864 189.—; dito 1866 184.—; Russische Spoorwegen 193½; Imperialen 764; 4½ pCt. Russische 1875 98¼; Plaats. disconto 6 pCt.

WEENEN, 16 Mei. (Slotkoersen.) 5 pCt. Papierrente Mei 58 10; dito Febr. 58.30; 5 pCt. Zilv. Jan. 64.10; dito April 64 30 Goudrente 70.10; Oostenr. Aand. 1854 103 50; dito dito 1858 154.50; dito 1860 107.—; dito 1864 129.70; Crediet-Anst. 134.—; Hong. Schatkistbiljetten 1874 82.50; dito 1873 88 —; Oblig. Lemb. Czern. Sp. 101.50; Bankactiën 765; Hong. Loten 70.—; Staats-Spoorweg-Aand. 218.—; Nieuwe Lombarden 75.—; Eng.-Oost. Bank 66 20; Aand. Theisspw. 159. — Wissel op Londen 129.—; Hamburg 62.60; Parijs 51.40; Napoléon d'or 10.33; Zilveragio 113 30; plaatselijk disconto 4½ pCt. Stil.

FRANKFORT, 16 Mei. (Slotkoersen). Ven. Lomb. Spoorw. 59¾; Duitsche Rijksbank 155⅛; Pap. Mei 45½; dito Zilverr. Jan. 49⅞; Oostenr. Bank-Actiën 602 50; dito Krediet-Actiën 104 62; Fransch Oost. Spoorw. 176⅞; Oost. Aand. 1854 fl. 250 89; dito 1860 92⅜; dito 1864 244.—; Hong. Loten 125.50; Hong. Schatkistbilj. 1873 77⅜; dito 1874 72¾; Raab-Gratz-Loten 73; 5 pCt. Italië ——; 5 pCt. Fr. Rente (volgest.) ——; 5 pCt. Russen 1862 ——; dito 1872 77⅝; 5 pCt. dito 1873 77⅝; dito 1875 71; Pandbr. 70⅞; 3 pCt. Spanje 1869 10⅝; 5 pCt. Turken —; 6 pCt. Amerika 1885 99¾; 5 pCt. dito 1871 102⅞. — Wissel: Londen k. z. 204.75; Weenen k. z. 157.40; Parijs k. z. 81.40; Amsterd. k. z. 169.80; Napoleons d'or 16.28; Plaatselijke disconto 3⅛ pCt.

PARIJS, 15 Mei. Boulevard: 3 pCt. Fransche rente 67.40; 5 pCt. dito van 1872 102.55; Turken 8.20; Goudrente 54⅜. De markt is in gedrukte stemming.

PARTICULIERE TELEGRAMMEN.

Scheepstijdingen.

IJMUIDEN, 16 Mei. Vertrokken: Vesta, S., Hamburg. European, S., Hull.

In het gezicht: Stad Haarlem, S., Gareloch.

Waterstand: 5 vm. hoogw. 59.

Windrichting: 5 voorm. W.N.W.

Waterstand: 1.— nm. laagwater 41.

Windrichting: 1.— nm. Z.W.

NIEUWEDIEP, 16 Mei. Binnen: Burgemeester van Setten, Braam, Bordeaux.

Vertrokken: Frederic Snowdon, S., Newc.

VLIE, 15 Mei. Binnen: Jonge Gerrit, Hazewinkel, Dantzig.

BROUWERSHAVEN, 16 Mei. W. Binnen: Ottowa, S., Odessa n. Rotterdam.

In het gezicht: Johanna Margaretha, Ruhaak, Tjilathap.

VLISSINGEN, 16 Mei. Binnen: Wester-Schelde, Ran, Samarang n. Rott.; vertr. 13 Dec. - Elsa, Fretwurst, Buenos-Ayres. - Westburg, Montevideo. - Elisabeth Taylor, Mitchell, Wimingt. - Peter Maxwell, Roach, Baltim. - Storkors, Erichsen, id. - Maid of Orleans, Houston, Philadelphia. - Anna, Larsen, New-York. - Dos Cunados, Bastidas, Falm. - Joseph Wilhelm.

LIVORNO, 15 Mei. Vertrokken: Castor, S., Napels.

CARLOFORTE, 15 Mei. Vertrokken: Juno, S., Marseille.

GIBRALTAR, 15 Mei. Gepasseerd: Venus, S., Malaga n. Amst.

HAMBURG, 16 Mei. Vertrokken: Urania, S., Amst.

STETTIN, 14 Mei. Vertrokken: Ceres, S., Reval.

KONINGSBERGEN, 15 Mei. Binnen: Ondine, S., Amst.

Bij DUNGENESS, Geloodst: Adriana, Sandberg Pensacola n. Dordrecht.

VERVOLG DER NIEUWSTIJDINGEN.

GEMEENTERAAD VAN AMSTERDAM.

Vergadering van Woensdag 16 Mei.

Voorzitter: jhr. mr. C. J. A. den Tex.

Tegenwoordig 29 leden.

Afwezig met kennisgeving de heeren: Fuld, Heineken, Everwijn Lange, Holtzman, Dijkers, Roëll, van Tienhoven.

Zonder kennisgeving de heeren: Insinger en Smidt van Gelder.

De Voorzitter doet mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1°. verzoek van H B. Warnink, om pensioen of om bestendiging van wachtgeld als eervol ontslagen sectie-brandmeester. In handen van B. en W.

2°. id. L. J. A. Koopman, om eervol ontslag met 1 Sept. a. s., als leeraar in het handteekenen aan de burger dag- en avondschool. In handen van B. en W. om den inspecteur te hooren.

3°. Id. van den heer H. Molkenboer, om ontslag als lid van de schoolcommissie. Verleend onder dankbetuiging voor de bewezen diensten.

4°. van W. A. J. Dassel, om kostelooze plaatsing op de openbare burgerscholen der 2de klasse voor jongens, te verleenen aan een zijner kinderen. In handen van B. en W.

Het verslag over den toestand der Gemeente in 1876 is gereed, en zal eerstdaags gedrukt worden rondgezonden.

De Raad benoemd vervolgens de stembureaux voor de verkiezing van leden der Tweede Kamer.

Aan de orde komen de volgende stukken:

N°. 27. Rapport van de commissie voor de strafverordeningen van 14 Dec. 1876, op een adres van F. H. Bunge c. s. waarin zij de aandacht vestigen op het dagelijks toenemend aantal zoogenaamde "handkarren", die, wat hunne grootte betreft en de wijze waarop zij worden beladen en bestuurd, een zeer ernstig gevaar opleveren, en waarbij zij zeer dringend verzoeken ten allerspoedigste zoodanige maatregelen te nemen

als noodig zullen blijken te zijn in het belang van de goede orde en de openbare veiligheid.

De conclusie van dit rapport en op de overige adressen hieromtrent strekt: 1°. om te bepalen dat de handkarren, die *geduwd*, worden niet meer op den openbaren weg mogen worden bewaard; 2°. B. en W. uit te noodigen geene vergunning voor het hebben eener kar op de openbare straat meer te geven of te vernieuwen, dan indien die kar ingericht is om getrokken te worden.

De heer Tetterode acht geen afdoende verbetering mogelijk zonder sterker politiemacht. De vele hooge bruggen van Amsterdam maken de zaak bijzonder moeielijk. Hij acht het voorstel „geniepig"; het treft alleen hen, die onvermogend zijn om de karren te bergen. Men zal ezels en paarden moeten gebruiken, tot schrik der dierenbeschermers. De 10,000 karren worden niet gelijkmatig getroffen Bij elke kar zullen drie, minstens 2 mannen noodig zijn, dat is te drukkend.

De heer Schmitz wijst op de groote toeneming van het aantal handkarren, en meent, dat de veiligheid der ingezetenen krachtige maatregelen vereischt De karren hebben geheel de sleden, die aan eene verordening waren onderworpen, verdrongen. De kruiers, de verhuurders van karren hebben allen een zeer goed bestaan. Werkelijk goede reglementeering is noodig, op de karren moet die streng worden toegepast. Zooals dit nu is, betoogt spreker met het oog op artikelen der politieverordening, worden de karren tegenover andere vervoermiddelen beschermd. Men make de bepalingen der politieverordening op het rijden van toepassing op de karren en zal reeds veel verbetering erlangen. De maatregelen in de voordracht bedoeld vind n sprekers steun niet, alleen wenscht hij, dat het verblijf aan alle karren op straat wierd ontzegd, Spreker stelt dus voor 1°. de voordracht terug te zenden aan de commissie met verzoek ze in nadere overweging te nemen, 2°. der politie te verzoeken inmiddels de verordening op het rijden, ook wat de handkarren betreft, beter toe te passen.

De heer Pels brengt het onpractische ter sprake van het voorstel om karren te doen trekken, en tevens het gevaarlijke daarvan. En wanneer men de bewaring op de straat wil verbieden, waar zal men ze dan bergen? Het ernstige van de klacht, in het adres vermeld, ziet spreker niet zoozeer in; er is veel verbetering te bespeuren, b. v. in het vroeger harde afrijden der bruggen. Spreker is tegen de voordracht, die de vernietiging van een bedrijf met zich zou meêsleepen.

De Voorzitter had van den hoofdcommissaris van politie een beter geheugen verwacht, ten opzichte zijner mededeelingen aan den heer Tetterode. Spreker merkt op, dat in den Haag de karren worden getrokken, zoo ook te Rotterdam en te Brussel. Het ongerief van de handkarren is niet van de negotie-karren, maar van de andere, die goederen vervoeren. De voordracht treft niet den kleinen industrieel maar hen, die misbruik maken van de karren. De tegenwoordige bepaling van verbeurdverklaring werkt minder goed, en wordt weinig of niet toegepast. Spreker ziet de ongerieven niet in, door den heer Pels voorgespiegeld. Bergplaatsen zullen wel worden gevonden.

De heer Engels zegt, dat alles kan worden voorkomen door de bestaande verordeningen goed te handhaven, en door voldoende politiemacht goed te *kunnen* handhaven. Ook Spreker deelt de bezwaren des heeren Pels.

De heer Tetterode zegt dat de hoofdcommissaris van politie hem gezegd had, dat de ongelukken zeer onbeduidend waren, niet dat er geen ongelukken waren voorgekomen. Verder is spreker, bij zijne bestrijding der voordracht van meening, dat in geen vergelijk kan worden getreden van Amsterdamsche toestanden met die van andere steden.

Ook de heer Delprat motiveert zijn stem tegen de voordracht.

De heer de Vries brengt het gevaarlijke van de handkarren onder het oog, te meer als ze slecht worden bediend. Jaren achtereen is moedwillig de politieverordening overtreden met de eigenaars en bestuurders der karren dus geen medelijden. Spreker is voor de bepalingen der voordracht, maar hij zal tegenstemmen omdat zij niet het algemeene ongerief der handkarren, hetzij geduwd of getrokken, wegneemt.

De heer Kuiper is tegen de voordracht, ook omdat elke getrokken kar twee personen zal vereischen. Alleen om het ongerief in de Kalverstraat te keeren, zou hij wenschen dat op de asphaltbestrating aldaar de karren wierden getrokken.

De Voorzitter merkt incidenteel op, dat zijns inziens de agenten van politie, als ze slechts hun oogen den kost wilden geven, meer bekeuringen zouden kunnen doen dan nu het geval is.

De heer Wildschut merkt op, dat de commissie voor de strafverordeningen, gaarne elke gelegenheid zal willen aangrijpen, als betere regeling mocht worden voorgesteld.

Na eenige verdere beraadslaging, waarin o. a. de heer Luden nog sterk de voordracht bestreed, en o. a. mededeelde, dat de justitie, omdat zij zich geen raad wist met de verbeurd verklaarde karren, een wenk had gekregen deze bepaling niet zoo streng toe te passen, deelde de Voorzitter mede, dat in Januari en Februari van dit jaar 12 personen door karren zijn aangereden, en gaf de heer Gosschalk te kennen, dat het veranderen der duwkarren in trekkarren ten nadeele mocht zijn der kruiersbazen, die er dan ook tegen protesteerden, maar zeker ten voordeele is van de kruiersknechts. Deze spreker is voor de voordracht.

Met 18 tegen 8 stemmen wordt daarna *aangenomen* het voorstel des heeren Schmitz om de Commissie te verzoeken, de voordracht terug te nemen en bepalingen te maken, gelijk aan die van de gewone verordening op het rijden.

N°. 84. Adres, dd. 30 Januari doch ingediend den 7 Febr. 1877, door N. Ooms, c. s., schoorsteenvegers en rookverdrijvers alhier, waarbij zij terugkomen op het raadsbesluit van 16 Aug. 1876 en opnieuw verzoeken, dat de vergunning, welke aan de manschappen der Brandweer gegeven worpt om bij de ingezetenen schoorsteenen te vegen, alsnog worden ingetrokken.

In antwoord van den heer Gosschalk deelt de Voorzitter mede, dat onder de brandwachts 25 personen zijn, die om de vijf dagen, als ze den vrijen dag hebben, schoorsteenen vegen, in ploegen met drie à vier man als helpers, en daarmede ongeveer 2500 gulden 'sjaars verdienen. De heer Mendes maakt de berekening, dat er 180,000 schoorsteenen in de stad zijn, dat dus de 2500 gulden niet te veel te beteekenen hebben. Nog merkt de Voorzitter op, dat de brandweer inderdaad de schoorsteenen uitmuntend veegt en goedkooper.

De heer Schmitz constateert, dat het vegen van schoorsteenen door brandwachts toeneemt, dat ze het zeer goed doen, maar dat juist daardoor concurrentie ontstaat.

De heer Feith merkt op, dat het *goedkooper* werken door de brandwachts, eenige onbillijke concurrentie doet ontstaan.

De Voorzitter zegt, dat moeilijk kan worden bepaald, dat de brandwachts een bepaalde som moeten vragen.

De heer Tindal ziet met genoegen, dat het schoorsteenvegen door de brandwacht toeneemt. Men heeft gewenscht, welnu, de brandwachts in hun vrijen tijd wat zouden verdienen, of zij nu matten maken, of schoenen lappen, of schoorsteenvegen, concurrentie blijft er altijd, maar dat is eene concurrentie, die te verwachten was. Spreker zou er ook niet tegen zijn, als de gemeente zelfs de zaak voor hare rekening nam.

De Voorzitter zegt, dat het vegen van schoorsteenen door brandwachts in den smaak der burgerij valt, omdat het zoo goed geschiedt.

De heer Kuiper merkt op, dat het toch minder aangenaam is dat een persoon behoorlijk gepatenteerd, een concurrentie erlangt van de brandwachts.

De Voorzitter zegt, dat de schoorsteenveger-brandwachts patent hebben.

De heer H. J. van Lennep zegt, dat vele gemeenteambtenaren of beambten in hun vrije uren gebruik maken van hun kennis of bekwaamheden, waarom zou men nu juist opkomen tegen hetgeen brandwachts *in hun eigen, vrijen tijd* doen. Hier is geen bijzonder geval.

De heer Tetterode zegt ook, dat de brandwachts, als zij in vrijen tijd handelen met eigen gereedschap en behoorlijk gepatenteerd, volkomen in hun recht zijn. Hij wenscht dat dit aan adressanten worde medegedeeld.

De heer Jitta meent, dat de brandwachts niet met andere ambtenaren of beambten zijn te vergelijken; hij gelooft, dat de commandant der brandweer een zekere beschikking of invloed heeft op den arbeid van brandwachts in hun vrijen tijd. Spreker is niet tegen hetgeen nu geschiedt, maar zou het betreuren als de geheele brandweer als schoorsteenveger optrad.

De heer Wildschut merkt op, dat de brandwachts bij alle schoorsteenbranden gratis het werk van schoorsteenveger verrichtten en in deze gevallen zijn de bewoners van het perceel erg in hun schik, „ze kunnen het dan wel vijf jaar laten zitten." Wat wonder dat ze in hun vrijen tijd dat werk ook verrichten.

Zonder hoofdelijke stemming wordt op het adres afwijzend beschikt.

N°. 176. Adres van C. H. Flotman c. s., over het verbod om kippen te laten loopen op den openbaren weg.

Wordt afwijzend beschikt.

N°. 177. Voordracht van B. en W. tot inwilliging van het verzoek van Commissarissen over het Vaderlandsch Fonds ter aanmoediging van 's Lands zeedienst, opgericht in 1871, om kosteloos in eigendom te mogen erlangen het aan de gemeente toebehoorende gebouw en de terr inen, gelegen aan de IJgracht bij de Schippersgracht, groot 12.40 aren, alwaar de Kweekschool voor de Zeevaart gevestigd is.

Naar aanleiding dezer voordracht betoogt de heer Schmitz het wenschelijke van wegneming der scherpe hoek van de Buitenkant en Schippersgracht, hetgeen nu, door regeling met het bestuur der Kweekschool kan geschieden.

De heer Tromp zegt dat deze zaak in overweging is.

De voordracht wordt aangenomen.

N°. 178. Voordracht van B. en W. tot het doen bouwen eener stalling, op de terreinen van het Binnen-gasthuis, tot plaatsing van kalveren, gebezigd wordende door het Amst. genootschap ter bevordering der koepok-inenting voor minvermogenden; de kosten geraamd op ƒ 550, te bestrijden uit de onvoorziene uitgaven voor 1877.

Aangenomen.

N°. 179. Voordracht der commissie voor de rentegevende eigendommen, strekkende, om aan H. van Golberdinge te verkoopen een stuk gemeentegrond, in de Egelantierstraat, groot 42 centiaren (aan hem verhuurd) voor ƒ 800.

Aangenomen.

N°. 182. Voordracht van B. en W., met een ontwerp-adres aan den minister van binnenl. zaken, waarin voor een goede regeling der gemeente-financiën de volgende wijzigingen in de gemeentewet worden gevraagd:

a. de opcenten op de hoofdsom der belasting op de gebouwde eigendommen kunnen vermeerderd worden tot het bedrag, als waarmede die belasting — zoo in hoofdsom als in opcenten — door toepassing der wet van 22 Juli (*Staatsblad* N°. 116), voor de in deze gemeente gelegen perceelen is verminderd;

b. vrijstelling worde verleend van registratie en andere rechten bij handelingen, door de gemeente als publiekrechtelijk lichaam verricht.

c. eene nadere definitie worde gegeven van hetgeen, ten aanzien van de verschuldigdheid van gemeentebelastingen, onder de woorden „hoofdverblijf" en „verblijf" is te verstaan;

d. aan de ambtenaren, bedoeld bij Art. 261 der gemeentewet, gelijke bevoegdheid als aan de deurwaarders bij 's Rijks directe belastingen worde toegekend;

e. aan de gemeenten, voor de invordering harer plaatselijke belastingen, privilege worde toegekend, onmiddelijk na den voorrang aan 's Rijks schatkist verleend.

Aangenomen.

N°. 183. Rapport van B. en W., op het adres van M. E. Bronkhorst, verzoekende om volledige quitantie van zijn aanslag in de plaatselijke directe belasting, tegen betaling van het aantal percenten, dat aan zijne overige crediteuren, ingevolge accoord, is uitbetaald. — De conclusie strekt, dat de gemeente genoege neme met de uitbetaling van zooveel percenten over den aanslag, als waren bedongen, gedurende den tijd, dat het faillissement heeft geduurd, doch dat over de maanden na de homologatie van het accoord, het volle bedrag behoort te worden voldaan.

Aangenomen.

N°. 184. Voordracht van B. en W., om de plaatselijke directe belasting (inkomstenbelasting) vast te stellen op DRIE percent van het belastbaar kapitaal, onder bepaling, dat door de belastingschuldigen voorloopig slechts 2/3 gedeelte (2 pCt.) van dat bedrag zal behoeven te worden voldaan, en bij een later te nemen Raadsbesluit zal worden beslist of het overige 1/3 gedeelte (1 pCt.) hetzij geheel, hetzij ten deele zal worden gevorderd.

Aangenomen.

N°. 185. Voordracht van B. en W., om naar aanleiding van de wijzigingen, op 24 April ll. gebracht in de artt. 19 en 20 der verordening op de heffing eener plaatselijke directe belasting naar het inkomen: 1°. in te trekken het reglement regelende de samenstelling en den werkkring der commissie van advies, bedoeld in art. 12; en 2°. met eene wijziging, opnieuw vast te stellen het reglement, regelende de samenstelling en den werkkring der raadscommissie van onderzoek der bezwaarschriften, bedoeld in art. 20 van genoemde verordening.

Aangenomen.

N°. 186 en 188. Rapporten op belasting-adressen.

De conclusiën werden goedgekeurd.

N°. 189. Voordracht der commissie voor de rentegevende eigendommen, om aan M. Kardoes den eigendom te verkoopen van een stuk gemeentegrond, in de Haarlemmer Houttuinen, tegenover de van der Palmschool, groot 1 are 79 centiaren, voor ƒ 2150 vrij geld.

Na korte beraadslaging aangenomen.

N°. 192. Voordracht van B. en W. tot goedkeuring eener door het burgerlijk armbestuur ingezonden supplement-begrooting van de Gasthuizen, voor 1866, groot ƒ 6,124.68½.

Aangenomen.

De vergadering gaat over in comité-generaal en wordt daarna in het openbaar hervat.

De Raad gaat over tot het doen van benoemingen. Worden benoemd: Tot eerste hulponderwijzer aan de B. S. 1ste klasse voor jongens L. Marks, tot derde id. aan de O. K. S. J. W. C. Engels, tot derde hulponderwijzeres aan id. F. H. A. te Boekherst en tot hulponderwijzer aan de B. S. 1ste klasse voor jongens J. Lohr.

De vergadering wordt gesloten.

AMSTERDAM, Woensdag 16 Mei.

Nederlandsche Bank.

In de heden gehouden vergadering is het dividend bepaald op ƒ 164 per aandeel.

Tot directeur werd herkozen de heer H. H. Beels, tot commissarissen de heeren: G. C. Crommelin, C. Rueb Czn. en mr. S. Vissering.

Hedenmorgen hebben de nieuw opgetreden vicepresidenten der arrondissementsrechtbank alhier, de heeren mrs. S. Wildschut en L. A. A. van Wensen hunnen betrekking aanvaard, de eerste bij de Kamer voor Handels-, de tweede bij die voor strafzaken. Beide spraken eenige hartelijke woorden en brachten daarbij hulde aan de verdiensten van hun ambtsvoorgangers, de heeren mrs. A. E. Penning die 20 en C. Dronsberg die 12 jaren met onverflauwden ijver het vicepresidium hadden bekleed. Namens dezen werd dank gezegd voor de hun betoonde medewerking, bijzonder ook aan de deurwaarders en geëmploieerde bij de griffie. Met een beroep op de welwillendheid en voorlichting van rechtbank en balie werden de respectieve redevoeringen besloten.

Uitslag der veiling van oude schilderijen op heden, in „de Brakke Grond" alhier.

1. *Jan Asselyn.* Une hôtellerie en Italie. ƒ 506. 2. *Claes Pietersz.*, dit *Nicolaes Berchem.* Le passage du gué. ƒ 385. 3. *Nicolaes Berchem.* Les laitières. ƒ 396. 6. *Albert Cuyp.* Le jeune pâtre. ƒ 2310. 7. *Albert Cuyp.* Vue sur les remparts de la ville d'Amersfoort. ƒ 561. 8. *Simon van der Does* Le repos du troupeau. ƒ 781. 9. *Frans Hals.* Portrait d'Homme, en 10. *Frans Hals.* Portrait de dame, te zamen ƒ 19,580. 11. *Frans Hals.* La bonne trouvaille. ƒ 9580. 12. *A. B. van der Heck.* Un savant dans son cabinet. ƒ 550. 13. *Melchior de Hondecoeter.* Combat d'oiseaux. ƒ 4950. 17. *Nicolaes Maes.* Portrait de Jan de Wit, Grand-Pensionnaire de Hollande et de la Frise-Occidentale. ƒ 386.10. 18. *Michiel Janszoon van Miereveld.* Portrait d une jeune dame. ƒ 891. 19. *Michiel Janszoon van Miereveld.* Portrait d Homme, en 20. *Michiel Janszoon van Miereveld.* Portrait de dame, te zamen ƒ 1441. 25. *Adriaen van Ostade.* Interieur d'auberge. ƒ 1870. 30. *Salomon van Ruysdael.* Paysage au déclin du jour ƒ 880. 31. *Dirk van Santvoort.* Portrait de dame ƒ 670.50. 33. *Adriaen van de Velde.* Le Christ couronné d'épines. ƒ 561. 34. *Willem van de Velde.* Le jeune Calme plat. ƒ 341. 35. *Adriaen van de Venne.* Grisaille. ƒ 385. 36. *Arie de Voys,* Buste d'un paysan ƒ 275 37. *Pieter Wouwerman.* Interieur d'écurie. ƒ 671. 38. *Jan Wynants.* Paysage montagneux ƒ 880.

De Zwarte Kapitein, de nieuwe opera van den heer Mertens, zal morgenavond in Amsterdam zijn intrede doen. In den Haag heeft zoo de muziek als de uitvoering en de tekst uitstekend voldaan. De componist van de *Liederik* zal hier ter stede zich zeker in een even goede ontvangst mogen verheugen.

In de Tuinbouwloterij is de hoofdprijs, de groote plantenkas, gevallen op numero 3252, serie 7.

West-Indische Kolonien.

PARAMARIBO, 21 April. Aan Manoel Lopes da Silva is vergunning verleend om gedurende den tijd van drie maanden in Boven Saramacca onderzoek te doen naar het aanwezig zijn van edele metalen.

— Op zijn verzoek, wegens ziekte, is voorloopig ingetrokken de op den heer J. Ballin uitgebrachte qualificatie als kantonrechter in Curronie; aan J. Seibel, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als plaatsvervangend kantonrechter in Coroni; de H. F. Wevenhagen, commies op het parket van den procureur-generaal, eervol ontslagen. als 2de plaatsvervanger van den ommegaanden rechter te Paramaribo en benoemd tot oudsten plaatsvervanger bij het kantongerecht in Curonie; — tot waarnemend commies op het Parket van den procureur-generaal tijdelijk gequalificeerd, de heer J. Polak klerk aldaar; de heer J. W. J. Pape, op zijn verzoek eervol ontslagen als notaris te Pamaribo en benoemd tot notaris te Pamaribo E. A. Cabell, gequalificeerd notaris.

— Strenger quarantaine-maatregelen zijn voorgeschreven, waarbij o. a. de termijn van vier dagen quarantaine voorgeschreven voor schepen, passagiers en goederen, komende van Cayenne, verlengd is tot 21 dagen.

— Gedurende het eerste kwartaal dezes jaars zijn van Paramaribo uitgevoerd o. a. cacao 234,580½ KG., melasse 334.172 L., rum en dram 95,496 L., suiker 1,458,050½ KG., dito ongew. V. P. 1,522,705 KG.

— Uit de jongste balans der Surinaamsche Bank blijkt dat zij op 14 April bij een specievoorraad van ƒ 356,995.09 voor een som van ƒ 115.520 minder aan bankbiljetten in omloop dan waartoe zij gerechtigd is, terwijl de specievoorraad op zijne beurt ƒ 46,208 48 meer bedraagt dan tot dekking der opvraagbare verbintenissen door de wet gevorderd wordt.

CARAÇAO, 21 April. Volgens de statistieke opgaven over het vorige jaar, bedroeg de bevolking van Curaçao, ult°. Dec. 1876, 23,790 (10,622 m., 13,168 vr.), Bonaire 4580, Aruba 5845, St. Marten (N. G.) 3420, St. Eustatius 1832 en Saba 2025, gezamenlijk 41,492 (18,900 m., 22,592 vr.).

Te Curaçao werden in 1876 geboren 968 kinderen, sterfte 424 personen, huwelijken 77.

De haven van Curacao werd in dat jaar bezocht door 827 schepen, metende 91,304 tonnen, waaronder 573 Nederl. vaartuigen met 13,788 ton, 64 Engelsche, metende 35,532 ton.

Bonaire werd door 463 vaartuigen, met. 8150 ton, bezocht; Arriba door 94, met. 2290 ton; St. Martin door 395, met. 81,727 ton; St. Eustratius door 444, met 4425 ton; Saba door 196 vaartuigen.

De uitvoer van zout op St. Martin (N. G.) bedroeg 203,617; de oogst 204,000 vaten; van Bonaire werd uitgevoerd 5861, de oogst was 62,500.

HANDELSBERICHTEN.

AMSTERDAM, Woensdag 16 Mei.

Afgedaan 446 b. Java-Koffie, per Prins van Oranje en Hampton.

Bij inschrijving afgedaan 184 p. Java-Tabak, merk Tempeh, per Prinses Amalia, 607 p. dito, per Prins van Oranje en 663 p. dito per Voorwaarts.

Uit de hand afgedaan 273 p. Java-Tabak, merk KSC/Kedirie, ex Voorwaarts, 44 v. Kentucky en Virginy, per S. van New-York.

In de heden gehouden veiling van *Kapok* werden verkocht 164 pak gezuiverde gaaf tot 55 a 56 c., 153 pak dito BS 45 a 56 c. per ½ KG.

In de heden te Rotterdam gehouden veiling van CHINA-THEE is, met uitzondering van N°. 311, 5 koopen Pecco, die opgehouden werden, alles tot de volgende prijzen verkocht: 640/4, 150 8, 4086/12 k. Congo van 70 a 134 c.; 1719/12 k. Souchon van 70 a 163 c. en 34/4 k. Pecco van 158 a 160 c.

Scheepstijdingen.

Latere berichten.

BINNENGEKOMEN.

BREMERHAVEN, 15 Mei. Ceres, Scherpbier, Savanilla.
PILLAU, 13 Mei. W. Alida, Rooze, Newcastle.
MEMEL, 12 Mei. Zaandam, Pik, Dundee.
GOTHENBURG, 11 Mei. Broedertrouw, Groenewold, Granton
SUNDERLAND, 15 Mei. den Helder, Rad, Antwerpen.
Bij PRAWIEPOINT, 13 Mei. Adriana, Sandberg, Pensacola n. Dordrecht.
GRAVESEND, 13 Mei. Maasstroom, S., Rott. - Tern, S., id. — 14 Mei. Fijenoord, S., id. - Leo, S., id.
NEW-YORK, 4 Mei. J. A. Hooites, de Jonge, Rio Grande.

VERTROKKEN.

DANTZIG, 14 Mei. Clemens & Florentius, Valk, Ostende.
PILLAU, 14 Mei. Marchina, Nepperus, Plymouth.
MEMEL, 13 Mei. Wilhelmina, Buss, Amst. - 3 Gebroeders, de Vries, Leeuwarden. - Frouwke, Heins, id. - Johanna, Pauls, Rott. - Maria, Gabrielsen, Schiedam. - Dolphijn, Coole, Arbroath.
DUINKERKEN, 12 Mei. Mystery, Dorrell, Lond. Rott.
ORAN, 4 Mei. W. R. Rickett, S., Rott. via Camarata.
St. DOMINGO, 11 April. Gezusters, de Boer, Londen.

ZEILKLAAR.

DRONTHEIM, 4 Mei. Geziena Jantina, Bekkering, Engeland.
CHRISTIANIA, 11 Mei. Neptun, Keun, Holland.

AMSTERDAM, Woensdag 16 Mei.

Binnenl. fondsen hebben weinig bijzondere variatie opgeleverd, de stemming evenwel vast. Aand. Handelm. zijn 3/8 en Ind. Handelsbank ½ pCt. opgekomen. Het dividend van Aand. Ned. Bank werd heden bekend gemaakt en bedraagt ƒ 164. In Oblig. Transvaalsche Republiek was de omzetting heden van minder belang dan gisteren, alhoewel de noteering eene prijsverbetering aanduidt van 2½ pCt. Na de noteering kwamen echter nog kooporders opdagen tot hoogere koersen, die evenwel onafgedaan moesten blijven.

In Spoorwegwaarden was handel en variatie onbeduidend.

Van de buitenl. markt zijn Oostenrijksche 3/8, Turken 1/8 lager verhandeld In Russischen was de stemming nagenoeg als gisteren. Portugal iets meer gevraagd Spaansche en Peruanen onveranderd. Columbianen gingen 3/8 pCt. omhoog. De Russische spoorwegmarkt leverde weinig variatie. Van Amerik. zijn certif. Ohio 1, Calif. Oregon ½, Certif. N. Western ¼, Missouri Kansas 1½, Pittsburg en Goud Milwaukee 1 pCt. verbeterd, terwijl de oblig. der N. Western 1 à 1¼ en certif. Illinois ¾ pCt. zijn teruggegaan B.

In het lokaal der Vereeniging voor den Effectenhandel zijn gisterenavond nog verhandeld:
Papier Metalliek 44 15/16, 45.
Zilver Dito 48 15/16.
Columbia 29.

Koers van het geld bij de Ned. Bank sedert 25 Aug. 1875
Wissel-disconto 3 pCt.; promessen-disconto 3½ pCt.; Beleening van binnenl. Effecten 3 pCt.; id. van buitenl. Effecten 3½ pCt.; id. van goederen 3 pCt.

Prijzen der Coupons. Oost. papier ƒ 19.35; Dito Zilver ƒ 21.95; Diverse in £ ƒ 11.85; Dito Dito met affidavit ƒ 12.—; Portugeesche ƒ —.—; Fransche ƒ 47.70; Belgische ƒ 47.70; Div. Reichsmark ƒ 58.50; Hamb. Rusland ƒ 1.41⅞; Russ. Zilv. Roebels ƒ 1.24⅜; Dito papieren Roebels ƒ —.—; Poolsche per Zilv. Roebel ƒ —; Spaansche Piaster Buitenl. ƒ 0.53; Dito Dito Juli ƒ 0.78; Dito Dito binnenl. ƒ 0.48; Dito Dito Juli ƒ 0.73; Amerik. goud. Dollar ƒ 2.43½; Dito papieren Dollar ƒ 2.25.

Graanmarkt.

Tarwe in loco zonder handel.
Op levering vaster; Nov. ƒ 343 per 2400 KG.
Rogge in loco alleen bij gerijven verkocht; Galatz ƒ 235; Petersburger ƒ 232; beide per 2100 KG. compt. zond. kort.
Op levering iets vaster; alleen verkocht in Oct. ƒ 216, 217.
Kool- en Lijnzaad zonder handel.
Raapolie dadelijk iets lager, op levering vast; op 6/w. ƒ 40¾; vliegend ƒ 39½; Sept., Oct., Nov. en Dec. ƒ 39 à 38¾ à ƒ 39⅜ à 39¼; Mei 1878 ƒ 40¼.
Lijnolie dadelijk en op levering iets williger; op 6/w. ƒ 34¾; vlieg. ƒ 33½; Juni, Juli en Aug. ƒ 33⅜ à 33½; Sept., Oct., Nov. en Dec. ƒ 32½ à 33 à 32⅞.
Raapkoeken per 1000 KG. ƒ 100 à 104.
Lijnkoeken per 100 KG. ƒ 12 à 15½.
Petroleum in cons ƒ 17½.

SCHOUWBURGEN, ENZ.

STADSSCHOUWBURG.
VLAAMSCHE OPERA.
Donderdag 17 Mei, EERSTE OPVOERING van:
DE ZWARTE KAPITEIN,
Nieuw Oorspronkelijk Zangspel in 3 bedrijven en 4 tafereelen door Rosier Faassen. Muziek van JOS. MERTENS. Nieuwe Costumes van den Heer Heijkman.
(Het Orkest zal gedirigeerd worden door den Componist).
(*Diploma's niet geldig.*) Aanvang 8 uur.

THEATRE TIVOLI (Nes),
DIRECTIE **W. PIERRE DE BOER.**
Donderdag 17 Mei 8 uur. Tot sluiting van het Seizoen ter BENEFICE der Bedienden en Suppoosten van bovenvermeld Theatre.
MARIE-JEANNE
DE VROUW UIT DE VOLKSKLASSE, tooneelspel in 6 tafereelen.
Bij het sluiten van het Speelseizoen, geeft de Ondergeteekende aan het geachte Publiek zijn welmeenenden dank te kennen, voor het drukke bezoek, dat zijn Théâtre, van af de aanvaarding zijner Directie, tot heden is te beurt gevallen.
Onder verzekering al het mogelijke te zullen aanwenden, wat tot bevrediging der resp. Tivoli-bezoekers strekken kan, beveelt hij zich opnieuw, *voor het volgende Seizoen*, in dezelfde protectie en ondersteuning minzaamst aan.
W. PIERRE DE BOER, Directeur.
OPENING van het ZOMER-THEATRE *DE KEIZERSKROON*, op Zondag 20 en Maandag 21 Mei. (Zie groote Aanplakbiljetten).

SCHOUWBURG-LOGE. PLANTAGE over het PARK
Tooneelgezelschap onder leiding en met medewerking van HENRI MORRIËN.
Donderdag 17 Mei. Een derde voorstelling van: **POTVERTEREN,** blijspel in 5 bedrijven (*La Cagnotte*) van Eug. Labiche en A. Delacour, door Henri Loos. Groot succes van het Theatre du Palais-Royal. (Nooit alhier vertoond).
Gewone Prijzen. Aanvang 8 uur.
Plaatsen zijn van 10 tot 3 uur aan het Bureau te bespreken

PALEIS VOOR VOLKSVLIJT.
DONDERDAG 17 MEI:
KLASSIEK CONCERT,
waarop zal worden uitgevoerd: Symphonie N°. 7 van Beethoven; Andante Haydn; Capriciose N. W. Gade; Brise de Mai met Orgel.
Entrée 50 Cents. Leden volgens reglement. Aanv. 8 uur.
Verwacht VRIJDAG 18 Mei:
PERI
of de Droom van den Turkschen Prins,
groot Ballet Pantomime in 3 Bedrijven.

PALEIS VOOR VOLKSVLIJT.
Loterij-Leening 1869.
Het Bestuur heeft de eer te berichten, dat de **NEGENDE TREKKING** zal plaats hebben op **VRIJDAG 1 JUNI A. S.,** des middags te 3 uur, in genoemd Paleis, ten overstaan van de Notarissen Mr. J. F. WERTHEIM en D. VAN EIJK, volgens het Plan van Uitloting.
Alle Houders van Aandeelen in bovengenoemde Leening hebben toegang op vertoon van hunne Loten.
De uitslag der trekking zal in de *Amsterdamsche Gids* worden opgenomen.

Zaal ***DILIGENTIA,***
KALVERSTRAAT.
WOENSDAG 16 MEI en volgende dagen **BUITENGEWONE VOORSTELLING** van de *PERZISCHE SPELEN*, door den Wereldberoemden **STOT-TAI.**
Aanvang 8 uur. Entree 99 Cents.

LOKAAL „DE KONINGSKROON."
PLANTAGE.
Maandag 21 Mei, ter gelegenheid van den 2den Pinksterdag, van 1 tot 4 uur: **GROOTE MATINÉE MUSICALE** in den Tuin, bij ongunstig weder in de Groote Zaal, onder directie van den Heer PIMENTEL.
Entrée 25 Cents. **S. v. D. HOEVEN.**
Verwacht Woensdag 30 Mei: **GROOT CONCERT** met **VERLICHTEN TUIN** en **BAL CHAMPÊTRE**, bij ongunstig weder in de Groote Zaal.

CLAUDIUS CIVILIS.
BUITENSINGEL BIJ DE LEIDSCHE POORT.
Zaterdag 19, Zondag 20, Maandag 21 Mei en volgende dagen zal in genoemden Tuin, voor het eerst hier ter stede, een reeks van **VOORSTELLINGEN** geven, bestaande in Zang, Dans en Komische Balletten, enz, een gezelschap van veertien Engelsche en Amerikaansche Artisten, onder directie van den Heer E. ALGAR, bij gunstig Zomerweder in den Tuin en minder gunstig in de groote nieuw gerestaureerde Zaal.
Entrée 49 Cents. Aanvang 8 uur.
D. C. CLAUS.
Zondag en Maandag **MATINÉE**, van 1½ tot 4 uur, met medewerking van het geheele personeel. Entrée 25 Cents.

ADVERTENTIEN.

25-JARIGE ECHTVEREENIGING VAN
N. GERRITSEN
EN
M. S. KLAASSEN.
OOSTERBEEK, 17 Mei 1877. *Hunne dankbare Kinderen.* (19055)

25-JARIGE ECHTVEREENIGING VAN
den Heer
CARL FISCHER
en Mejuffrouw
ANNA MARIA FRANCISCA VAN DER LUGT.
Receptie 21 Mei, Warmoesstraat N°. 88. *Hunne dankbare kinderen, behuwd- en kleinkinderen,* (19121)

25-JARIGE ECHTVEREENIGING
VAN
JAN MARTINUS HENGEVELD
EN
MARIA ANNA VAN TRIGT.
Hunne dankbare Kinderen.
Receptie, Maandag 21 Mei 1877. (19141)

12½-JARIGE ECHTVEREENIGING VAN
D. HARTSVELD
EN
A. KREMER. (19099)
AMSTERDAM, 17 Mei. *Hun dankbare Neef.*

12½-JARIGE ECHTVEREENIGING VAN
mijne geliefde Ouders
HENDRIK SIBBELEE JBZN.
EN
MARIA GERARDINA SCHOENMAKER.
AMSTERDAM, 17 Mei 1877. *Hun dankbare zoon* JACOB.

12½-JARIGE ECHTVEREENIGING VAN
ADRIANUS ALBERTUS DEGENAAR
EN
CORNELIA GILL.
AMSTERDAM, 17 Mei 1877. (19145)

Verloofd: LOUIS WOUDHUIJZEN JR.,
MET
JUDETH RUDELSHEIM.
AMSTERDAM, 16 Mei 1877.
Algemeene kennisgeving. (19103)

Getrouwd: DANIËL SCHOLTZ
MET
MARIE GEERTRUI ALIEDA PRINS.
AMSTERDAM, 16 Mei 1877. (19086)

Getrouwd: JOHAN FREDRIK GUESEN
EN
JANNETJE DITMERS.
NIEUWERAMSTEL, 16 Mei 1877. (19195)

Getrouwd: L. A. VOORZANGER, van Deventer,
EN
S. GOSSCHALK,
die tevens hun dank betuigen voor de blijken van belangstelling bij hun Huwelijk ondervonden.
ROTTERDAM, 16 Mei 1877. (19090)

Getrouwd: H. A. TEN HOOPEN
EN
G. TEN ZIJTHOFF,
die, mede namens wederzijdsche familie, hun dank betuigen voor de vele blijken van belangstelling, bij hun Huwelijk ondervonden. (19166)
DEVENTER, 16 Mei 1877.

Bevallen van een *MEISJE*
J. M. LINDEMAN—VAN BÜSECK.
AMSTERDAM, 14 Mei 1877. (19021)

Door Gods goedheid voorspoedig bevallen van een welgeschapen *ZOON*
ROZETTE SARLOUIS, geb. WARRADIJN.
AMSTERDAM, 15 Mei 1877.
Algemeene kennisgeving. (19163)

Bevallen van een *ZOON*
E. M. MEIJER—STAAL.
AMSTERDAM, 15 Mei 1877. (19169)

Bevallen van een welgeschapen *ZOON* A. M. L. LANSON, geliefde Echtgenoote van
16 Mei 1877. (19100) THOs. G. THOMSON.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapen *DOCHTER* JANNETJE ALIDA JONKHERT, geliefde Echtgenoote van
Huis de Vraag, aan den Sloterweg, (gem. SLOTEN), 16 Mei 1877. P. J. C. TIMMAN. (19228)

Voorspoedig bevallen van een *MEISJE*
Mevrouw J. T. CREMER geboren HOGAN.
ARNHEM, 15 Mei 1877. (19093)

Bevallen van een *JONGEN*
H. LIJBERING—WESTRA VAN DEN BROEK.
DOKKUM, 14 Mei 1877. (19065)

Heden overleed, in den ouderdom van ruim 72 jaar, onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder ELISABETH NIEUWENHUIS, Weduwe van JAN VAN DER HEYDEN, diep betreurd door haar Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen. (19205)
AMSTERDAM, 13 Mei 1877. Uit aller naam: J. VAN DER HEYDEN.

Heden ontsliep zacht en kalm in onzen Heer Jezus Christus, na een geduldig lijden van acht en twintig weken, mijn geliefde Echtgenoot de Heer FLORENTIUS CORNELIS POUWELS in den ouderdom van ruim 61 jaar. Zij die onzen vreedzamen huiselijken kring gekend hebben, kunnen beseffen hoe zwaar ons deze slag treft. De hoop hem eenmaal weder te zien in die gewesten, waar geen traan noch zucht geslaakt wordt, doet ons eenigzins onze smart lenigen.
Uit aller naam,
DE WED. F. C. POUWELS,
GEB. SMITS.
AMSTERDAM, 14 Mei 1877. (19146)

Heden overleed na eene korte, doch hevige ongesteldheid mijne hartelijk geliefde Echtgenoote LOUISE CORNELIE BASTET, in den ouderdom van 23 jaar.
AMSTERDAM, 15 Mei 1877. J. C. VAN LAAR JR. (19150)

Heden overleed onze waarde Zuster en Behuwdzuster Mejuffrouw GODEFRIDA MARGARETHA NIJDHOLD, in den ouderdom van 51 jaren.
AMSTERDAM, 15 Mei 1877. H. SNIJDER,
(19186) Uit aller naam.

Heden overleed, in den ouderdom van 81 jaren, Mevrouw de WED. E. MENDES DA COSTA—OROBIO DE CASTRO, diep betreurd door haar Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen en verdere Betrekkingen.
Uit aller naam:
AMSTERDAM, 16 Mei 1877. R. E. MENDES DA COSTA. (19185)

Heden overleed de jongste onzer Lievelingen, NANTJE HELENA GEERTRUIDA, in den aanvalligen leeftijd van bijna één jaar.
AMSTERDAM, 17 Mei 1877. J. A. VAN OMMEN,
(19201) E. VAN OMMEN, FARRET.

Op 13 Mei overleden aan een langdurige ziekte, na voorzien te zijn geweest van de HH. Sacramenten, mijn geliefde Echtgenoot PHILIPPE ERNEST DUPORT, in den ouderdom van ruim 33 jaar, mij nalatende twee Kinderen, te jong om hun zwaar verlies te beseffen. (19109)
Uit aller naam:
AMSTERDAM, 17 Mei 1877. WED. C. DUPORT, geb. VAN GIJSEL.

Ten huize harer Zuster de Wed. ROOS, Kleine Kattenburgerstraat 152, overleed den 9den Mei, in den ouderdom van ruim 72 jaar, WILHELMINA SWETTERS, in leven Baker, laatst Weduwe van PIETER JOSEPH STEIJNS. (19283)
Wegens Familie aangelegenheden eerst heden geplaatst.

In den gezegenden leeftijd van 80 jaren, overleed heden onze zeer waarde moeder en behuwdmoeder, Vrouwe GOSEWINA PIETERNELLA VADER, laatst weduwe van wijlen den Heer ALLEWAERT, kapitein luitenant ter zee, wier droevig gemis diep wordt betreurd door hare kinderen en kleinkinderen.
CORTGENE, 13 Mei 1877.
C. A. L. DANCKAERTS.
D. DANCKAERTS—SCHIPPERS.
A. C. DANCKAERTS.
N. B. DANCKAERTS—LURKUS.
A. JACOBSE BOUDEWIJNSE.
H. G. JACOBSE BOUDEWIJNSE—DANCKAERTS.
(19207)

Heden overleed na een langdurig lijden mijn geliefde Echtgenoot, de Heer H. W. GUISE, in den ouderdom van bijna 40 jaar.
UTRECHT, 16 Mei 1877. A. E. MOMBERG RULFS, WED. H. W. GUISE.
Bijzondere en algemeene Kennisgeving. (19206)

Op den 12den dezer overleed te OOSTWOUD mijn geliefde Vader de Heer JAN VIS, in den ouderdom van 66 jaren.
J. VIS.
SCHAGEN, 15 Mei 1877. (18938)

Voor de vele bewijzen van deelneming ons betoond, na het overlijden van onzen veelgeliefden Zoon JAN, betuigen wij, ook namens zijne Broeders en Zusters, onzen hartelijken dank.
AMSTERDAM, 17 Mei 1877. A. J. ROLFF.
(19224) I. M. ROLFF—LAMMEN.

De Heer en Mevrouw PORTIELJE FOCK betuigen hiermede hun dank voor de bewijzen van belangstelling, ontvangen bij gelegenheid van de geboorte hunner Dochter. (19191)

Voor de bewijzen van belangstelling, ontvangen bij het overlijden van onzen geliefden Zoon JAN WILLEM THEODOOR, betuigen wij aan allen onzen dank.
LEIDEN, 15 Mei 1877. G. H. BERTRAND.
(19110) W. G. BERTRAND, MULLER.

De Heer en Mevrouw JEROSCH—BUEKERS, te Lissabon, en Mevrouw Wed. BUEKERS—VAN ANROOIJ, te Elburg, betuigen bij deze hun innigen dank voor de vele bewijzen van deelneming, ontvangen bij de geboorte van hunne Dochter en Kleindochter.
ELBURG, 15 Mei 1877. (19089)

Voor de vele bewijzen van belangstelling, zoowel hier als buiten deze Stad, ondervonden bij de geboorte onzer Dochter, betuigen wij onzen hartelijken dank.
B. T. P. FILBRY.
J. H. W. FILBRY,
VAN DER SLUIJS.
BREDA, 16 Mei 1877. (19159)

Kerkelijke Aanneming van onzen Zoon
SAMUEL,
op Zaterdag 7 Sivan 5637.
19 Mei 1877.
Receptie: Staalstraat N°. 30.
J. DA COSTA SENIOR.
(19194) R. DA COSTA SENIOR—MULLER.

Den 11den Mei 1877 verkochten wij aan de Heeren TER MEULEN EN BOEKEN **£ 200 MOSKOW JAROSLAW** à 82¼ pCt.
(19148) **NIJPELS & C°.**

PRIJZEN VAN OLIE, per HL.
RAAPOLIE .... 6/w. ƒ 37½, vlieg. ƒ 36½.
LIJNOLIE .... „ „ 32½, „ „ 31½.
C. W. MATTHES, *Makelaar.*
AMSTERDAM, 16 Mei 1877. (19209)

DE DIRECTIE DER NEDERL. BANK
maakt bekend, dat door de op heden gehouden Algemeene Vergadering van Stemgerechtigde Aandeelhouders de Uitkeering over het Boekjaar 1876/77, daaronder begrepen de 5 % bedoeld bij art. 41 der Statuten, bepaald is op **honderd vier-en-zestig gulden per aandeel, en twee-en-tachtig gulden per half aandeel.**
De uitkeering geschiedt tegen overgifte van het Dividendbewijs N°. 13, bij de Hoofdbank, de Bijbank en de Agentschappen.
AMSTERDAM, 16 Mei 1877. De Directie voornoemd,
W. C. MEES, President.
(19211) **J. G. GLEICHMAN,** Secretaris.

Aan de
KIEZERS DER PROVINCIALE STATEN
in het **Hoofdkiesdistrict**
AMSTERDAM.
Bij velen heeft het bevreemding en leed verwekt, dat de Heer **MR. H. HOEUFFT VAN VELSEN** tot hen behoort, waarover voor het Lidmaatschap der Provinciale Staten van Noord-Holland eene **HERSTEMMING** moet plaats hebben.
Het was te verwachten, dat hij, een man, die 26 jaren met belangstelling als Lid van de Staten is werkzaam geweest en ook vele jaren deel van het College van Gedeputeerde Staten heeft uitgemaakt, die als Lid van meerdere Polderbesturen met de belangen der Polders zeer goed bekend is, en die meer dan anderen aan den vooruitgang van Landbouw en Fabrieksnijverheid is bevorderlijk geweest, — bij de eerste stemming zoude zijn herkozen.
Nu die verwachting, vermoedelijk door de geringe opkomst der Kiezers, niet is verwezenlijkt, zoo komen eenige belangstellende Kiezers hunne medekiezers met aandrang aanbevelen, om zich op **22 MEI** naar de Stembus te begeven en daar hun stem uit te brengen op (19107)
MR. H. HOEUFFT VAN VELSEN.

BELANGRIJKE VERKOOPING
IN HET
OUDEZIJDS HEEREN-LOGEMENT.
De Makelaar J. P. A. KILSDONK zal op **WOENSDAG 23 MEI 1877** en negen volgende dagen, ten overstaan van den Notaris W. N. REPELIUS, verkoopen: uitmuntende Garnituren Tafel- en Dessertlepels en Vorken, Presenteertrommels, Theeservies en vele andere groote en kleine Zilveren Werken, Gouden Sieraden en Juweelen, Japansch Lakwerk, zeer fraai modern Kristallen Dessertservies, Fransche en Engelsche Eetserviezen, antieke Porseleinen, fijn Tafelgoed en Beddelinnen, donzen Bedden met toebehooren, Deventer, Velvet en Nieuw-Brusselsche Tapijten en Meubelgordijnen, kapitale Spiegels, Schilderijen en Gravures in lijsten, Staand Horloges, verguld metalen en marmeren Pendules, Candelabres, Beeldwerk, Gaskronen en Ornementen, Piano's van BERNHARDT AINÉ FILS & C°., PLEYEL en ERARD, Serafineorgels en Muziekdoozen, rijk gebeeldhouwde, elegante Salongarnituren, gestoffeerd met gekleurde trijp, onderscheidene en vele solide Meubelen, Kantoorlessenaars, ijzeren Brandkasten, Kachels en Haarden, Tuingoederen, Plaatwerken en Boeken, echte Havana-Sigaren, fijne Wijnen, enz., enz. (19045)
Kijkdagen:
PARTICULIER: Zaterdag 19 Mei; **PUBLIEK:** Maandag en Dinsdag 21 en 22 Mei 1877, van 10 tot 3 uur. Catalogus en Informatiën zijn te verkrijgen aan bovengenoemd Lokaal, bij den Makelaar J. P. A. KILSDONK.

BUFFET-CHEF.
In een voornaam Hotel en Café te Amsterdam wordt terstond verlangd, tegen goed salaris: Een BUFFET-CHEF, de Fransche en Duitsche Talen machtig en eene loopende hand kunnende schrijven. Het is onnoodig zich zonder goede referentiën aan te melden. Offerten franco, onder Lett. Z. R., Bureau Handelsblad, (19157)

TE HUUR AANGEBODEN
op het beste gedeelte van de Keizersgracht, een **BOVENHUIS** met vier ruime Kamers, een klein Kamertje, Kelder, Keuken en Zolders. Brieven franco onder Lett. D. V. aan den Kantoorboekhandel BLIKMAN & SARTORIUS. Rokin 17, Amsterdam. (19036)

EEN NAAISTER GEVRAAGD.
Adres: Leliegracht n°. 4. (18981)

In den omtrek van den BINNENKANT wordt gevraagd, om dadelijk te aanvaarden: een **LOKAAL**, geschikt tot het houden van KANTOOR. Adres franco, Lett. K. R., bij de Boekhandelaars GEBRs. KRAAIJ, Nieuwe Waals-Eiland, U 21. (18923)

Naar Suriname,
OM 23 DEZER TE VERTREKKEN:
het snelzeilend gekoperd **SCHOONER BRIKSCHIP**
ANTONIA HENDRIKA CAROLINA,
Kapitein M. HOEDEMAKER,
EN
het snelzeilend **BRIKSCHIP**
DIEWERKE,
Kapitein B. VAN VEEN,
VERTREKT vóór 15 JUNI.
Beide met goede inrichtingen voor Passagiers.
Adres bij **VAN TUBERGEN & DAAM.** (19068)

Aan Crediteuren in het Faillissement van D. OBENHUYSEN, wordt bericht, dat de vergadering ter beraadslaging en stemming over het aangeboden Accoord is vastgesteld op Maandag 28 Mei e. k. des voormiddags te 10 uren, in het Lokaal der Tweede Kamer der Arrondissementsregtbank alhier.

AMSTERDAM, 14 Mei 1877. De Curator,
(19019) E. VAN LIER.

WAARSCHUWING.

Een ieder zij **GEWAARSCHUWD** op mijn naam geen GELD noch GOED te **CREDITEEREN** aan mijn minderjarigen Zoon. (19031)

AMSTERDAM, 15 Mei 1877. WED. **J. F. KRANTZ.**

PUBLIEKE VEILING

op **DINSDAG 22 MEI** a. s., des namiddags te 12½ uur, in het Lokaal de Pool, Damrak over de Korenbeurs, te Amsterdam, van

76/2 Vaten **STIJFSEL.**
7/3 " "
5/4 " "

liggende pakhuis Frankendaal, Prinsengracht bij de Leidschestraat.

Nadere informatiën bij de Wed. K. CLEYNDERT. Monsters zijn te bekomen bij de Wed. C. STANTS & ZOON Korenfactors Damrak, hoek Mandenmakerssteeg. (18928)

WILLIGE VERKOOPING.

J. G. J. GEERS Hz., Makelaar en Ondernemer van Verkoopingen, zal, ten overstaan van den Deurwaarder W. F. SCHRIKKER, op Donderdag 24 Mei 1877, des morgens te tien uren, in het voormalige Koffiehuislokaal genaamd de *Eenhonderd Roe*, aan den Haarlemmerweg, presenteeren te verkoopen: Eene zeer groote en nette partij

KOFFIEHUIS- EN TUINGOEDEREN,

waaronder eene suffisante **BIERPOMP** met toebehooren, mahonie Tafels met ijzeren voeten, eiken Tafels, gladhouten Stoelen met Amerik. lederen zittingen, Stoelen met matten zittingen, Spiegels, eene groote partij divers Glas- en Aardewerk, Serviezen, Gasornementen, Tuinstoelen en Tafels, Schoppen, Wippen, 3 Gaslantaarns op ijzeren kolom; voorts een ijzeren Afsluitingshek, lang p. m. 15 M., hoog p. m. 1 25 M., en hetgeen verder twee dagen vóór den verkoopdag gekaveld te zien zal zijn. (19017)

De Catalogus is bij bovengenoemden Makelaar verkrijgbaar.

MARINE.

Openbare Aanbesteding aan 's Rijks Werf te Amsterdam, op **ZATERDAG 26 MEI 1877**, des voormiddags te Elf uur, voor de levering van:

50,000 KG. afgeslagen Inlandsche Schilhennep,
50,000 " Noordsche Hennep,
20,000 " Italiaansche Hennep,

volgens de voorwaarden, welke ter lezing liggen aan het Departement van Marine te 's-Gravenhage, ter Secretarie van de Gemeentebesturen te Rotterdam en te Dordrecht en ten Bureele van den Onderdirecteur der Marine aan voormelde Werf.

De levering geschiedt op Monsters van minstens 25 leden van iedere soort Noordsche en van minstens één bond van iedere soort Italiaansche Hennep, welke uiterlijk twee dagen vóór den bestedingsdag vrachtvrij moeten gezonden zijn, aan de Directie der Marine te Amsterdam, voorzien van dezelfde merken als de inschrijvingsbiljetten.

De inschrijvingsbiljetten op zegel, voor ieder bestek afzonderlijk, en verder ingericht overeenkomstig art. 17 en 18 der algemeene voorwaarden van aanbesteding van materialen en goederen voor 's Rijks Marine, zullen moeten bezorgd zijn ter griffie van de Directie der Marine te Amsterdam, vóór of uiterlijk op 26 Mei 1877, des voormiddags te elf uur.

De Schout bij Nacht,
Directeur en Commandant der Marine,
VAN GOGH.

AMSTERDAM, 14 Mei 1877. (18929)

VERHUISD
G. VAN DAM, FIRMA VAN DAM & C°.,
naar den **GROENEBURGWAL 35.** (19028)

VERHUISD:
J. C. H. SICKESZ
en het **KANTOOR** van
SICKESZ & BEERMAN
VERPLAAST
naar den **N. Z. VOORBURGWAL** bij de **NIEUWSTRAAT N°. 71.** (18693)

KUNSTOOGEN.

HENRI LISKENNE, Oculist, 68 rue de Rivoli, te Parijs, zal te consulteeren zijn over het inzetten van Kunstoogen zonder operatie, te Rotterdam, Hotel St.-Lucas 17 en 18 Mei te Amsterdam, Hotel des Pays-Bas 19 en 20 Mei. (18575)

TREKKING OP AANSTAANDEN DINSDAG (22 MEI)

DER LOTEN

STAD BARLETTA (ITALIË)

(ZONDER NIETEN.)

Deze Loten, die 4 maal 's jaars trekken, namelijk op **20 MEI**, 20 Augustus, 20 November en 20 Februari van *elk* jaar, met prijzen van

ƒ 50,000
» 25,000
» 1,000

verscheidene Prijzen van **ƒ 500**, **ƒ 200** en **ƒ 150**, **ƒ 50** en **ƒ 25**, en geldig blijven tot zoolang ze tweemaal met een prijs zijn uitgeloot (dus **ZONDER NIETEN**) zijn à

ƒ 12 per Lot

bij den Ondergeteekende verkrijgbaar.

De uitbetaling der Prijzen heeft terstond na ontvangst bij den Ondergeteekende plaats.

VOORUITBETALING wordt **NIET VEREISCHT.** Aan alle aanvragen wordt per keerende post *franco* voldaan. Ten allen tijde wordt de uitslag der trekking in de voornaamste dagbladen, onder de rubriek „Uitlotingen" medegedeeld en aan de houders terstond kennis gegeven, indien op hunne Loten een prijs is gevallen.

D. E. COSMAN,
AMSTERDAM, IN EFFECTEN.
Heerengracht over het Park, V 141. (14923)

PS. Wegens de 2 Pinkster(feest)dagen heeft de trekking dit jaar bij uitzondering op Dinsdag 22 Mei plaats.

KOST EN INWONING GEVRAAGD.

Eene JUFFROUW vraagt **KOST** en **INWONING** met **VRIJE KAMER**, bij eene Weduwe of menschen zonder kinderen, in de nabijheid van Amsterdam. Franco adres, onder Lett. M., bij de Boekhandelaars CAARELSEN & C°., Paleisstraat 15, te Amsterdam. (19013)

LIEDERTAFEL
OEFENING BAART KUNST.

Heeren LEDEN wordt bericht, dat de **EERSTE** der **MUZIEKUITVOERINGEN** voor het Zomerseizoen door het *Park-Orkest* zal plaats hebben op **ZATERDAG 19 MEI** 1877, des avonds te 8 uren, in het Lokaal *PLANCIUS*, Plantage. Ieder lid heeft toegang met twee Dames. Kinderen worden niet toegelaten.

(19073) **HET BESTUUR.**

COMPAGNON. (18751)

In een der Hoofdsteden van Noord-Holland wordt ten spoedigste gevraagd, als **COMPAGNON**, een solied Heer, om eene opnieuw op te richten Industrieele Affaire tot stand te brengen, met een aanzienlijk VERMOGEN, dat een hoofdvereischte is. Brieven franco, lett. H. P., Bureau Handelsblad.

2.50 DAMES ATTENTIE S. V. P. 2.50

het paar. ARNOLD COINI, COIFFEUR, het paar.

Binnen-Bantammerstraat N°. 28.

bericht aan de Dames, dat bij hem voorhanden is een groote sorteering **VLECHTEN**, van af 5 Gulden en hooger; **CHIGNONS**, van af 6 Gulden en hooger een zeer groote collectie lange

KRULLEN.
KRULLEN.
KRULLEN. **2.50** HET PAAR
2.50 KRULLEN. en hooger.
KRULLEN. **2.50**

(18988) **Binnen-Bantammerstraat N°. 28.**

100 SIGAREN ƒ 2.50

en in ieder kistje een cadeau in geld tot ƒ 300 toe.

10 PAKKETTEN ƒ 22.50.

N. E. TAS,
Haarlemmerdijk 51, Amsterdam.

Leest *Handelsblad* van 14 Mei jl. (19048)

ZUIGTANDEN.

Nieuw procédé, zonder haken, veer ofgoud, mogen door geen ouvrier bewerkt worden, maar worden zelf vervaardigd door **COHEN**, Médecin-Dentiste. Is dagelijks te consulteeren of schriftelijk te ontbieden te zijnen huize, Kloveniersburgwal hoek Oudemanhuispoort, B 80, te Amsterdam. (400)

OVERHEMDEN, geleverd door **ADRIAAN SCHAKEL, Heiligenweg, hebben, zoowel in de mindere als in de fijnere soorten, hetzelfde goede model.** (17614)

VOOR 'T VERVEN

van alle soorten **AMEUBLEMENTSTOFFEN** bevelen wij ons Etablissement beleefd aan. OVERGORDIJNEN worden ook met PRACHTIGE RANDEN (bij wijze van Passement) gedrukt *in Goud of Velouté.*

Chemische Wasscherij
VOOR (18958)
DAMES- EN HEEREN-GARDEROBES, enz.
DRUKKERIJ, ENZ. ENZ.
WINKEL & C°.,
Brouwersgracht bij de Korte Prinsengracht.

MINERALE EN MEDICINALE BRONWATEREN. (Vulling 1877.)

APOLLINARIS, EMSER, FACHINGER, SELTERS, CARLSBADER, HUNYADI JANOS, EAU DE VICHY en verder alle bekende **BRONWATEREN**, zijn verkrijgbaar bij **JOHN MAVOR STILL**, Heerengracht 69, Amsterdam. *Prijscouranten* zijn op franco aanvrage steeds te bekomen. (19097)

Gevraagd tegen Augustus,

op een der grachten in den omtrek van den Dam, een VRIJ BENEDEN- of BOVENHUIS, bevattende drie à vier Kamers. Huurprijs 500 à 600 Gulden. Franco aanbiedingen worden ingewacht, onder Lett. A. S., Bureau Handelsblad. (19158)

VRIJWILLIGE VERKOOPING.

J. G. J. GEERS Hzn., Makelaar en Ondernemer van Verkoopingen, zal ten overstaan van den Deurwaarder W. F. SCHRIKKER, op Vrijdag 18 Mei 1877, des morgens te tien uur, op de Noordermarkt, presenteeren te verkoopen: eene zeer mooie en diverse partij **NIEUWE HOUTWAREN**, eene groot partij Juffers, Schakels, Kortelingen, Steigerdeelen, Steigertouwen, 20,000 Metselsteenen (best rood), Waalmoppen, diverse Afbraak, Brandhout en hetgeen verder daags vóór en op den verkoopdag gekaveld te zien zal zijn. (18991)

De **VEILING** van het Perceel hoek HOUTGRACHT en VLOOIENBURGERSTEEG, N°. 25, op 28 Mei a. s., zal

GEEN VOORTGANG HEBBEN.

als zijnde hetzelve **UIT DE HAND VERKOCHT.**

H. J. BENJAMINS,
(19085) Makelaar.

TROUWPARTIJEN!!

De gunstig bekende **CHAMPAGNE** VERWEY & C°., is alléén bij ons te bekomen, manden of kisten inh. 12/1 of 24/2 Flesschen worden franco door het geheele rijk verzonden à ƒ 22 50 of ƒ 24. **VERWEY & C°.**, Heerengracht bij de Warmoesgracht. (16982)

DONDERDAG 17 MEI 1877

OPENING der **AMSTERDAMSCHE PARAPLUIE- EN WANDELSTOKKENFABRIEK,**
Nieuwendijk bij de Haringpakkerij N°. 3. **J. G. Bruseker en C°.**
(19104)

Stadhouderskade en Jacob van Campenstraat.

CAFÉ L'ACADÉMIE.

De Ondergeteekenden hebben de eer te berichten, dat hun opnieuw aangelegde, met gas verlichte **TUIN** op DONDERDAG 17 MEI **WEDER GEOPEND** zal worden.

(19132) **Gebrs. Thijsen.**

C. H. BOELEN'S AMERICAN BAZAR,

Utrechtschestraat 85.

In ruime keuze voorhanden:

Een- en tweespans TUIGEN van af ƒ 50 per stel compleet, ZWEEPEN met en zonder slag, KARWATSEN, FRONDEELEN, ROSETTEN, STANGEN, DENT'S RIJHANDSCHOENEN, RIJTUIGPLAIDS met en zonder India Rubbervoering.

DEMARESI'S AMERIKAANSCHE RIJTUIGEN, waaronder uitmunten:

The shifting-top PARK PHAETON,
" " " AMERICAN LANDAULETTE,
" " " SQUARE BOX BUGGY,

alle met garantie en gemaakt van het echte Hickoryhout. (19108)

AMSTERDAM-HAMBURG.

Het Stoomschip *AMSTERDAM*, Kapt. D. VISSER, vertrekt *Vrijdag* 18 *Mei*. (18865)

Adres bij
VAN ES & VAN OMMEREN, Amsterdam.
P. A. VAN ES & C°., Rotterdam.
E. G. LOEHRS, Hamburg.

DE TWENTSCHE BANKVEREENIGING

NEEMT GELDEN A DEPOSITO:

Met één dag opzegging, tegen eene rente van 2½ pCt.
" *tien dagen* " " " " " 2¾ "
" *ééne maand* " " " " " 3 "
" *twee maanden* " " " " " 3½ "
" *drie maanden opzegging of voor drie maanden vast op endossable depositobewijzen met vooruitbetaalde rente*............4 "

Voor ééne maand VAST tegen de prolongatierente der Amsterdamsche Beurs, met een minimum van 3 *pCt.* (101)

Mejuffrouw C...... B.

Door afwezigheid was ik verhinderd aan uw schrijven te voldoen, schrijf mij dus nader onder Lett. A. Z., waar u te spreken of waar ik een brief voor u kan zenden, bij den Boekhandelaar A. EISENDRATH, Utrechtschestraat N°. 8. (19087)

GEEN WANDGEDIERTE MEER.
J. GOEDHART EN Co.,

belasten zich met het **ZUIVEREN** van **MEUBELEN, HUIZEN, RIJKS- en STADSGEBOUWEN** van **ALLE SCHADELIJKE INSECTEN** met 6 jaar garantie. Dagelijks te bespreken en door het geheele Rijk te ontbieden. (19162)

SINGEL BIJ DE TORENSLUIS, N°. 171.

GEEN WANDGEDIERTE MEER.
GEBR. GOEDHART EN Co.

belasten zich met het **ZUIVEREN** van **MEUBELEN, HUIZEN, RIJKS- en STADSGEBOUWEN** van **ALLE SCHADELIJKE INSECTEN** met 6 jaar garantie. Dagelijks te bespreken en door het geheele Rijk te ontbieden.

Paleisstraat bij den Dam, No. 11,
DAM, N°. 14 EN (9485)
Kalverstraat hoek Osjessluis, No. 129.
Vroeger Spuistraat bij de Molsteeg 111

EXTRA VAART AMSTERDAM—IJMUIDEN,

tot bezichtiging van het

NOORDZEEKANAAL,

beide Pinksterdagen 20 en 21 Mei 1877,

en vervolgens elken Zondag.

Vertrek van **AMSTERDAM** 's morgens 10 uur.
Terug te " 's namiddags 4½ "

VRACHT VOOR HEEN EN TERUG ƒ 1.

Te Velzen wordt den Passagiers gelegenheid gegeven om, bij vooraf gedane kennisgeving aan den Conducteur, de Boot te verlaten en weder aldaar aan boord te komen.

Bij gunstig weder zal de Boot te IJMUIDEN doorschutten, om de Haven te bezichtigen.

Bepaald aantal PLAATSBILJETTEN verkrijgbaar bij den Heer J. C. HECK, Agent van den Stoombootdienst AMSTERDAM—NIEUWEDIEP, Kantoor Westerhoofd, 2de Steiger.

Afvaart der Boot: Westerhoofd 2de Steiger. (19142)

ALKMAAR PACKET.

Dagelijks:

Van **ALKMAAR** 's morg. 6 uur en 8 uur; 's nam. 2 u. 30 m.
Van **AMSTERDAM** 's morg. 9 u. 30 m.; 's nam. 4 en 6 uur.

AMSTERDAM — ZAANDAM.

Van **AMSTERDAM** 's morg. 8 uur, 9 u. 30 m., 11 uur 's nam. 2 u. 30 m., 4 uur; 's nam. 4 u. 15 m., 6 uur en 7 uur.
Van **ZAANDAM** 's morg. 8 u. 10 m., 9 uur, 10 u. 40 m.; 's midd. 12 uur; 's nam. 3 u. 30 m.; 4 u. 40 m., 6 uur en 8 uur.

PLEIZIERVAART

OP ZONDAG LANGS DE ZAAN,

aanvangende PINKSTEREN 20 en 21 Mei a. s.
Van **AMSTERDAM** 's morg. 7 uur en 's avonds 11 uur.
Van **ALKMAAR** 's morg. 3 uur en 's avonds 7 uur.

Afvaart te Amsterdam, Westerhoofd, Steiger N°. 3.
" " Alkmaar, aan den Voormeer. (18794)

Pond Sterling.... .... = ƒ 12.—
Frank of Lire..................... = " 0.50
Zillveren Roebel.................. = " 2.—
Papieren dito..................... = " 1.—
Oostenrijksche Florijn........... = " 1.20

Zuidduitsche Florijn............ = ƒ 1.—
Duitsche Reischmark............. = " 0.60
Portugeesche Milreis............ = " 2.70
Spaansche Piaster............... = " 2.50
" Escudo.................... = " 1.25
Amerikaansche Dollar............ = " 2.50

OFFICIEELE PRIJSCOURANT, UITGEGEVEN DOOR DE VEREENIGING VOOR DEN EFFECTENHANDEL.

AMSTERDAM, 16 MEI 1877.

De met * aangeteekende Fondsen zijn noodlijdend. Wanneer in de vier laatste weken een fonds niet is genoteerd, vervalt de opgaaf van den VORIGEN koers.

	Vorige koers.	Laagste koers.	Hoogst. koers.	Gebl. koers.
Staatsleeningen.				
EUROPA.				
NEDERLAND.				
Cert. N. W. Schuld...2½	62 13/16	62⅞	63	
dito dito....3	73 9/16	75⅝		
dito dito....4	100	99¾	100	
Oblig. Amort. Synd...3½	94			
dito Entrepôt-Dok....4½	101⅛			
BELGIË.				
Certificaten..........4½	100⅛			
dito..........2½	59 11/16			
DENEMARKEN.				
Oblig. Londen........4				
dito dito.........3	99			
dito Tolkroon........3½				
dito dito..........4				
FRANKRIJK.				
Origin. Inschr.........3	66			
Certificaten..........3	68½			
dito...........4½				
Origineele Inschr.....5	99¼	99¼		
GRIEKENLAND.				
* Oblig. Londen 1825....5	10			
HONGARIJE.				
Oblig. Leening 1867...5	60½	60¾		
Goudleening 1876.....5	45½	45¼	45½	
Schatkistbiljetten 1873.6	88			
dito 1874.6				
ITALIË.				
Inschrijving..........5	63¼			
Cert. Adm. Amst......5	63¼			
Obl. Pausel. Leening..5	67½			
OOSTENRIJK.				
Obl. Papier Mei/Nov. 5	45 1/16	44⅝	44⅞	44⅝
dito dito Febr./Aug.5	44⅝			
dito Zilver Jan./Juli.5	49	48 9/16	48⅞	48 9/16
dito dito April/Oct.5	49 7/16	49		
dito Goud..........4	54⅜	53¾	54	
POLEN.				
Obl. Schatkist 1844...4	69 13/16			
PORTUGAL.				
Obl. Btl. 1853/1869....3	51⅝	51⅜	51½	
dito dito 1876......6	98½	98½		
RUSLAND.				
Ob.Hope& C°.1798/1815.5	94¼	94	94½	
Cert. Hamburg 1820...5	62			
Obl. Londen 1822......5	66⅝			
Cert. Insch. 5e ser. 1854.5	60			
dito dito 6e " 1855.5	74⅝	74½		
Obl. 1862 £ 50—100..5	74⅛	73½	73¾	
dito £ 500—1000......5				
dito 1864 ƒ 1000......5	87⅛	86⅝	87	
dito dito £ 100 5	82 3/16			
dito 1866 ƒ 1000......5	86 7/16	86	86¼	
dito dito £ 100 5	81 15/16	81¾	82	
dito 1872 cons.£50—100.5	75¾	75¼	75⅞	
dito dito £ 500—1000.5	73⅛	73		
dito 1873 cons.£50—100.5	75¾	75⅝	76¼	75⅝
dito dito £ 500—1000.5	73⅝	72⅞	73	
dito 1850 1e Leen. £100.4½	77½			
dito dito £ 500—1000.4½	73⅜	73½	73¾	
dito 1860 2e Leen. £100.4½	77 1/16	76⅞	77⅛	76⅞
dito dito £ 500—1000.4½	82⅞			
dito 1875 cons.£50—100.4½	70	69 13/16	69⅞	69 13/16
dito dito £ 500—1000.4½	68	67¾		
Cert. Hope & C°. 1840.4	61⅞			
dito 2e,3e,4e Ln. 1842/44.4	62½			
dito 5e Leening 1845..4	66			
Obl.-Leening 1867/69..4	68 1/16	67¾	68	
dito dito 1859.....3	54¾	56¼	56½	
dito dito...........3	54			
Inschr. in Bank-Assign.6	38			
Cert. van dito.........6	39			

	Vorige koers.	Laagste koers.	Hoogst. koers.	Gebl. koers.
SPANJE.				
Obl. Buitenl. 1867/74..1	10 1/16	10¼	10 5/16	
Obl. Buitenl. 1876.....2	22	21 13/16	22⅜	
Binnl. Esc. 5000-10,000.1	10⅛	10	10⅛	
dito Esc. 100-2000.....1	10⅛	10 1/16		
dito 1876..........2	20 15/16			
TURKIJE.				
* Obl. Alg. Sch. 1865...5	6¾	6⅝	6 11/16	6 11/16
* dito 1863/65..........6				
* dito 1869.............6	7¾	7¾	8¼	
AFRIKA.				
EGYPTE.				
Obl. Leening 1868.....7	42			
dito dito 1873.....7	41½			
dito dito 1876....6	32	30⅞	31	
Spoorweg dito 1876.....5	51¾			
ZUIDAFRIK. REPUBLIEK.				
Obl. 1875.............5	75½	77½		
NOORD-AMERIKA.				
VEREENIGDE STATEN.				
Obl. 1876...........4½	99 5/16	99¼		
dito 1864.............5	104½			
dito 1871.............5	103	103		
dito 1861/64...........6	104½	104 9/16	104⅝	
dito 1865 Mei/Nov....6	99			
dito 1865 Jan./Juli....6	100	100⅜		
*FLORIDA..............8	4¾	4⅝		
LOUISIANA.				
* Gecons 7	73			
MASSACHUSETS..........5				
ZUID-AMERIKA.				
BRAZILIË.				
Obl. Londen 1865.....5	90½	90¾		
dito Leening 1875.....5	89	89		
dito dito 1852.....4½				
dito dito 1858.....4½				
dito dito 1860.....4½	85½	85½		
dito dito 1863.....4½	85			
COLUMBIA.				
* Obligatiën..........4½	28⅝	29		
ECUADOR.				
* Obligatiën 1855.......1	6 11/16			
MEXICO.				
* Obligatiën 1851.......3	5¼	5⅝		
* dito 1864.......3	1 13/16	1 13/16	1⅞	
PERU.				
* Obl. Leening 1870.....6	12¾	12¾	13⅛	
* dito dito 1872.....5	10¼	10¼	10⅝	
VENEZUELA.				
* Obligatiën 1862.......6	10⅜			
* dito uit de conversie...6	9			
* dito.....3	5⅜	5⅜		
* dito 1½	2 11/16	2 11/16		
Stedelijke Leeningen.				
AMSTERDAM.				
Obligatiën...........4	97¾			
dito..........3½	90¼	90		
Noordzeekanaal.......3	82½	85		
Industrieele en financieele ondernemingen.				
NEDERLAND.				
Afrik. Hand.-Ver. Obl.5	100			
Amst. Bank Aand.....	83			
dito Kanaalm. dito...	63¼	63 9/16		
dito dito Obl.....4	98			

	Vorige koers.	Laagste koers.	Hoogst. koers.	Gebl. koers.
Amst. Omnibusm. Aand.	115¼	116		
dito dito Obl..6	106½			
Duinwaterm. Obl.....4				
Gemeente-Crediet dito.5	102			
dito dito.4½	100½			
Java Bank Aand......	198			
Kas-Vereeniging Aand.	117			
K. N. Stoomboetm. dito	55			
dito Obl.5	93	92½		
Nat. Hyp.-Bank. Pandb.4½				
Ned. Bank Aand......	349½			
Ned. Bouwm. dito.....	150			
Ned. Handelm. dito...	105½			
dito dito rescontre....5	101½	101 9/16	101 11/16	101 11/16
N.-I. Handelsb. Aand.	123⅛	124	124¼	
dito Obl...5	102½	102½		
Rott. Hand.-Ver. Aand.	80			
Rott. Hyp.-Bank Panb.4½	100			
Stoomv.-M. Java Aand.	48			
dito dito Obl..	92			
dito Nederland Aand.	83⅛			
dito dito Obl .5	101	101		
dito Zeeland Aand.	38⅛			
dito dito Obl..5	87¼			
dito gegar. dito..4½	100¼			
DUITSCHLAND.				
Aand. Rijksbank......	154½	154½		
dito Cert. adm. Amst..	154½	154½		
OOSTENRIJK.				
Aand. Nationale Bank.	100¼	100½		
Pandbr. Bod. Cr.-Anst.5	87			
Obl. Gem. Cred. 1873..5	81⅝	81¾	82	
RUSLAND.				
Pandbr. Hyp.-Bank...5	68			
Obl. Grondcrediet.....5	60			
AMERIKA.				
* Obl. Col. Land-Maats.7	4⅝			
dito Louis Citiz-Bank.	28			
* dito Maxwell Est. Jan.7	2⅞			
* Cert. dito dito....7	2¾	2¾		
* Obl. dito dito Mei.7	2¾			
* Cert. dito dito.....7	3⅛	3¼		
Spoorwegleeningen.				
NEDERLAND.				
Holl. IJz. Spw. Aand..	115¼			
dito Obl. 1865....4	96	96		
dito dito.........4½	102			
dito dito 1871....5	107¼			
M. t. Expl. St.-Sp. Aand.	99 5/16	99⅜		
dito Oblig..........5	104½			
dito dito 1873.......5	103			
Ned. Centr.-Spw. Aand.	15	16½		
* dito Oblig.........	50¾			
dito dito gest.......	34½			
Ned. Ind. Spw. Aand..	97			
dito Obl. 1869......4½	101½			
dito dito 1874.......4½	100¼			
N. Rijn S. volgef. Aand.	124½			
dito niet volgef. £ 8.	112			
dito dito dito £ 3..	107			
dito Obl. 1867......4	96			
dito dito 1838.......4½				
dito dito 1875.......5	106			
dito dito 1876.......6	114½			
N.-Brab. Bokstel Aand.	10			
* dito Obl.........4½	16	16		
dito dito 1875......5	62¾	62⅞		
dito 2e Hypotheek.	17			
HONGARIJE.				
* Oost.-Hong. Aand.....	17¼	16⅞		
Theiss-Spoorweg dito..5	60½	60	60½	
dito Obl...........5	56½	59⅛		

	Vorige koers.	Laagste koers.	Hoogst. koers.	Gebl. koers.
ITALIË.				
Victor Emmanuel Obl 3	38⅜	41		
Zuidital. Spw. dito....3	38⅜	38	38½	
OOSTENRIJK				
Fr.-Oost. Spw. Obl.. 3	59¼			
POLEN.				
Wars.-Bromb. Aand.. 4	48½			
Wars.-Weenen dito.....	47	47	47½	
RUSLAND.				
Gr. Spw.-Maats. Aand..5	100¼	100	100¼	
dito Hypoth. Obl....4½	82	81⅞	82	
dito dito dito.......4	74½	75		
Baltische Spw. Aand..3	42⅝	42½	43¾	
Brest-Grajewo Obl....5	57	56½	57	
Chark.-Azow dito £100.5	76	75⅞	76	
dito dito £ 500—1000.5	72¾			
Jelez-Griasi dito......5	82	83	83½	
Jelez-Orel dito ƒ 1000.5	83¼	83¼		
dito dito £ 100.5	75½			
dito dito Rm. 300.5				
Kiew-Brest Aand.....5	29¾	29¼	30	
Kursk-Char. Obl. ƒ1000.5	82½	82½		
dito dito £ 100... 5	83½			
dito dito Rm. 300. .5	85			
Kursk/Ch.-Az. Ob.£100.5	69¼			
dito dito £ 500—1000.5	77¾			
Losowo-Sew. dito ƒ1000.5	72⅝	73	73 3/16	
dito dito Rm. 300...5				
Morsch.-Sysran Aand..5	68½	68½		
Mosk.-Jaroslaw Obl...5	82⅝	82¾		
Mosk.-Kursk dito.....6	95	95		
Mosk.-Smol. dito.......5	83½			
Orel-Vitebsk dito.....5	73¾	73⅝		
Poti-Tiflis dito ƒ 1000.5	84			
dito dito £ 100.5	87			
Riaschk-Wiasma Aand.5	65¾	66½		
RUMENIË.				
Aandeelen Spoorweg...7	15			
AMERIKA.				
Atchison-Topeka Obl..7	75			
* Atl. G. W. Ohio Sp. dito.7	48	49		
* Atl. Miss. Ohio dito.. 7	20½			
Balt. Ohio Cert. Aand.7				
* Cairo St.-Louis Obl ..7	16½	16¼		
* Calif. Extension dito..7	33			
Central Pacific dito...6	98½	98½		
dito Calif. Oregon dito.6	78¾	79	79¼	
dito San Joaq. Vall. dito.6	79¼			
* Cheasapeak-Ohio dito.6				
Chic. N.W. Cert. Aand.	41¾	42		
dito gecons. Obl......7	80	79	79¼	
dito ongest. gec. dito..7	80	79		
dito Jowa Midld. dito.8	76½			
dito Mad. Extens. dito.7	83¾			
dito Menomenee dito.7	82½	82½		
dito N.-W. Union dito.7	74 13/16			
dito Win. St. Peter dito.7	76⅜	75¾		
Chic. R.-Isl. Cert. Aand.7	80			
dito South-West. Obl..7	82½			
* dito Atch. Branch dito.7				
Cl. Col. & Cin. Ct. v. Aand.				
* Cl. Mount Vernon Obl.7	21			
* dito Columb. Ext. dito.7	21½			
Denver Pacific dito.7	46⅝	46¾		
Denver-Bould. dito.7	33¾	34		
Dev.-Rio-Grande dito.7	33	33		
Des Moines Fortd. dito.6				
* Elisabetht. Paduca dito.8	18			
Erie Spoorweg Aand..	6			
dito dito gef. $ 4.....	10 5/16	9⅞	10 1/16	
* Florida Obl.........7	1½			
* Gilman Springfield dito7				
Illinois Cert. v. Aand .	54½	53⅞	54	53⅞
dito Redempt. Oblig..6	93½	94		

	Vorige koers.	Laagste koers.	Hoogst. koers.	Gebl. koers.
* Kansas Pacific dito.. .7	31	32½		
* St. Louis St.-East. dito.7	29¼			
* Mar. Pittsb. Gec. dito.7	1¼			
* Memphis-Paduca dito.7	16½	16½		
* Michigan-Illinois dito.7				
Mich. Cent. Certr. v. Ad.	36			
Milw. St. Paul. Ct. v. Ad.				
Milw. St. Paul (pap.) Ob.7	65			
Milwaukee in goud dito.7	81½	82½		
Miss. Kans. Texas. Obl..7	45	45¼	45½	
dito Incomebond dito	14			
dito Un. Pac. S.-Br. dito6	42¾			
Miss.-Pacif. South. dito.6	64			
Nth.-Miss. 1e Hyp. dito.7	85			
Oregon-California Cert.7	21⅜			
* St. P. & Pac. 1e Sec. Obl.7	44¼	44		
* dito 2e " dito.7	24¼			
* dito Gecons. dito.7	15⅞	16		
* dito 1869 dito.7	22⅛	22¼	22¾	22⅝
* St. Vinc. & Brain. dito.7	5 3/16	5 3/16		
dito dito Receiver Cert. 10	86			
Pittsb. Fw. Cert. v. Aand.7	88	89		
* Port Huron.......Obl.7	9			
* Port Royal.......dito.7	13			
* Toledo Peoria....dito.7	23			
Union Pac. Hoofdl. Ad..	63			
Union Pac. Hoofdl. Obl.6	96	96¼		
West-Wisconsin.. dito.7	42			
Premieleeningen.				
NEDERLAND.				
Stad Amsterdam......3	98 13/16	98½	100¼	
Stad Rotterdam.......3	98½	98¾		
Gemeente-Crediet.....3	85⅛	85	85½	
Paleis v. Volksvlijt 1867	72¼	71		
BELGIË.				
Stad Antwerpen 1874..3	86½	85½		
HONGARIJE.				
Staatsleening 1870....	56			
Stahlweissenb. Spoorw.4	69			
OOSTENRIJK.				
Staatsleening 1839....	227	228	229	
dito 1854... .4	81			
dito 1860.....5	82½	82		
dito 1864.....	100½	100		
Crediet-Inst. 1858.....	119½			
Stad Weenen 1874.....	75	71		
PRUISEN.				
Th. 100 1855.........3½	142½			
Keulen-Minden Spoorw.3½	102½			
RUSLAND.				
Staatsleening 1864.....5	121¾	121¾	122	
dito 1866.....5	118¾	118¼	118¾	
SPANJE.				
Stad Madrid 1868.....3	22	22½		
TURKIJE.				
* Spoorwegleening.......3	5 5/16	5	5¼	
Diversen.				
Ver. Staats. bij Vlaer & Kol	48			
Ct. Ver. Am. Spwf. 1e serie	64			
dito dito 2e serie	54¼			
dito dito 3e serie	35			
Vg. Am. Hyp. Spwf	33	33		
Aand. Gem. Bez. Lr. A..	103			
dito dito " B..	106			

Koers van het Geld: Beleen. —, Prolong. 3½ à — pCt.

Affaires comptant op levering: 3 pCt. Obl. Portugal 51 5/16, ⅜; 5 pCt. Rusland 1864 a £ 100 82; 5 pCt. dito 1873 onbep. 73, ⅛; Obl. Victor Emanuel 40; Charkow-Azow 75⅜.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Vereeniging voor den Effectenhandel,
P. A. VAN OOSTERWIJK BRUIJN, Commissaris.

GEDRUKT BIJ C. A. SPIN & ZOON.

Donderdag 17 Mei 1877. Nº. 14517.

BIJVOEGSEL TOT DE NIEUWE AMSTERDAMSCHE COURANT.

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

Duitschland.

Een clericaal dagblad heeft het bericht medegedeeld, zegt de *Köln. Zeit.*, dat de Paus den Keizer bij gelegenheid van zijn 80ste geboortefeest heeft geluk gewenscht. Uit de bewoordingen van den brief aan den Keizer gezonden, heeft deze de hem aangename overtuiging erlangd, dat de stemming van de curie zeer vredelievend is, en dat van dien kant weldra de hand zal worden geboden, om tot een voor beide partijen bevredigende oplossing in zake de Meiwetten te geraken.

Ook van andere zijde wordt gemeld, dat men de duidelijke kenteekenen begint te ontwaren, dat men op het Vaticaan bezig is de middelen te beramen om het met Duitschland of, wil men, met Pruisen, gerezen conflict uit den weg te ruimen.

Zoo leest men bijv. in de *Augsburger Zeitung* eene mededeeling uit Rome, van zeer goed ingelichte personen afkomstig, dat sedert half-April te Rome twee Beiersche hoofdambtenaren, de hh. Pfistermeyer en Ramhard, vertoeven, die, naar het algemeen gerucht, met de curie onderhandelen over de benoeming van de titularissen van twee opengevallen bisschopszetels. Bovendien is hun echter nog een andere taak opgedragen en wel van dezen aard: Zij hebben in last om aan de curie inlichtingen en raad mede te deelen ten aanzien van den waren stand der zaken in Duitschland en de wijze, waarop het bestaande conflict tusschen Duitschland en de curie uit den weg kan worden geruimd, waartoe zij beter in staat zijn dan personen tot zekere hofkringen in Duitschland behoorende.

Met betrekking tot dit laatste punt wordt o. a. nog het volgende door de *Nation. Liber. Corresp.* gemeld. Daar aan de heeren Pfistermeyer en Ramhard nog een bijzondere zending is opgedragen, laat zich hieruit opmaken, dat genoemde hoofdambtenaren het strengste incognito bewaarden ten aanzien van de leden der Duitsche ambassade te Rome, totdat hunne aanwezigheid in de Italiaansche hoofdstad door een toeval was bekend geraakt.

Wij zouden het van veel belang achten, zegt het blad, indien men kon te weten komen, door wiens bemoeiingen aan de genoemde heeren de taak is opgedragen om aan de curie juiste inlichtingen ten aanzien van den stand van zaken te geven. Dat hun een officieele zending is opgedragen, dit laat zich, naar wij onderstellen, niet aannemen. Daarentegen achten wij het niet onwaarschijnlijk, en de *Magdeb. Zeitung* stemt in dit opzicht met ons in, dat de taak hier bedoeld, hun evenals de andere, waarvoor zij naar Rome zijn vertrokken, te Munchen opgedragen kan zijn, daargelaten dat het niet zeer strookt met de roeping van staatsambtenaren, om bij gelegenheid, dat zij een officieele zending vervullen, zich tevens te belasten met de waarneming van een officieuse zending en van het nakomen van instructiën, hun van officieuse zijde gegeven.

Voor het overige nemen wij aan, dat het zijn nut kan hebben, dat het Vaticaan wat beter op de hoogte wordt gebracht van den waren stand van zaken in Duitschland, dan thans het geval is. Gaat men met aandacht de Mei-wetten na, dan komt men tot de overtuiging, dat de vrede tusschen de geestelijkheid en Duitschland of, wil men, tusschen gene en Pruisen zeer lichtelijk tot stand kan gebracht worden, door eenvoudig te gehoorzamen aan die wetten, welke van de Katholieke kerk niets eischen dan hetgeen in andere staten reeds sedert lang is voorgeschreven en in acht genomen wordt door de Katholieke geestelijkheid.

Italie.

Per telegram is gisteren door ons gemeld, dat de Kamer der Afgevaardigden het wetsontwerp op de civiele lijst met 202 tegen 56 stemmen heeft goedgekeurd. In een brief uit Rome worden aangaande dit ontwerp, dat thans tot wet verheven is, de volgende bijzonderheden medegedeeld.

„Over deze wetsvoordracht is in de afdeelingen niet beraadslaagd; zij werd verzonden naar de begrootingscommissie, die haar aannam en tot haren rapporteur benoemde den heer Luigi Pianciani, een voormalig republikein, doch thans evenals de heer Nicotera en vele anderen, een warm vriend van Victor Emanuel. De civiele lijst des Konings was in 1862 vastgesteld op 16,250,000 fr. Tweemalen, in 1864 en in 1867, had Victor Emanuel, ten bate van de schatkist, uit eigen beweging afstand gedaan van een deel der civiele lijst, zoodat deze tot op 12,250,000 fr. verminderd. Men heeft thans aangenomen het cijfer van 14,250,000 fr., terwijl bovendien ten laste der staatsbegrooting, (hoofdst. pensioenen) een jaarlijksche som komt van 497- a 498,000 fr., welke tegenwoordig aan oud-geëmployeerden van het hof betaald wordt. Daarentegen staat de civiele lijst aan den Staat verscheidene kroondomeinen te Napels, Palermo, Florence, enz. af."

Gelijk uit bovenstaande stemming blijkt, is het voorstel met eene groote meerderheid aangenomen. De tegenstand kwam grootendeels van den kant der radicale of republikeinsche linkerzijde, welke 35 leden telt op de 510 afgevaardigden, waaruit de Kamer bestaat. Deze kleine groep heeft, in eene onlangs gehouden bijeenkomst, besloten om eene afzonderlijke parlementaire fractie te vormen. Zij stelt zich voornamelijk ten doel „om aan te dringen op de spoedige en volledige totstandkoming der administratieve en staatkundige hervormingen (algemeen stemrecht, enz.), welke als dringend noodzakelijk zijn erkend." De eerste parlementaire uiting van deze groep was de weigering der 2,498,000 fr., welke voor de civiele lijst werden gevraagd. Uit de stemming bleek echter, dat zij bijna geheel alleen bleef staan.

Frankrijk.

PARIJS, 11 Mei. (**PART. CORR.**)

Ik kom thans tot de afdeeling: buitenlandsche zaken en aangezien deze afdeeling in een tijdperk van reorganisatie verkeert, kan ik zeer kort zijn.

De minister van buitenlandsche zaken geeft natuurlijk veel minder uit dan voor den dienst van justitie of van eeredienst vereischt wordt. De jaarwedden van al onze politieke en consulaire agenten klimmen tot een bedrag van 7,685,700 fr. Voorts bestaan de overige uitgaven van dit departement uit onkosten voor de vestiging van nieuwe agenten, reiskosten, voor zendingen, voor diplomatieke geschenken, verschillende schadeloosstellingen en bovendien uit een fonds voor geheime uitgaven groot 500,000 fr. Onder de regeering van den heer Thiers gaf de heer Remusat het eerste voorbeeld van vermindering en bezuiniging. Alleen is het algemeen bestuur nog wat kostbaar gebleven; het beloopt 864,200 fr., terwijl dat van justitie slechts 674,800 fr. en dat van eeredienst slechts 279,400 fr. kost, maar ieder begrijpt het gewicht van den diplomatieken generalen staf, die, in het ministerie-gebouw op den Quai d'Orsay werkzaam is.

Thans gaan wij tot dat ministerie over, dat actief bij uitnemendheid is en veel meer dan alle andere dat grootsche, ingewikkelde, machtige werktuig vertegenwoordigt, dat men de administratie van Frankrijk noemt. Ik bedoel het ministerie van binnenlandsche zaken. Voor den dienst van dit departement wordt een veel grooter som vereischt dan voor dien van justitie, eeredienst, of buitenlandsche zaken. Ik zal door een kort maar volledig overzicht even een kijkje gunnen op dezen Leviathan der bureaucratie.

Het ministerie van binnenlandsche zaken voorziet, volgens de begrooting, in de jaarwedden van de geheele administratie, van de prefecten, onderprefecten, algemeene secretarissen, raadsleden der prefectuur, geëmploieerden op de bureaux der prefecturen en onder-prefecturen, in dat deel van de politiekosten, dat door den Staat wordt betaald, (het overige betalen de gemeenten) in de tegemoetkomingen aan departementen en gemeenten — hetzij voor algemeenen dienst, hetzij voor uitgaven van openbare weldadigheid of buurtwegen — en bovendien in de uitgaven voor telegraphie en gevangeniswezen.

De jaarwedden van de ambtenaren der administratie klimmen tot een bedrag van 5,036,500 fr.; die voor de geëmploieerden aan de prefecturen en onderprefecturen, zekere bureaukosten hierbij begrepen, tot 6,198,500 fr. Bovendien zijn er inspecteurs-generaal voor sommige takken van administratie, die jaarlijks 197,000 fr. kosten.

De uitgaven, die voor politiewezen ten koste van den Staat komen, zijn zeer groot. Daaronder is een afzonderlijke politie voor landverhuizing, voor spoorwegen, voor boekhandel en drukpers begrepen, en bovenal een buitengewoon groote tegemoetkoming aan de stad Parijs, aan Lyon en aan een groot aantal andere gemeenten, om zoo de sommen te verhoogen welke alle steden, groot en klein, op haar gemeentebegrooting voor politiekosten uittrekken. De schatkist verleent hiervoor aan de stad Parijs een tegemoetkoming van 6,929,425 fr., aan de stad Lyon van 1,238,500 fr.

Daarenboven beschikt de minister van binnenlandsche zaken jaarlijks over eene som van 2 millioen voor geheime uitgaven voor politie, evenals buitenlandsche zaken voor geheime uitgaven over 500,000 fr. te beschikken heeft. De subsidiën, hetzij algemeene, hetzij voor openbare liefdadigheid of buurtwegen, zijn evenzeer aanzienlijk. De algemeene subsidie aan de departementen bedraagt 4 millioen, die aan de verschillende instellingen van weldadigheid 706,000 fr.; de uitgaven ten laste van den Staat voor kinderen, aan wie onderstand wordt verleend, bedragen 950,000 fr.; een post op de begrooting voor persoonlijken onderstand van allerlei aard klimt tot een bedrag van 1,041,000 fr., die aan subsidie voor buurtwegen tot 5,750,000 fr. De gevangenissen en de verschillende strafinrichtingen kosten zeer aanzienlijke sommen, t. w.: het personeel 5,531,249 fr., het transport van gevangenen en vrijgelatenen 533,000 fr., het onderhoud van gevangenen 12,600,981 fr., het onderhoud der gebouwen 644,000 fr., de oprichting van nieuwe gebouwen 700,000 fr. Alleen moet billijkerwijze worden opgemerkt, dat de onkosten voor telegraafwezen door de baten daarvan gedekt moeten worden; langzamerhand moeten zij, evenals de posterij, voor den Staat winst opleveren. Voor het jaar 1878 zijn de uitgaven voor telegraafwezen, voor personeel zoowel als voor materieel, vastgesteld op 17,140,900 fr.

Op het eerste oogenblik verwondert men zich, dat de dienst voor het telegraafwezen bij het ministerie van binnenlandsche zaken is gevoegd. Waarom heeft men hiervoor niet denzelfden weg ingeslagen als voor posterijen? Wegens redenen van politieken aard. In Frankrijk rekent men alles wat op de openbare meening invloed oefenen kan tot de politiek, en al wat onder politiek kan worden begrepen, moet onder toezicht staan van den minister van binnenlandsche zaken. Ziehier een nieuw bewijs daarvan. De machinerie, zooeven door mij in enkele trekken beschreven, kan als een wonderbaarlijk monument gelden, doch men is van oordeel geweest, dat het ministerie van binnenlandsche zaken nog niet genoeg raderen te regelen had en men heeft daaraan de administratie van een onzer koloniën toevertrouwd, zoodat thans de heer Jules Simon over Fransch-Afrika regeert.

Algerië, dat een afzonderlijk deel vormt in de algemeene begrooting van binnenlandsche zaken, zal in het jaar 1878 een som van 25,617,142 fr. noodig hebben, ofschoon sommige uitgaven niet op de begrooting van binnenlandsche zaken zijn gebracht, maar op die van de verschillende ministeriën, waartoe zij eigenlijk behooren. Zoo vindt men de uitgaven voor Fransche justitie en voor Franschen eeredienst op de begrooting van het ministerie van justitie, die van openbaar onderwijs voor Franschen op de begrooting voor openbaar onderwijs. De onkosten voor administratie, Mohammedaansche rechtspleging, Mohammedaanschen eeredienst, openbaar onderwijs voor Muzelmannen, openbare werken, landbouw, koophandel, kolonisatie, inning der belastingen, posterijen en telegrafen, al die uitgaven komen voor op de afzonderlijke begrooting voor Algerië, waarover we op dit oogenblik spreken. De gewone dienst voor openbare werken eischt een som van 7,753,426 fr., die van buitengewone werken eene van 3,740,000 fr. Hier moet nog bijgevoegd worden dat aan de Lyonsche spoorwegmaatschappij, tot waarborg van den interest van de Algerijnsche sporen, welke zij exploiteert, een som van 2,430,000 fr. moet worden betaald. Bij de afdeeling gewone openbare werken is een som van 1 millioen uitgetrokken voor nieuwe centrums van kolonisatie, en een som van 1,200,000 fr. voor het onderhoud en de voltooiing der oude centrums. Wat de buitengewone werken aangaat, voor een som van 3,500,000 fr. wordt daarin voorzien door de jaarlijksche storting der „Société générale algréienne". Geen der uitgaven voor het leger in Afrika is op de begrooting voor Algerië gebracht.

We komen nu tot het ministerie van oorlog, een zeer actueel onderwerp, en ik zal u in cijfers — een taal, die niet liegt — precies zeggen, hoe we hiermede staan. Op die wijs brengt men alle overdreven geruchten tot zwijgen.

De begrooting van oorlog wijst een som van uitgaven aan, die de uitgaven van elk ander Ministerie verre overtreft. Voor 1878 is een som van 541,871,736 fr. noodig. De kamers hadden het vorige jaar, voor de begrooting van 1877, 531,148,836 fr. toegestaan. De minister van oorlog vraagt derhalve een verhooging van 10,722,900 fr. Ziehier allereerst het effectief van ons leger in 1878; naar deze opgaaf worden de uitgaven voor soldij, kleeding, levensmiddelen, voeder berekend.

Het leger zal in 1878 467,636 man onder de wapenen hebben, namelijk 414,937 in Frankrijk en 52,699 in Algerië. Hieronder zijn niet begrepen de gendarmerie en de republikeinsche garde van Parijs, 27,014 man sterk. In het tegenwoordige jaar, in 1877, bedraagt het effectief, alles daaronder begrepen, slechts 455,866 man. Het effectief der paarden zal in 1878 124,421 stuks bedragen, dat is slechts 723 meer dan in 1877. Hiervan behooren in Frankrijk 95,003 paarden, in Algerië 15,751. De gendarmerie en de republikeinsche garde hebben 13,667 paarden. De belangrijke vermeerdering van het effectief van ons leger in 1878 moet vooral hieraan worden toegeschreven, dat het tweede deel van het contingent in plaats van zes maanden een jaar onder de wapenen staat. Tijdens de beraadslagingen over de jongste begrooting hebben de Kamers op vaderlandslievende wijs haren wensch te dien opzichte te kennen gegeven. Gedurende de reorganisatie van het leger op de grondslagen der nieuwe wet van 1872 is het tweede deel van het contingent slechts zes maanden in dienst gehouden. Doch deze tijd was volkomen onvoldoende voor het onderricht van den soldaat. De Kamer nam dus zeer verstandig het initiatief en bepaalde — welk besluit later door den Senaat is goedgekeurd — dat de nieuwe legerwet zoo zou worden uitgevoerd, dat ieder soldaat minstens een jaar in dienst bleef. Vandaar voor 1878 een vermeerdering van het effectief met 27,950. En bij dit cijfer komt dan nog een nieuwe vermeerdering, omdat wij in 1878 een tweede regiment pontonniers en bovendien de kaders van al onze artillerie-regimenten voltallig hebben zullen.

Derhalve zal binnen een jaar de reorganisatie van ons leger op de nieuwe grondslagen voltooid zijn, uitgezonderd die van de staven en van de administratie, die nog niet definitief is geregeld. De verschillende uitgaven van het ministerie van oorlog worden op de volgende wijze verdeeld:

Staven	23,391,482	fr.
Gendarmerie	40,331,743	„
Soldij	186,927,082	„
Levensmiddelen	90,850,163	„
Voeder	69,543,485	„
Kleeding	32,277,680	„
Remonte en tuigen	15,173,170	„
Materieel voor de artillerie	16,659,375	„
Kruit	4,014,403	„
Materieel voor de genie	10,910,300	„

De verhooging der uitgaven bij vergelijking van 1878 met 1877 is natuurlijk een gevolg der vermeerdering van het effectief, waarop ik gewezen heb, en ook van de lichte verhooging der soldij van alle officieren, waartoe in Januari jl. bij wijze van supplementairen post op de begrooting van 1877 besloten is. Deze laatste verhooging bedraagt iets meer dan 4 millioen fr. De minister van oorlog heeft bij zijn raming voor 1878 den prijs van het voeder iets hooger gesteld en ook dien van het vleesch 2 centimes per kilogram hooger gesteld.

Op de begrooting der uitgaven van 1878 komt voor de oproeping van één klasse der reserve, om gedurende 28 dagen te worden geoefend, ofschoon het noodig is elk jaar, niet één maar twee klassen op te roepen, indien de manschappen der reserve tweemaal gedurende hun reservetijd aan die oefeningen zullen deelnemen. De oproeping van één klasse der reserve voor 28 dagen kost 8,812,595 fr., dat is dus, wanneer men elke klasse gemiddeld op 157,500 manschappen rekent — een uitgave van 55 fr. 95 cent voor elken man. Willen we in 1878 twee klassen oproepen, dan moet dus aan de begrooting een som van 8,812,595 fr. worden toegevoegd.

De begrooting voor 1878 bevat evenmin als de vorige begrootingen iets omtrent de uitgave van het territoriale leger. De Kamer wenscht aan dezen toestand een einde te maken. Bevoegde mannen verzekeren, dat het volstrekt noodig is dat dit leger, na al te lang uitstel, georganiseerd worde, gelijk dit bij de wet van 1872 is voorgeschreven.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Dinsdag 15 Mei.

Regeeringsverslagen over het Onderwijs.

Aan de orde is de conclusie der commissie, in wier handen gesteld is het verslag over de hooge middelbare en lagere scholen over 1874/75 en 1875/76.

De conclusie strekt om die verslagen voor kennisgeving aan te nemen en afschrift van het commissoriaal verslag aan den minister van binnenlandsche zaken ter kennisneming en behartiging toe te zenden.

De heer HEYDENRIJCK zegt, dat, niettegenstaande de vergadering op heete kolen zit, de redevoeringen over de provinciale belastingen in Groningen gisteren met zoo veel geduld zijn voortgezet, dat hij, met zijne zeer kleine rede naar heden is verwezen. Vooraf zegt hij, dat de wellicht opgewekte verwachtingen wat hij te zeggen had over de meest brulante quaestie van den dag zijnerzijds niet zullen worden verwezenlijkt. Hij heeft slechts eenige korte opmerkingen. Niettegenstaande hij zich moet nederleggen bij de conclusie van het verslag, mag hij dit niet doen zonder eenige reserve en vandaar dat hij zich verstout heeft gisteren op te staan. Vooral is hij verplicht het woord te voeren, daar hij allereerst stuit op een drietal zonderlinge uitdrukkingen in de conclusie der commissie voorkomende.

Er worden in het verslag niet slechts aan de Regeering wenken gegeven, maar de conclusie voegt er bij, dat de Minister die hebbe te behartigen. Dit doet hem denken aan den eigenaardigen stijl der schoolmannen of onderwijzers. Wat nu zal de Regeering te behartigen hebben? Uitsluitend de wenken der commissie? Maar als men het verslag nagaat, zal men zien, dat die wenken eenzijdig zijn en uitdrukken het gevoelen van ééne richting.

Zal men nu den Minister op zulk een eenzijdig standpunt willen plaatsen en vooral een Minister, die oplettend bij uitnemendheid is? Spr. zal het verslag niet aan analyse onderwerpen, anders zou hij ten aanzien van het hooger onderwijs er op wijzen, dat, nu men in het bezit is eener nieuwe wet, men vergelijkingen maakt tusschen de hoogeschool te Groningen en andere universiteiten en daarbij doet hij uitkomen het geringe getal studenten te Groningen, om dus de betrekkelijke belangrijkheid der drie andere hooge scholen te doen uitkomen. Niet minder aardig is. dat men in het verslag doet uitkomen, dat bij de commissie de vraag gerezen is of eene vierde volledige universiteit (die te Amsterdam natuurlijk) wel noodig is. Ten aanzien van het lager onderwijs zal de vergadering wel zelve gevoeld hebben, dat hetgeen daarover voorkomt in strijd is met spr. ontwikkelde eigen opinie; b. v. ten aanzien der toepassing van art. 36, ten aanzien der rijkskweekscholen enz. Doch, wat hem bijzonder getroffen heeft is wat het verslag te lezen geeft over de bewaarscholen. Noch van meerderheid noch van minderheid wordt daarin eenig gewag gemaakt. Maar men leest in het algemeen op bladz. 10 dat eene algemeene regeling daarvan zeer gewenscht voorkomt.

Hem komt veeleer gewenscht voor niet eene algemeene maar eene meer paedagogische regeling. Spreker weet zeer goed dat het zeer gevaarlijk zou wezen op dit moment de opinie van den Minister deswege te vragen. Men weet echter dat sprekers eischen ten aanzien van het lager onderwijs uiterst gematigd zijn, maar ze zijn niet zoo gematigd om met de commissie juist het tegenovergestelde te vragen van wat hij wenschelijk acht.

De heer VERHEIJEN zegt, dat er ook voor hem eenige punten in het verslag voorkomen, die zijne goedkeuring niet wegdragen kunnen, vooral wat de algemeene regeling der bewaarscholen betreft. Hij is in de minderheid geweest en daarom verklaart hij dit.

De conclusie der commissie wordt hierop goedgekeurd.

Verhooging van het Hoofdstuk voor Oorlog.

(Aanschaffing van geschut.)

De heer BLUSSÉ zegt, dat dit ontwerp een van die verhoogingen bevat, waardoor een groot gat in de begrooting wordt geslagen. Ieder herinnert zich met hoeveel moeite de loopende begrooting tot sluiting is gebracht. Het kon niet anders dan door een ruim gebruik van kredietmiddelen te maken, als daar zijn ƒ 11,800,000 schatkistbiljetten, ƒ 2,300,000 uit vroegere O. I. baten, die dáár na de rede van den minister van koloniën van Zaterdag een allerzonderlingste figuur maken; voorts ƒ 250,000 uit het domeinfonds, zoodat dus ƒ 14,350,000 noodig zijn om de loopende begrooting te doen sluiten. Over de som voor den vestingbouw zal hij nu niet spreken.

Voorts is er voor stormschade minder uitgetrokken 4½ ton iets wat hij niet goedkeurt. De geringe speling, dier er op de begrooting was, is reeds lang vervallen en de loopende begrooting, ongeacht de ƒ 11,800,000 schatkistbiljetten, levert een tekort van ƒ 2,711,000. Hoe wil de Minister die ƒ 2,711,000 dekken? Wij lezen dit in de memorie van beantwoording van het ontwerp tot verhooging van hoofdstuk V. De Minister zegt, dat reeds in de memorie van toelichting tot dat ontwerp op goede gronden is aangetoond, dat, zonder onvoorziene gebeurtenissen, eene opbrengst van minstens ƒ 3,500,000 boven de raming der middelen mag worden verwacht. De Minister voegt er bij: de sedert bekend geworden opbrengst over de maand April jl. bevestigt de verwachting.

Het is spreker echter onmogelijk geweest de gronden voor die blijmoedige verwachting op te sporen. Hij vindt in de opbrengst der middelen weinig normale vermeerdering. Bij de grondbelasting wordt, gelijk bekend is, in het begin van het jaar veel vooruit betaald. Hij komt veeleer tot een tekort der raming over de eerste 4 maanden met 4 ton, doch hij maakt zich daarover niet ongerust. Maar om nu te komen tot de verwachting van 3½ mill. meerdere opbrengst over het geheele jaar, dit gaat z. i. niet aan. Wanneer er over de eerste vier maanden een vooruitgang is van 9 ton in vergelijking met de opbrengst van het vorige jaar, dan gaat het niet op dit maar te vermenigvuldigen. Als spreker het prachtig penseel had van den heer Wintgens, zou hij spreken over de donkere wolken, die zich aan den horizont vertoonen. Maar ook al blijven wij buiten aanraking met den oorlog, zou deze dan niet toch van invloed zijn op onzen economischen toestand en op de opbrengst der middelen? Door de daling der effecten komt er al dadelijk vermindering van het collateraal. Die invloed van den gespannen toestand zal zich ook doen gevoelen op de registratie- en hypotheekrechten. Land wordt er tegenwoordig niet gekocht door groote kapitalisten, maar door landbouwers met gering vermogen. Uit al deze omstandigheden leidt spr. af, dat de opbrengst der middelen eer tegen- dan meê zal vallen en men dus de toekomst niet disconteeren moet.

Nog een ander punt. Als men bij de gewone begrooting wil voldoen aan art. 119 der Grondwet, dat voorschrijft de dekking der uitgaven door middelen, dan is de Minister ook gehouden bij suppletoire begrooting datzelfde artikel te betrachten en de middelen aan te wijzen, anders ware het eene gemakkelijke taak om de *gewone* begrooting te ontlasten van uitgaven en die aan te vullen met suppletoire begrootingen. Ook de mededeeling van den minister van koloniën in de zitting van Zaterdag, heeft ons in min aangename sfeer gebracht. Over 1876 is de bijdrage aan de Nederlandsche schatkist nog niet eens kunnen betaald worden. En desniettegenstaande heeft men alles op haren en snaren gezet; doch spr. betwijfelt zeer of de gewone middelen zóóveel meer zullen opbrengen, dan noodig is om het tekort, dat er nu reeds is, te dekken. De Minister wijst wel op de hooge opbrengst der middelen in 1876, maar als het eene jaar bijzonder hoog is geweest, dan ziet men veelal dat in het volgende jaar eerder uitzicht op minder dan op meer bestaat. Er is ook reeds voor 1877 een ruimer gebruik gemaakt van kredietmiddelen dan het vorig jaar tot sluiting der begrooting. Hij vreest dus dat men zal moeten komen tot de uitgifte der schatkistbiljetten, maar dan moet men er ook de rente voor op de begrooting brengen. Hij begrijpt niet hoe de Minister zóó kalm onder dat alles kan blijven, want wat deze tot dusver gedaan heeft tot versterking der middelen, is van weinig belang. Van den Minister zijn althans niet uitgegaan de krachtige verbeteringen, waardoor doorgaande verhooging van inkomsten te verkrijgen zijn. Om al deze redenen acht hij het noodig om zeer voorzichtig te zijn met het doen van uitgaven en ons in elk geval de middelen voor te stellen tot hare dekking.

De MINISTER VAN FINANCIËN zegt, dat men van hem zeker niet zal verwachten dat hij treden zou in de merites van het ontwerp van zijn ambtgenoot voor oorlog. Maar ook thans is de minister van financiën aangevallen en wel door een deskundige over het financieele punt en daarom heeft hij het woord gevraagd. De Minister wil niet ontkennen, dat de heer Blussé op theoretisch gebied volkomen gelijk heeft, maar niet met het oog op de practijk. De Minister herinnert, dat de heer Blussé reeds bij een vorige en ook bij deze begrooting dezelfde beschouwingen geleverd heeft, maar dat tot nog toe die feiten en uitkomsten die beschouwingen hebben gelogenstraft. Ook reeds bij de begrooting voor 1875 beweerde die spreker, dat alles op haren en snaren werd gezet. En welke is de uitkomst? Dat de dienst van 1875 is afgesloten met meer dan 1 millioen bate zonder dat van schatkistbiljetten eenig gebruik behoefde gemaakt te worden. Bij de begrooting voor 1876 heeft die spreker nog op veel sterker toon zijn ongerustheid geuit; doch de dienst van 1876 zal sluiten met een batig slot van ruim 1 of misschien 2 millioen. Bij dergelijke resultaten is wel eenige twijfel geoorloofd of de heer Blussé niet wat al te zwartgallig de toekomst inziet. In het algemeen moet de Minister daar nog bijvoegen, dat hij zich geen oogenblik de illusie gemaakt heeft, dat, om bij steeds klimmende uitgaven, bij den voortgaanden aanleg van spoorwegen en de uitvoering der vestingwet, dat alles uit gewone middelen te dekken zou zijn en daarenboven nog er een oorlog op na te houden en hij is stellig overtuigd en hij heeft het meermalen gezegd, dat dit op den duur niet zal zijn vol te houden; en reeds vroeger heeft hij er op gewezen, dat het oogenblik komen moest, waarop men tot buitengewone middelen voor buitengewone uitgaven de toevlucht zal moeten nemen.

Bij de indiening van Hoofdstuk VIII heeft de minister van oorlog die begrooting gereduceerd tot het strikt noodzakelijke, onder opmerking, dat de buitengewone uitgaven bij een latere voordracht zouden worden ingediend en dat hij voornemens was om die suppletoire voordracht vergezeld te doen gaan van een algemeen plan nopens de uitvoering der vestingwet en een algemeene organisatie onzer strijdkrachten, zoodat de Kamer zou weten wat in volgende jaren voor oorlog aan buitengewone uitgaven zou noodig zijn, terwijl dan, in overleg met den minister van financiën, de middelen tot dekking zouden worden aangewezen. De geachte afgevaardigde uit Haarlem heeft zich daarbij nedergelegd en wachtte zulk een exposé van den minister van oorlog en van den minister van financiën. Thans heeft de minister van oorlog de redenen opgegeven, waarom hij daaraan nog niet kon voldoen en is alleen gekomen tot een verhooging van één artikel der begrooting, ter voorziening in noodwendige behoeften aan geschut, en in hoever die behoeften dringend zijn, zal de minister van oorlog der Kamer voordragen; maar de Regeering is van de noodzakelijkheid der voordracht wegens periculum in mora ten volle overtuigd. Wat nu de berekening van het tekort en de ƒ 11,800,000 schatkistbiljetten betreft, in 1876 heeft de heer Blussé terecht opgemerkt, dat dit eigenlijk een formaliteit is, om de begrooting op papier te doen sluiten. De Minister kan aantoonen, dat die som hoofdzakelijk strekt voor geheel buitengewone uitgaven, die overigens elk jaar voorkomen en waarin moet worden voorzien. Telken jare doet zich wijders behoefte gevoelen aan suppletoire aanvragen, dit jaar o. a. voor de uitvoering der rechterlijke wetten, herstel der stormschade, verhooging van den Rotterdamschen waterweg, aanschaffing van geschut en nog zooveel meer. Wat kan de minister van financiën daartegen doen? Het eenige middel is dan voorloopig gelegen in de verhooging der som voor schatkistbiljetten. Op dit oogenblik is geen ander middel mogelijk. De heer Blussé zelf heeft in het afgeloopen jaar het erkend en noemde destijds die vermeerdering der schatkistbiljetten een bloote formaliteit, om dan later, als de dienst afgeloopen is, na te gaan hoe casu quo in het tekort te voorzien.

Wanneer de Minister nu datzelfde doet, dan is dit toch in het eigen stelsel van den heer Blussé een bloote formaliteit, om aan het einde van den dienst te zien welke de uitkomst en hoe er in te voorzien is en, als 't niet anders kan, dan zal er een leening moeten gesloten worden, welke toch noodig zal zijn; maar om een goede berekening te hebben moet men eerst aftrekken de batige saldo's van den dienst van 1875 en 1876.

Dat de oorlog influenceeren zal op de opbrengst der middelen, is ook, volgens den Minister, wel degelijk te verwachten. Maar hij merkt op, dat de opbrengst der middelen van 1875 ruim 10 millioen meer dan de raming bedroeg en dat het zich laat voorzien, dat ook voor 1876 de opbrengst de raming met gelijke som zal overtreffen.

Ten aanzien der berekening van den heer Blussé, dat de middelen in de eerste 4 maanden beneden de raming zijn, antwoordt de Minister, dat die spreker toch ook wel weet, dat in de eerste maanden de opbrengst minder is; maar dat de 4 maanden van 1877 ruim een millioen meer dan in 1876 hebben opgebracht. Overigens is reeds, niettegenstaande den oorlog, de successie toch vooruitgegaan. De Minister erkent, dat de uitkeering uit Nederland uit Indische middelen over 1876 nog niet heeft kunnen plaats hebben, maar de Indische dienst van 1876 laat die uitkeering bepaald toe en bij art. 28 der comptabiliteitswet is in dit geval voorzien. De Minister wijst er voorts op, dat de koffieoogst van 1876/77 zóó kolossaal is, dat er 6 millioen meer is moeten worden uitgegeven voor inkoop van koffie.

Die meerdere oogst in verband met de stijgende prijzen zal zeer zeker ten gevolge hebben, dat de uitkeering van Nederland zonder eenig bezwaar kan plaats hebben.

Met dat alles voor oogen, zegt de Minister, is er volstrekt geen reden om te zeggen dat de financieele toestand zorgbarend en althans niet van dien aard is om de invoering van de verhooging van belastingen te rechtvaardigen. De Minister zal ter gelegener tijd nieuwe voorstellen aanhangig maken. Maar, hoe vele gebreken men ook in belastingwetten mocht hebben, men zal willen ontkennen, dat zij getoond hebben de gelegenheid te geven om aan alle zijden de uitgaven uit te breiden en de diensten af te sluiten met overschotten en dus niet die afkeuring verdient, die wel eens uitgesproken wordt. Doch de Minister herhaalt wat hij bij zijn eerste begrooting gezegd heeft, dat wanneer men verlangt voort te gaan met spoorwegen te bouwen, de vestingwet uit te voeren en groote werken te volvoeren, dat dan het oogenblik zal komen tot een beslissing om dergelijke geheel buitengewone uitgaven door buitengewone middelen te dekken.

De heer DE CASEMBROOT is bereid alle medewerking te verleenen aan het Vaderland. Hij wenscht als militair volksvertegenwoordiger te erkennen, dat de kanonnen, die noodig zijn, moeten worden aangeschaft, die men wil aanschaffen, voldoende zijn. En nu heeft spr volstrekt niet de zekerheid, dat dit geschut het beste is. Het komt niet alleen aan op het spoedig aanschaffen van geschut maar op het zich aanschaffen van het beste geschut. Ook kan hij volstrekt niet toegeven het gezegde van den minister van oorlog, dat men zich moet verdedigen met hetzelfde geschut waarmede men aangevallen wordt.

De heer VAN DER SCHRIECK onderschrijft de vorige beschouwing. Ook hij acht het van belang. dat de forten niet alleen zoo spoedig mogelijk maar ook zoo goed mogelijk worden bewapend. Spr. is niet overtuigd, dat dit door dit wetsontwerp zal geschieden en Nederland heeft z. i. het volste recht het beste te verkrijgen wegens de opofferingen die het zich heeft getroost. Al heeft Krupp het op dit oogenblik bijzonder volhandig, Krupp is niet de eenige leverancier.

Ook vraagt hij den Minister inlichtingen, welke maatregelen door hem zijn of zullen worden genomen tegen ongelukken met het schijfschieten?

De heer CORVER HOOFT zegt, geen militair te zijn, maar hij wenscht toch ook eenige inlichtingen aan den minister van oorlog te vragen. Hij begrijpt, dat indien de forten niet worden bewapend, de gelden voor de forten uitgegeven als weggeworpen kunnen worden beschouwd. Met meer bezorgdheid heeft spr. van de beschouwingen van den minister van financiën kennis genomen. In vele opzichten deelt hij de minder rooskleurige beschouwingen van den heer Blussé en noemt de financieele voorstellen van den minister van financiën van zoo even al te optimistisch.

Door den minister van koloniën is dan toch Zaterdag medegedeeld, dat wat den dienst van 1876 betreft, er een tekort is van 14 à 16 millioen wat Indië betreft en er 2 millioen overblijven voor Nederland; blijft alzoo een tekort van ruim 12 millioen op den dienst van Ned.-Indië.

Dergelijke berichten over den Indischen dienst hebben wij dan toch tot dusverre niet vernomen.

Spr. wil echter hier wel bijvoegen, dat in andere opzichten de mededeelingen van den minister van financiën beter waren dan hij, spr., vermoedde. Hij had niet verwacht, dat de vooruitzichten van den dienst van 1877 voor Nederland en in Indië zoo goed zouden zijn, als nu gebleken is uit 's Ministers mededeelingen van zoo even. De ontwikkeling daarvan door den minister van financiën heeft spr. met genoegen vernomen. In ieder geval eischt de toestand onzer geldmiddelen bedachtzaamheid, en nu meent spr., dat die bedachtzaamheid niet voldoende door de Regeering is in 't oog gehouden. Hij zegt dit niet zoozeer met betrekking tot dit ontwerp als wel met betrekking tot dat, nopens den Rotterdamschen waterweg.

De heer DE JONG herinnert, dat spr. sedert de optreding reeds van dezen minister van financiën zich niet heeft kunnen vereenigen met diens financieel beleid. Als dus deze minister van financiën den heer Blussé toevoegt, dat hij zwartgallig is, dan moet dit verwijt ook tot hem gericht worden, want van tijd tot tijd heeft hij er ook op gewezen, dat het financieel beleid van dezen minister van financiën noodwendig moest leiden tot eene inkomsten-belasting.

Volgens dezen Minister zijn de resultaten altijd uitstekend; onder het beleid van dezen Minister laten de financiën *niets* te wenschen over. Onder die omstandigheden komt het hem voor, dat een dispuut met dezen minister van financiën tot niets kan leiden. De toekomst zal toch altijd alles geven wat er noodig is. De werkelijke ontvangsten zullen toch altijd de ramingen *moeten* overtreffen. Deze minister van financiën stelt zich geen andere mogelijkheid voor. Of er niet eenmaal een einde aan zou *kunnen* komen aan die meerdere opbrengsten?

Spr. zou echter eene inlichting wenschen:

welke zijn de uitgaven, waarvan de Minister in zijne memorie van beantwoording heeft gesproken, die op de begrooting voor 1877 voorkomende, niet zijn geschied. En *waarom* zijn die niet geschied?

De heer BLUSSÉ repliceert. Hij doet opmerken, dat de minister van financiën verbazend veel genoegen heeft gehad sprekers retro-acta door te snuffelen. Dit verwondert hem voor dezen Minister, die juist te dezen opzichte zoovele vergeving noodig heeft. Spr. heeft nooit geciteerd des Ministers algemeen bekend financieel manifest (zijne brochure vóór hij Minister was). Spr. heeft dit geschrift nooit geciteerd, ofschoon hij het altijd bij zich heeft. Maar wat is het verschil tusschen spr. en dezen Minister? Spr. gewaagt altijd *van het oogenblik;* de Minister disconteert *op de toekomst.*

Is spr. vroeger ten onrechte zwartgallig geweest, blijkt het dat hij ongelijk heeft gehad, niemand zal zich daarover meer verheugen dan spreker. Maar als een optimist zich bedriegt, zit hij vast.

Er is nog een ander groot verschil tusschen den Minister en hem. Terwijl spr. streng vasthoudt aan: „het buitengewone" van de buitengewone uitgaven, komt het hem voor, dat de Minister die bijzonder ver uitstrekt. Als al die bovenmatige uitgaven door kredietmiddelen moeten worden gedekt, waar gaan wij dan heen?

Bij een dergelijken toestand als welken wij nu te gemoettreden, moet men dubbel bedacht zijn op verbetering onzer middelen.

Maar op geen punt verschilt spreker zoo zeer van dezen Minister als wat de appreciatie betreft van de mededeelingen van den minister van koloniën van Zaterdag. De minister van financiën is althans niet ongerust.

Maar dan wil spr. den Minister toch vragen: als er op den dienst van 1876 een tekort is van 14 à 16 millioen en de minister van koloniën heeft niet de bijdrage van 10 millioen, hoe wil die Minister die 10 millioen aan zijn ambtgenoot voor financiën betalen? Dat gaat zijn verstand te boven.

De heer v. NISPEN v. SEVENAER komt op tegen het denkbeeld door den minister van financiën in den loop zijner rede ontwikkeld, om ingeval van tekorten de opcenten op de grondbelasting te verhoogen. Spr. weet werkelijk niet wat hij van de financiën des lands moet denken, indien den eenen dag de minister van koloniën hier komt verklaren, dat er een tekort is, en den volgenden dag de minister van financiën komt zeggen, dat onze financiën zoo bloeiend zijn.

Als spr. de militaire specialiteiten en de keus van de kanonnen hoort betwijfelen en als de spr. zegt, dat het staal niet te vertrouwen is, geen wonder, dat hij dan zeer huiverig is. Daarom verlangt hij van den minister van koloniën geruststellende mededeelingen.

De heer STIELTJES bestrijdt ook dit ontwerp met nadruk. Niet zoozeer om de financieele redenen, ofschoon hij wel moet erkennen, dat hij de gunstige voorstellingen van den minister van financiën niet beaamt.

Sprekers bezwaren zijn hoofdzakelijk de volgende:

1°. gemis van behoorlijke toelichting. Hiermede brengt spr. in verband het feit, dat de Minister een verbod tot het schrijven over deze kanonnen aan de officieren heeft uitgevaardigd.

Maar het geldt eene uitgave van bijkans één millioen, daar zou men anders bij voorkeur de voorlichting verlangen van hen, die hun leven aan de bewapening van forten met geschut hebben gewijd. Of meent de Minister, dat het verbod van wetenschappelijke voorlichting ook al „tot de zuiver militaire denkbeelden behoort?"

Hiermede brengt spr. ook in verband, dat de minister van oorlog nog altijd de organisatie onzer levende strijdkrachten verborgen houdt. Spr. verzoekt met aandrang, dat die organisatie in breede trekken worde medegedeeld, opdat de Kamer zekerheid bekome hoe de vestingwet wordt uitgevoerd.

2°. Daarna voert spr. ook nog onderscheiden bezwaren aan tegen de soort van het geschut, dat de Minister wil aanschaffen.

De MINISTER VAN FINANCIËN betreurt zeer, dat de heer de Jong niet met hem kan meêgaan. Alleen merkt hij op, dat de laatste jaren niet zijn te beschouwen als buitengewone jaren. Op de vraag van den heer de Jong wat het beteekent, dat sommen op de begrooting zullen vervallen antwoordt de Minister, dat de raming eener begrooting nooit zóó nauwkeurig kan geschieden of er wordt doorgaande een millioen minder uitgegeven dan geraamd is. De bedoeling der woorden is dat eenige door de Vertegenwoordigers gevoteerde uitgaven niet zullen worden gedaan.

Den heer BLUSSÉ zal de Minister nog weinig antwoorden. Hij meent het recht te hebben geen discussie te aanvaarden over zaken, die de Minister als particulier persoon gezegd of geschreven mocht hebben, daarin het voorbeeld volgende van wijlen den minister Thorbecke.

En wat de zaak zelve betreft, de Minister heeft er op gewezen, dat het tekort op den Indischen dienst voor een groot gedeelte het gevolg is van den ontzaglijken koffieoogst. Tegen de 6 millioen meerdere uitgaven aan plantloon is dus over te stellen eene meerdere opbrengst van koffie ad achttien millioen.

De MINISTER VAN OORLOG verdedigt zijne voordracht. Hij zegt dat de leden der Kamer bekend zijn met de redenen, waarom hij bij zijne optreding de begrooting heeft teruggebracht tot het normale cijfer, onder voorbehoud van latere aanvulling. Het is waar dat de Minister heeft toegezegd een exposé omtrent de uitvoering der vestingwet, maar de Minister heeft ervaren, dat hem dit nog niet mogelijk is geweest en heeft de redenen in de memorie van toelichting opgegeven. Hij vleit zich ter gelegener tijd aan zijne belofte te kunnen voldoen. Maar dit schaadt de uitvoering der vestingwet niet, want de voor het loopende jaar toegestane sommen stellen den Minister in staat met alle kracht aan verbetering van het vestingstelsel te doen voortarbeiden. Maar wel zou het uitstellen eener verhooging schade kunnen toebrengen. Hier verdedigt de Minister de noodzakelijkheid der aanschaffing inmiddels van het noodige vestinggeschut, daar het contract met de firma Krupp te Essen met Augustus vervalt en daarom is het met het oog op de groote behoefte aan dat soort vuurmonden, hoogst wenschelijk tegen de expiratie van dat tijdstip eene nieuwe overeenkomst aan te gaan, opdat eene geregelde aanmaak verzekerd zij van 50 stalen kanonnen van 12 cM. met affuiten en andere benoodigdheden, welk materieel, afgescheiden van alle verdere beslissingen omtrent het algeheele plan tot voltooiing van het vestingstelsel noodig is voor de werken der reeds bestaande sterkten in de nieuwe Hollandsche waterlinie. Wat de specie en het kaliber der kanonnen betreft, verdedigt de Minister de keuze van staal boven brons en de middellijn van 12 cM. boven die van 15 cM. Dat kanon is voortreffelijker, dan dat van een ander soort of kaliber. De genomen proeven met het achterlaadgeweerkanon van de hier bedoelde afmeting hebben alleszins voldaan. De Minister treedt nu nog in eenige speciale punten en zegt o. a., dat hij volstrekt niet gekant is tegen het schrijven van officieren, mits in betamelijken vorm; dat het exposé, door den Minister toegezegd van al de kosten voor de voltooiing van het vestingstelsel, een volledigen bewapeningsstaat en een dislocatieplan, dat zulk een stuk, wil het waarde hebben, zeer volledig moet zijn en met zorg bewerkt moet worden. 's Ministers standpunt ten aanzien van het geschut is dit: dat als men voor 1 November kan krijgen 50 stuks stalen geschut, dan is hij niet verantwoord, zoo hij de aanvraag daartoe nalaat en de gelegenheid laat voorbijgaan. Wil de Kamer de aanvraag niet toestaan, hij kan er haar er niet toe dwingen, maar dan zal toch blijken, dat de Minister hier zijne aanspraak nadrukkelijk verdedigd heeft.

De heer SCHEPEL zegt, dat nu de Minister in gebreke is met zijn overzicht over vesting- en defensiestelsel, wij niet in de gelegenheid zijn te beoordeelen, waartoe de aangevraagde gelden bestemd zijn. Ook is geen licht ontvangen na de vragen van den heer Stieltjes aan den Minister. Nog iets: volgens geruchten zou Delfzijl niet ontmanteld worden met het oog op de verdediging van de Eems. Hij kan dit gerucht nauwelijks gelooven als men weet welke uitbreiding Delfzijl noodig heeft. Hoe dit zij, of men loochenen wil of niet, *dit* is een feit, dat niettegenstaande de vestingwet in het *Staatsblad* is opgenomen, van slechting dier vesting nog niets gebleken is.

De heer DE CASEMBROOT houdt vol, dat het beter is het geschut, wat wij bezitten, te gebruiken, in plaats van tot November te wachten, om wederom nieuw geschut aan te schaffen.

De MINISTER VAN FINANCIËN antwoordt aan den heer Schepel, dat er geen geheim bestaat nopens de slooping van de vesting te Delfzijl. Die slooping is bepaald. Als nog niet gehandeld is, dan is de reden, dat niet alles te gelijk kan geschieden. Het is slechts een quaestie van tijd. De Minister vleit zich, dat dit jaar nog de eerste hand daaraan zal kunnen worden geslagen.

Nadat de minister van oorlog nog kortelijk gerepliceerd heeft, is het ontwerp *verworpen* met 42 tegen 19 stemmen.

Voor de heeren: van Asch van Wijk, van der Hoeven, Begram, Godefroi, van Naamen, van Nispen, Schimmelpenninck, van Wassenaer, Insinger, van den Berch van Heemstede, van Heemstra, Corver Hooft, Bichon, van Eck, Heydenrijck, Verheijen, Borret, Teding en Fabius.

Verhooging van Hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1877.

(Rotterdamsche Waterweg, enz.)

De heer FABIUS behoeft niet te zeggen, dat hij in het al-

vaart, en voor opheffing van al hetgeen den Nederlandschen handel kan belemmeren. De verbetering der haven van Harlingen, van IJmuiden (dat zoo goed vooruitgaat) en van den Hoek van Holland, acht hij onderwerpen van algemeen belang. Thans worden weder millioenen gevraagd tot verbetering van den Rotterdamschen waterweg, opdat groote schepen met onaangebroken lading voor Rotterdam zullen kunnen komen. Deze zaak is voor de tweede handelsstad een *to be or not to be*.

Nu heeft spreker zich afgevraagd welken invloed de financieele beschouwingen der laatste dagen op deze zaak mogen uitoefenen en spreker is tot de conclusie gekomen om vóór het ontwerp te stemmen, omdat bij spreker vaststaat dat handel en scheepvaart in Nederland de bronnen van welvaart zijn om Nederland rijk te maken. Maar nu reeds zoovele millioenen aan dit werk besteed zijn, acht spreker het onverantwoordelijk dit werk nu te staken; bovendien onze eer brengt mede dat dit werk tot stand kome.

Maar tevens dringt hij er bij den Minister op aan dat het Voornsche kanaal in behoorlijken toestand worde gebracht. Spreker zal dus uit volle overtuiging voor de wet stemmen.

De heer DE BRUYN KOPS bespreekt de wijze waarop publieke uitbesteding voor zeer belangrijke werken hebben plaats gehad, en welk punt in § 2 van het voorloopig verslag is besproken. Hetgeen de Minister in de memorie van antwoord daarop antwoordt is z. i. geenszins afdoende. De Minister gewaagt van den spoed, die in dit geval deze handelwijze eischte, doch bracht de billijkheid niet mede in zoodanig geval bij vernieuwing de werken publiek te doen aanbesteden?

De MINISTER VAN BINNENL. ZAKEN antwoordt des vorigen spreker, dat het hem voorkomt dat hij, Minister, geen rekenschap hoegenaamd verschuldigd is, waarom hij aan een laagsten inschrijver een werk al dan niet meent te moeten gunnen, maar geeft toch de redenen te kennen waaraan het geval, door den heer Kops bedoeld, is toe te schrijven.

De heer DE BRUYN KOPS antwoordt den Minister, dat de Minister zijne objectie geheel anders voorstelt dan zij gemaakt is. Het was niet zijne bedoeling den minister van binnenlandsche zaken rekenschap te vragen waarom een inschrijvingsbiljet is geweigerd. Maar de bedenking van spreker was deze, dat, nadat een biljet van onwaarde was verklaard, eene geheele uitbesteding van onwaarde verklaard is. Waarom heeft daarna eene onderhandsche uitbesteding plaats gehad. Dat was de vraag.

Welke misbruiken kunnen hierbij hebben bestaan?

De MINISTER VAN BINNENL. ZAKEN neemt het op voor het korps van den waterstaat, dat boven iedere verdenking is verheven van zich tot misbruiken te laten leenen. Het is den Minister wegens zijne dagelijksche aanraking met dit korps gebleken, dat het de reputatie van strikt eerlijk te zijn te recht verdiende en dit korps is niet in staat onbehoorlijken invloed uit te oefenen, zooals de spreker gezegd heeft die vermoedelijk alleen afgaat op reclames van een aannemer.

De heer DE BRUYN KOPS, voor de derde maal het woord vragende, antwoordt, dat, indien hij deze zaak ter sprake brengt, dit *niet* het geval is wegens reclames van een aannemer, maar op verzoek van een ander lid, dat dezelfde zaak in de afdeelingen ter sprake heeft gebracht en nu niet tegenwoordig is.

Niets heeft hij gezegd, dat het korps van den waterstaat zou kunnen grieven. Hij heeft geenszins eene bedekte insinuatie van mindere eerlijkheid of van wat ook tot den waterstaat gericht. Maar evenmin als de militaire genie wordt aangerand, indien men aanmerkingen maakt tegen bouwen van forten en de militaire genie daarom toch boven verdenking is, — evenmin wordt de waterstaat, aangevoerd, indien men op enkele handelingen van den waterstaat aanmerkingen maakt.

Politiek incident nopens Kiestabel en onderwijswet

De heer KAPPEYNE VAN DE COPPELLO meent, dat de uitgaven, in het wetsontwerp begrepen, z. i. behooren te worden goedgekeurd. Doch indien spreker aan die uitgaven zijne stem geeft, dan doet hij dit onder *eene* reserve. Eveneens als bij de begrooting zelve de quaestie van vertrouwen of wantrouwen ter sprake komt, mag dit geschieden bij eene *suppletoire* begrooting. En nu behoeft spreker zich niet te herinneren de verhouding tusschen de Kamer en de Regeering in de laatste jaren. De Kamer heeft aan de Regeering grooten steun tot medewerking bij de voorstellen, die door haar waren ingediend, gegeven.

De Kamer heeft al die wetsontwerpen, na ze naar *haren* zin gewijzigd te hebben, aangenomen, welke zij meende dat in 's Lands belang moesten tot stand komen. Maar niet alleen heeft de Regeering aanspraken tegen de Kamer, maar ook de Kamer heeft aanspraken tegen de Regeering.

Wij mochten van de Regeering verwachten loyale medewerking bij het groote vraagstuk, dat het voorname punt van verschil tusschen de Regeering en de Kamer uitmaakte. De Regeering werd daartoe gesteld in eene gelegenheid, waarin nooit eenige Regeering door hare tegenstanders is geplaatst geweest. De Regeering heeft van deze gelegenheid geen gebruik gemaakt: *de Regeering is aan hare belofte ontrouw geworden.* Toen wij werden bijeengeroepen, meenden wij, dat wij niet zouden scheiden vóór de natie wist, hoe dit groote vraagstuk zou worden beslist. Op dit oogenblik is het de schuld van de Regeering dat die beslissing onmogelijk is geworden.

Evenzeer had de natie recht dat het aantal vertegenwoordigers met de Grondwet tijdig in overeenstemming worde gebracht. Ook hier is de schuld aan de Regeering. Nu staan wij tegenover eene Regeering, die de politieke vragen ontwijkt; hoe kan zij dus leiding en moreelen invloed uitoefenen?

Spr. is van meening, *dat de Regeering door hare tekortkomingen heeft opgehouden gouvernement te zijn.* Voor eenige dagen heeft de minister van oorlog herinnerd aan het woord van den heer de Roo van Alderwerelt, die hem »administrateur" noemde. De kracht van spr. rede is deze, dat hij aan den minister van binnenl. zaken niet langer de rol van administrateur wil toekennen.

Maar waarom dan niet liever dit ontwerp afgestemd, — indien men meent, dat wij in dien toestand verkeeren, dat wij geene Regeering hebben, — een toestand die nadeelig werkt op den ganschen staatkundigen en zedelijken toestand van het land? Wat de meerderheid der Kamer betreft, hare houding wordt wel eens verkeerd voorgesteld, als men zegt, dat zij er naar zou streven de minderheid of de rechten van andere te onderdrukken. Spr. wenscht, dat de stembus uitspraak doe, de natie moet weten of zij eene Regeering wil steunen, die de politieke vraagstukken ontwijkt. Spr. wil de natie laten beslissen, gedurende dien tijd wil spr. de administratie niet bemoeilijken, alleen om die reden zal hij de quaestie van vertrouwen niet stellen.

De heer VAN NISPEN VAN SEVENAER heeft met groot genoegen van den heer Kappeyne vernomen, dat hij er verre af is onderdrukking der minderheden of miskenning van het beginsel: recht voor allen, te willen. Immers er zijn wel eens redevoeringen uitgesproken, waarin andere uitdrukkingen voorkwamen, die niet zonder protest konden blijven. Maar er zijn eenige feitelijke onjuistheden in de voorstelling van dien spreker.

Waarom heeft de Minister het voorloopig verslag over het wetsontwerp tot regeling van het lager onderwijs niet beantwoord? Z. i. om niets anders dan omdat de Regeering, staande voor het verslag der afdeelingen, de onmogelijkheid inziet om van de onderwijswet iets goeds te maken. Ieder die het verslag raadpleegt zal daarvan overtuigd zijn. En wat de kieswet en de kiestabel betreft, herinnert spreker dat een der ontwerpen anderhalf jaar zonder behandeling is gebleven; dat de schuld daarvan aan de Regeering te wijten zou zijn, dit is iets nieuws, dat spreker voor het eerst hoort. Intusschen, wil de heer Kappeyne een votum van vertrouwen uitlokken, dan moet hij dit niet doen in den vorm van een ontevredenheid jegens de Regeering. En nu is hij waarschijnlijk tegen dit ontwerp, maar niet als votum van wantrouwen, maar bloot als een financieel votum. Kan hij alzoo de Regeering niet verdedigen, dan verdriet het hem, dat de zaken niet juist worden voorgesteld, terwijl dit invloed op de verkiezingen kan uitoefenen.

De MINISTER VAN BINNENL. ZAKEN stelt op den voorgrond, dat dit ontwerp strekt tot het voteeren van onvermijdelijke uitgaven, ook tot voorziening tegen onzen grootsten vijand — het water. Maar de Minister zegt dit: dat als men meent hem te moeten doen aftreden, men dan dit ontwerp moet afstemmen.

Ten aanzien van het gesprokene door den heer Kappeyne, vraagt de Minister of het niet billijker geweest ware, om, als hij nalatigheid bij de Regeering onderstelt, eene interpellatie tot de Regeering te richten.

Het verband toch tusschen deze wet en de onderwerpen, door den heer Kappeyne behandeld, kon de Minister niet inzien.

Ook had de opmerking in het voorl. verslag kunnen zijn opgenomen, dan ware de Minister in de gelegenheid geweest schriftelijk te antwoorden. Evenals keizer Claudius zegt hij: *nulla parte audita*.

Het onderwerp zelve is volkomen ten onrechte door den heer Kappeyne tot een verwijt gemaakt. Reeds de heer van Nispen heeft opgemerkt, dat niet juist was wat gezegd werd nopens de tekortkoming der kiestabel. De Minister geeft de geschiedenis der opvolgende voordrachten en hoe langen tijd er omtrent een vorig ontwerp is verloopen met de opmaking van het voorl. verslag.

Eindelijk heeft de regeering gemeend, nog eene poging te doen, en als dat ontwerp ware afgedaan, dan had nog bij deze verkiezing het noodige getal leden kunnen gekozen worden. Vertraging is dus geheel buiten de schuld der regeering.

De onderwijsvraag. De beantwoording van het verwijt is zeer eenvoudig. Hij heeft geen grond tot eenig verwijt, dat het voorl. verslag niet op behoorlijken tijd zou zijn ingekomen. Maar wat is nu het geval? De regeering had te beantwoorden eene reeks vragen. In dat opzicht kan de regeering spoedig antwoorden. Maar, andere punten raakten de paedagogie, en de regeering was tevens tot de ervaring gekomen, dat nog vele punten opgesteld moesten worden. Evenzeer, dat er vele punten in het verslag voorkomen, waarover inlichtingen en feitelijk ophelderingen werden verlangd. Zóó bijv. de opvatting van het slot van art. 3 der wet van 1857 en de vragen over de aansluiting van het lager onderwijs aan het meer uitgebreid en middelbaar onderwijs. Nu kon de Minister òf snel antwoorden òf alles nog nagaan en zoo volledig mogelijk beantwoorden. Daarbij kwam, dat het hoogst onwaarschijnlijk was, dat de Kamer in dit vergevorderd tijdperk, b. v. in de maand Mei, de zaak zou behandelen, na de antecedenten der zittingjaren als er verkiezingen zijn. Maar nog in grootere mate gold bij hem het verlangen, om volledig te zijn in zijn antwoord. Dit is de reden, zonder eenig ander bijoogmerk, en de Minister meent geenszins van zijn plicht te zijn afgeweken.

De heer INSINGER herinnert aan het feit, dat, toen in 1875 de kiestabel in staat van wijzen was, de Kamer op voorstel van den heer Godefrei besloot om de zaak weder naar de sectiën te verzenden. Maar nu iets anders. De minister van binnenlandsche zaken verklaarde dat als men hem wil doen uitbrengen, en zeide dat als men weigert toe te staan wat tot verdediging des lands tegen het water noodig is, de Minister dan moet aftreden. Spreker kan die opvatting niet deelen. Hij heeft waarschijnlijk bedenkingen tegen sommige onderdeelen van het ontwerp. Hij gelooft zelfs tegen te zullen stemmen, maar protesteert er tegen dat zijn votum iets te maken zou hebben met de aftreding van den Minister. Hij stemt over zaken en over niets anders.

De heer HEYDENRIJCK zegt, dat wat de heer van Nispen uit de rede van den heer Kappeyne gereleveerd heeft, van zulk overwegend belang is, dat ook hij verplicht is, die in het licht te stellen. Als hij rondweg mag spreken, dan vindt hij dat de houding der partij, die nog weifelt om de ministerieele portefeuilles te aanvaarden, daaraan is toe te schrijven dat in die partij zekere stroomingen bestaan, die tegen elkander indruischen, twee hoofdstrekkingen die in de laatste jaren bij die partij waar te nemen waren. Men had vroeger in die partij eene richting, die het liberalisimus opvatte in den zin van recht voor all n, in den geest van het huldigen van het particulier initiatief, zonder staatsvermenging. Maar die strekking, die richting, tendenz is in de laatste jaren overvleugeld en is onlangs uitnemend juist gekarakteriseerd door den heer Storm, die zeide: ik ben op het stuk van het onderwijs exclusief, wijl ik vrees het exclusivisme van anderen. Dit laatste was ook in het welbekende programma van den spreker uit Haarlem vroeger ontwikkeld en het verslag over het Lager Onderwijs draagt de sporen van die exclusieve politiek. Moet het ons nu niet genoegen doen dat die meer radicale en exclusieve richting wederom begint te wijken voor meer waarlijk vrijheidslievende gezindheid? Die strekking toch meent spreker in de rede van den heer Kappeyne op te merken. Van waar anders die benevolentie, om nog eens de beslissing af te wachten van de stembus?

De heer KAPPEYNE VAN DE COPPELLO zegt, dat het hem leed doet dat de heer van Nispen, hem hoorende, zich zoo vreeselijk verveelt, en wil dien spreker zeggen, dat hij, den heer van Nispen hoorende, niet aan dezelfde kwaal laboreert.

Maar den minister van binnenlandsche zaken moet hij beantwoorden. Die Minister noemde zijne vorige rede èn een onbillijke beschuldiging èn onheusch omdat die rede niet in den vorm eener interpellatie gehuld was. Wat dit laatste betreft, ziet spr. niet in, welk verschil daar tusschen bestaat. Wellicht ware het wenschelijker geweest dat de minister van binnenlandsche zaken onmiddellijk na onze wederkomst de redenen hadde blootgelegd, waarom hij niet op de behandeling van deze ontwerpen heeft prijs gesteld. Het is niet te ontkennen, dat de Regeering omtrent de beide hoofdpunten van politiek beleid den strijd heeft ontweken en eene beslissing onmogelijk heeft gemaakt.

Nu zegt men wel: dit is niet juist, want de beslissing der kiestabel is opgehouden door de Kamer. Dit moet spr. ten stelligste ontkennen.

Spr. herinnert de geschiedenis der kiestabel. Het *eerste* ontwerp met zijn *banlieue* van Amsterdam, werd in de sectiën behandeld. De commissie van rapporteurs deed een paar *eenvoudige vragen* en wilde een *Eindverslag* opmaken. Op verzoek des ministers van binnenl. zaken is echter een *Voorloopig Verslag* moeten worden opgemaakt, want de Minister wilde een nieuw ontwerp indienen. Dit maakte een nieuw onderzoek in de afdeelingen noodig.

Er kwam een nieuw verslag, een derde ontwerp. Toen kwam de bijeenroeping van deze Kamer in Augustus '75, met de bedoeling om ons de kiestabel te doen behandelen, gelijk uit de Engelsche *blue books* nopens de suikerregeling blijkt, waarin voorkomt, dat den Engelschen gezant dit was medegedeeld door den minister van binnenl. zaken. Toen werd het derde ontwerp ingediend. De heer Godefroi, een vriend van spoedige afdoening, stelde voor, de verzending daarvan door te zetten. Spr. was het, die in de comm. van rapp. doordreef er een einde aan te maken.

Het verslag kwam. Maar nu zegt de minister van binnenl. zaken, dat elf maanden zijn verloopen en dat de Minister het ontwerp niet aan de orde heeft kunnen krijgen. Heeft de Minister ooit eene poging gedaan in die elf maanden om het ontwerp aan de orde te doen stellen? En nu heeft het ministerie zeker niet vele vrienden, maar zoo arm is de Minister toch zeker niet, dat hij in die elf maanden geen enkelen vriend in de Kamer zou hebben gehad om op de behandeling aan te dringen. 's Ministers antwoord, omtrent dit punt bewijst, dus òf verregaande parlementaire zwakheid òf de Minister vergist zich in zijne herinnering. Het laatste zal zeker wel het geval zijn.

Steeds is het dus de Regeering geweest, die dit ontwerp niet aan de orde heeft willen doen stellen. Spr. heeft er wel eens aan gedacht in de leemte te voorzien en het initiatief te nemen, maar na de ervaring wegens de opvatting door de Regeering van het meest welwillend initiatief (het spoorweg voorstel) heeft hij er van afgezien.

De heer CORVER HOOFT zegt, dat indien hij ooit iets gehoord heeft, dat strekken kan om steun aan het ministerie te verleenen, het dan zou zijn de geheel onjuiste voorstelling door den heer Kappeyne nopens de handelingen der Regeering en Kamer gegeven. Spr. herinnert, dat hij in Februari het voorstel heeft gedaan om de kieswet te behandelen, maar dat toen juist de heer Kappeyne 't niet gewild heeft.

De heer BEGRAM weet nog niet welke stem hij over het ontwerp in behandeling, zal uitbrengen. Dit zal afhangen van de inrichtingen der Regeering. Hij zegt dit echter omdat het noodig schijnt te verklaren, dat zijne stem eene louter financieele beteekenis heeft. Hij wenscht althans aan zijn votum geene politieke beteekenis te hechten. Hij wil de Regeering niet in bescherming nemen. Wij bevinden ons in een politieken toestand, die waarlijk niet gelukkig is.

Hij heeft bij de algemeene beraadslaging over de begrooting reeds gezegd: we zijn in troebel water. maar geeft aan niemand 't recht, om zonder dat de onderwijsquaestie thans aan de orde is, de beteekenis zijner stem over deze suppletoire begrooting te brengen in verband met de onderwijszaak. Slechts eene opmerking ten slotte: zou niet op het geheele redeverband van den heer Kappeyne toepasselijk zijn het spreekwoord »qui s'excuse s'accuse"?

De heer VAN HOUTEN voert tegenover den heer Corver Hooft nopens de redenen van de vertraging der kiestabels aan, dat deze voorstelling niet juist is. Er is aan de Regeering het verwijt gedaan, dat de schuld, dat het getal afgevaardigden niet met de Grondwet in overeenstemming is, ligt aan hetgeen met de ontwerpen over de kiestabel en de kieswet gebeurd is. De voorstelling van den heer Corver Hooft is niet juist. De Regeering heeft den strijd ontweken en door opvolgende nieuwe wijzigingen de ontwerpen van aard doen veranderen.

Als eerlijk man wil hij niet onrechtvaardig zijn, — maar daarom moet hij verklaren, dat de gansche houding der Regeering ten aanzien der kiestabel op hem den indruk maakt, dat de Regeering òf niet wilde òf niet durfde. Is het dan reeds zoover gekomen, dat deze Regeering eene commissie van administratie is geworden? En als de Regeering nu zegt, dat zij, na al de geschriften, die over de onderwijsquaestie zijn verschenen, nog inlichtingen noodig heeft omtrent *twee* punten, die wel moeilijk zijn, maar toch zeer goed kunnen worden opgelost, als daarover nu nog zoovele inlichtingen noodig zijn, dan vervalt het eenige geloof, dat spreker nog had overgehouden: dit, dat de Minister wetsontwerpen indient, die de vrucht zijn van ernstige studie. Als de Regeering de Kamer niet in staat stelt de kiesquaestie en de onderwijsquaestie te behandelen, dan moet hij dit alleen daaraan toeschrijven, dat de Regering met deze Kamer de politieke quaestie niet behandelen wil. Of de stembus van 1877 de vrucht van de verkiezingen van 1875 zal te niet doen, daarop wil spreker niet vooruitloopen. Maar *dit* is zeker, dat onze politiek verkeert in eene duistere atmosfeer. Maar in weerwil van al dien mist, zijn er dagen, dat de zon zich in volle kracht vertoont. Al wil men, dat de tegenwoordige toestand voortduurde steeds zullen de liberale beginselen blijven wat de zon is voor de aarde. Wil de natie, dat er weer zal zijn eene liberale zon, en dat die liberale zon in vollen glans zal schijnen, dan moet de natie zich duidelijk uitspreken. Maar in afwachting der uitkomst van de stembus wil hij op dit oogenblik niet op verwijdering der regeering aandringen.

De heer V. D. HOEVEN meent, dat de akto van beschuldiging, door den heer Kappeyne geleverd, veel minder was een aanval tegen de Regeering dan wel een akte van zelfverdediging.

Als men der Regeering verwijt dat het antwoord nopens de onderwijswet reeds vroeger had kunnen inkomen, dan is het niet minder waar, dat als de liberale richting had prijsgesteld op de vroegere behandeling, zij niet eerst heden, nu de Kamer op recès gaat, maar voor eene maand, op het Regeeringsantwoord en de behandeling van het ontwerp had moeten aandringen.

Nu dit niet gedaan is, meent spreker, dat wat heden is aangevoerd, niet meer was dan een *comedie*, en constateert, dat, als de vertraging bij de Regeering ligt, dit evenzeer het geval is bij de liberale partij, die *nu eerst* op de behandeling van de onderwijswet aandringt.

DE MINISTER VAN BINNENL. ZAKEN herhaalt, dat enkel om het belang van het onderwerp niet zooveel haast gemaakt is met het antwoord nopens de wet op het lager onderwijs.

De heer KAPPEYNE VAN DE COPPELLO weêrspreekt de voorstelling van den heer Corver Hooft en ook die van den heer van der Hoeven. Als deze spreekt van kortswijl, dan heeft spreker zijn gewone scherpzinnigheid gemist. Die spreker vroeg: waarom niet indertijd aangedrongen op de afdoening van de onderwijswet. Dat is juist; maar het geschiedde om edelmoedig te zijn èn tegenover de Regeering, èn tegenover hen, die, als de spreker uit Gorkum, nog niet zeker waren welke opinie zij over het aangelegen onderwerp hadden.

De heer BEGRAM antwoordt, dat hij niet gezegd heeft, dat zijn stem ongedecideerd was Hij heeft alleen gezegd, dat deze zaak nu niet aan de orde was. Ook hij gelooft, dat hier van toepassing is het: *qui s'excuse, s'accuse.*

Hiermede is dit incident afgeloopen.

De behandeling van het ontwerp, aan de orde, zal hedenavond half acht uur worden voortgezet.

In den loop dezer zitting heeft de heer Fransen van de Putte verlof gevraagd en bekomen den minister van koloniën vóór het uitgaan der Kamer te interpelleeren over het doel en de resultaten van de reis van den gouverneur-generaal van Ned.-Indië naar Atjeh.

AMSTERDAM, Woensdag 16 Mei.

Bij koninklijk besluit van 7 dezer is de heer M. baron d'Erp, secretaris van legatie bij het Belgische gezantschap te 's-Hage, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw,

---

Blijkens een bij het departement van marine ontvangen telegram, is Zr. Ms. stoomschip Batavia, onder bevel van den luit.-ter-zee 1ste kl. W. van Oorschot, boord is alles wel.

Blijkens een van Zr. Ms. consul-generaal te Odessa bij het departement van buitenl. zaken ontvangen bericht van 10 dezer, zou de tijd, gedurende welken schepen van onzijdige mogendheden de Russische havens in de Zwarte Zee zullen mogen verlaten, tot 17 dezer zijn verlengd. (*St. Ct.*)

Blijkens nadere berichten van Zr. Ms. vice-consul te Galacz, zijn de door de Russische regeering met betrekking tot de Donauvaart genomen maatregelen niet van toepassing op de zich nog in die rivier bevindende schepen, die aan onzijdige natiën toebehooren. De eigenaars en reeders dier schepen behouden de vrije beschikking over bemanning en vracht. De zich tusschen Braïla en Galacz bevindende schepen kunnen zich niet naar de Zwarte Zee gegeven wegens de gevaren, aan den doortocht der rivier daar ter plaatse verbonden. Beneden Reni wordt van Russische zijde de doortocht stroomafwaarts vrijgelaten. (*St. Ct.*)

Blijkens bericht van Zr. Ms. minister-resident te Lissabon, dd. 4 dezer, is, bij besluit van 21 Maart jl., van den gouverneur-generaal der provincie Angola (westkust van Afrika), wegens het aldaar bestaande gebrek aan levensmiddelen, de vrije invoer van Turksche tarwe, rijst, meel van mandioca en peulvruchten in die provincie tot April 1878 toegestaan. (*St.-Ct.*)

Blijkens bericht van Zr. Ms. minister-resident te Jokohama, wordt de uitvoer uit Japan van lucifers van binnenlandsch (Japansch) fabrikaat van rechten vrijgesteld. Wanneer weder uitvoerrechten op dit artikel mochten gesteld worden, zal dit twee maanden te voren worden afgekondigd. (*St.-Ct.*)

Ter nadere toelichting van zijn, in de *Nederlandsche Staats-Courant* van 6 en 7 Mei jl. vermeld telegram, bericht de Nederlandsche consul te Stokholm onder dagteekening van 5 Mei jl.:

»Ten gevolge van den zeer strengen en langdurigen winter is het ijs in het noordelijkste gedeelte der Oostzee zeer sterk geworden, en de heropening der scheepvaart op de noordelijke havens van Zweden zal dit jaar buitengewoon vertraagd worden. De ijsschors, welke het vaarwater van Stokholm bedekte, werd gisteren ten deele gebroken, doordien de stoomboot Ring van het koninklijk Zweedsche Loodswezen het zuidelijke vaarwater van Dalarö forceerde en gisterenavond de haven binnen stoomde. Het oostelijke vaarwater van Sandhamn is daarentegen nog gesloten, en het noordelijke vaarwater Furusund werd zelfs voor eenige dagen nog met sleden bereden, zoodat dit laatste nog niet zoo spoedig zal openkomen. Van Sandhamn wordt heden geseind, dat een tiental schepen in zicht zijn, maar ten gevolge van het vele drijfijs in nood verkeeren; eene bergingsstoomboot zal beproeven het ijs te breken en de noodlijdende schepen te adsisteeren. Ofschoon de scheepvaart op Stockholm dus gisteren heropend werd, kunnen voo eerst toch slechts stoombooten de haven binnen komen, en het vele drijfijs in de Oostzee is nog van groot gevaar voor de schepen."

Besluiten en Benoemingen.

Het *Staatsblad* bevat: in N°. 89 een koninklijk besluit van 28 April 1877, houdende nadere vaststelling van de sterkte, samenstelling en indeeling van de dienstdoende schutterij te Rotterdam; — in N°. 94 een koninklijk besluit van 30 April 1877, tot schorsing der besluiten van Ged. Staten van Overijsel, van 5 April 1877, N°s. 1170/780 en 1291/790, betreffende bezwaren tegen uitspraken van den militieraad, waaraan de commissaris des konings in die provincie uitvoering geweigerd heeft en in N°. 95 een koninklijk besluit van 30 April 1877, tot wijziging van het besluit van 8 Dec. 1876, houdende bepalingen omtrent het onderzoek van meelaftreksels in bierbrouwerijen, alsmede van bier en azijn.

Z. M. heeft: 1°. aan C. H. Zoutmaat Brugman, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als notaris te Edam; — 2°. J. W. C. Strang, commissaris van politie te Brielle, tevens benoemd tot commissaris der rijkspolitie; — 3°. benoemd tot notaris binnen het arrondissement Sneek ter standplaats de gemeente Bolsward, N. L. J. Bruinsma; — 4°. aan mr. A. J. van Deinse, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als procureur bij het gerechtshof te 's-Gravenhage en de arrondissementsrechtbank te Middelburg, — 5°. aan mr. J. A. Raedt, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als burgemeester van Ooststellingwerf; — 6°. bepaald, dat in dit jaar bij art. 30 van het reglement voor het Koninklijk Instituut voor de marine te Willemsoord, bedoelde commissie tot het afnemen van het eindexamen aan de adelborsten 2de kl. zal bestaan uit: den gepens. vice-adm. F A A. Gregory, als voorzitter: den kapt-ter-zee A. Rietveld; de kapt.-luits-ter-zee W. H. F. v. Oordt en C. F. T. van Woelderen; en den luit.-ter-zee 1ste kl. J. H. Haakman, als leden; laatstgenoemde lid der commissie tot het examineeren van zeeofficieren; — 7°. den off. van gez. 1ste kl. bij de zeemacht S. F. Kruijt, op zijn verzoek, ter zake van in- en door den dienst ontstane lichaamsgebreken, op pensioen gesteld, onder toekenning van een jaarlijksch pensioen van ƒ 900, met eene verhooging van ƒ 300 's jaars voor werkelijk verblijf in militairen dienst in 's rijks overzeesche bezittingen en koloniën en tusschen de keerkringen; en bevorderd tot officier van gezondheid 1ste kl. bij de zeemacht de off. v. gez. 2de kl. W. T. Clous; — 8°. buiten werking gesteld het besluit van 25 Juni 1876, voor zooveel de detacheering van den 2den luit. E. K. H. A. Hamming, van het wapen der infanterie hier te lande, voor den tijd van vijf jaren bij het leger in Ned.-Indië betreft; en genoemden 2den luitenant in rang en anciënneteit overgeplaatst bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indië; — 9°. den 1sten luit. jhr. C. F. A. Roëll, van het 4de reg. huzaren, krachtens punt 4 van art. 38 der wet van 28 Aug. 1851 op nonactiviteit gesteld, in afwachting dat nader omtrent hem worde beschikt; — 10°. aan den 1sten luit. A. Broese van Groenou, van het 4de reg. inf., op zijn verzoek, een eervol ontslag uit den militairen dienst verleend.

Posterijen.

De gelegenheid tot verzending van brieven en verdere stukken voor Konstantinopel, door tusschenkomst van de Duitsche administratie langs den weg van Napels en verder met de Fransche pakketbooten is opgeheven. De brievenmalen worden voor het tegenwoordige uitsluitend verzonden met de Oostenrijksche pakketbooten, rechtstreeks van Triëst, of in aansluiting op die pakketbooten langs den weg van Brindisi. De verzending uit Amsterdam geschiedt over Triëst elken Woensdag en over Brindisi elken Vrijdag per tweeden trein Rijnspoorweg.

EEN PROTEST-MEETING.

De leden van het Paleis voor Volksvlijt zijn verdeeld in twee seriën. De oude leden (niet de bejaarde, maar naar anciënneteit) betalen ƒ 15 contributie per jaar voor een heer alléén en ƒ 20 voor een heer met dame; de nieuwere leden betalen ƒ 25 per jaar, voor een heer met dame. Het grootste bedrag als maatstaf nemende, heeft elk lid van het Paleis met zijn dame voor 50 centen per week het recht (volgens reglement) op twee avond- en twee ochtendconcerten. Maar hij krijgt voor die twee kwartjes met zijn dame bovendien nog een serie balletten te zien, de faculteit om de Haagsche opera te hooren voor slechts twee kwartjes, het genot om bij de meeste feestelijke gelegenheden in het lokaal óf gratis óf tegen halven prijs toegang te erlangen, en wijlen Jan Eduard de Vries kon het op zijn duimpje voorrekenen dat man en vrouw voor *zes centen* zich konden vermeien in de aanschouwing van Grootveld's heerlijk decoratief en van de choregraphische kunstverrichtingen van het goed balletpersoneel. Concerten van populaire en degelijke muziek komen elk winterseizoen alle week geregeld terug, des zomers is de tuin het toevluchtsoord en er zijn inderdaad leden, die nooit verzuimen, misschien alléén als er half entrée wordt gevorderd. Voor 50 cents per week dus een zee van genot. Maar wat is er gebeurd? Gedurende ruim vijf weken hebben de leden van het Paleis niets anders gehad dan vrij bezoek van de bloemententoonstelling op Woensdag en Zondag, met genot van het ochtendconcert, en een enkele maal concert der grenadiers, voor half geld. Vandaar een storm van verontwaardiging. Oproeping in de dagbladen van allen, die boos waren. Aan adhaesie geen gebrek. Oproeping tot een *meeting*. Alweer groote adhaesie.

Deze meeting van Paleisleden (thans zonder dames) werd gisterenavond in het lokaal de Keizerskroon op den Singel gehouden. De groote zaal van het lokaal was bijna vol en enkelen stonden er buiten, omdat niet allen geneigd waren vijf-en-twintig cents entréegeld voor de onkosten der vergadering te betalen. Het ware zeker meer *in forma* geweest als de entrée op half geld ware gesteld. Te ongeveer negen uur werd de vergadering geopend door een lid, die in een openingsrede de groote ontevredenheid der Paleizenaars schetste en de geschiedenis van het ontstaan dezer *meeting* verklaarde, waarvan het doel was: aanteekenen van protest tegen de handelingen der directie, die de leden de wekelijksche concerten onthield, waarop zij volgens art. 2 van het reglement het recht hebben. Een geformuleerd protest werd voorgelezen.

Het begin van de beraadslaging liep niet over dit protest, maar over een ander. Men protesteerde tegen het kwartje entréegeld. Niet om het kwartje, maar omdat het niet vooruit was gezegd. Maar dit protest verstomde, want al de kwartjes, die niet tot bestrijding der kosten dienden, werden voor de algemeene armen bestemd. En algemeen was de vroolijkheid treegeld niet in de oproepingsadvertentie was vermeld, omdat dan velen afwezig zouden blijven. Of hij het publiek ook kende!

Daar werd een wanklank gehoord. Een lid meende, dat de directie volkomen het recht had te handelen zooals zij gehandeld heeft, volgens art. 6 der statuten; ontevredenheid kwam niet te pas, wel eisch tot wijziging van art. 6. De Voorzitter gaf andere uitlegging aan art. 6, daaruit was niet te lezen, dat de ochtend- en avondconcerten niet zouden doorgaan. Art. 6 herroept niet wat art. 2 belooft, was de slotsom van een ander spreker.

Zijn onze handteekeningen op de presentielijst reeds bewijzen van adhaesie aan het protest? vroegen eenigen. Ja, meende men, want de oproeping ter vergadering is om te protesteeren. Vandaar gedachtenwisseling, gevolgd door een debat over den vorm van het protest. Daarbij behoorde het verzoek om wijziging van art. 6 en opsomming van grieven, die omtrent andere Paleis-aangelegenheden mochten bestaan. »Zijn we niet allen ontevreden?" vroeg de Voorzitter. »Ja wel" antwoordt de vergadering. »Welnu aan de directie, die wij van harte willen vergeven, de taak om nooit weêr zoo ondeugend te zijn." Een ander wenschte »een wetsartikel te zien daargesteld te krijgen", waardoor de leden meer als lid worden beschouwd, hetgeen nu niet geschiedt. En als er nog andere grieven zijn, zeide de Voorzitter, laten dan de heeren, die ze op het hart hebben, zich bij ons voegen, om met de directie van het Paleis in overleg te treden.

»Hebben allen grieven tegen het Paleis voor Volksvlijt?" *Bravo*. Slechts één aanwezige staat op om te verklaren dat de wijze, waarop de ontevredenheid wordt te kennen gegeven, stuitend is. Hij wil een onderhoud met de directie tot wijziging van art. 6. »Eerst protesteeren," zegt de Voorzitter. De ander maakt een motie van zijn denkbeeld, dat het comité zich in verbinding stelle met de directie van het Paleis, tot wijziging van art. 6. »Met een goed woord doet men meer dan met een hard woord." — »Maar ons protest is zacht," luidt het antwoord. — »Kan men de directie wel beschuldigen, ligt het niet aan de commissarissen?"

Zes en zestig leden hebben reeds bij de directie van het Paleis aangedrongen op nakoming van art. 6, en die directie heeft eenvoudig aan deze zes en zestig leden hun lidmaatschap ontnomen, zoo luidde eene volgende mededeeling.

Na dit gehoorde meenden enkelen dat niet aan directeuren, maar aan commissarissen, die den directeuren recht geven tot handelen, het protest moest worden gericht. Inderdaad, luidde het antwoord, de directeuren zijn uitvoerende macht, dus een protest tot de directie gericht, komt vanzelf tot de commissarissen. Het protest heeft ook ten doel, te beletten dat eene schoone instelling van Amsterdam door de handelingen der directie te niet ga.

Bij acclamatie werd het protest aangenomen, en verder besloten dat het comité, met nog eenige leden versterkt, zich zal vervoegen tot de directie, tot wijziging van art. 6, »opdat ons niet meer kunne gebeuren, wat ons is gebeurd."

Hiermede eindigde de protest meeting.

HANDELSBERICHTEN.

SCHIEDAM, 15 Mei. *Moutwijn* ƒ 16.—; *Jenever* ƒ 21.50; *Amst. Proef* ƒ 22.75. — *Spoeling* ƒ 0.50. Idem werd door de Schiedamsche Spoeling-commissie voor ƒ 0 50 verkocht.

WEESP, 15 Mei. *Veemarkt.* Koeien ƒ 150 a 200, Kalveren ƒ 3 a 5, Varkens ƒ — a —, Schrammen ƒ 14 a 16, Zeugen ƒ 45 a 50, Keuen ƒ 7 a 9, Schapen ƒ 25 a 30, Lammeren ƒ 14 a 18. — *Boter.* Aanvoer 58 1/2 KG. Prijs ƒ 0 60 a 0.65 per 1/2 KG. — *Kaas.* Aanvoer 20 stapels, (710 stuks) te zamen 3900 KG. Prijs: Goudsche 1ste qual. ƒ 24 a 27, 2de qual. ƒ — a —, Engelsche ƒ 27. — *Aardappelen.* Zeeuwsche Jammen ƒ 5 60, Ronde Wolkammers ƒ 4. — *Kippeneieren* 3 a 4 c. per stuk.

ELBURG, 15 Mei. De aanvoer van *Boter* bedroeg heden 83/8 en 10/16 vaten, benevens 300 KG. kluiten of zoogenaamde slachtjes. Voor de 1/8 en 1/16 werd van ƒ 22 1/2 tot ƒ 24 1/4 besteed; zuivere Grasboter gold ƒ 24 1/2 het 1/8 vat. De Kluiten gingen gretig voor 55 cent het 1/2 KG. van de hand. — *Eieren* ƒ 3 de 100 stuks. — *Aardappelen* ƒ 2.90 per HL.

DEVENTER, 15 Mei. Heden werden ter *Veemarkt* aangevoerd 144 Runderen. Er was veel handel met grooten kooplust. De prijzen waren ƒ 15 a 20 hooger dan de vorige week. Neurende Koeien golden ƒ 120 a 210; melke dito ƒ 80 a 160, guste ƒ 90 a 150, neurende Pinken ƒ 100 a 130 en guste ƒ 60 a ƒ 110. Aan de weekmarkt waren de prijzen als volgt: *Boter* ƒ 1.— a 1.10 per KG. — *Kipeieren* ƒ 3.— a 3.50, *Eenden* dito ƒ 3.50 a 4 per 100 stuks. — *Aardappelen* ƒ 3 a 4 per HL., *Asperges* 20 a 30 c. per boschje, *Kropsalade* 5 a 7 c. per stuk.

BLANKENHAM, 15 Mei. De prijzen dezer dagen op stal besteed zijn: Vette *Koeien* 65 a 75 c., dito *Biggen* (ruw) 45 a 50 c, dito *Varkens* (ruw) 50 a 70 c. per KG, drachtige dito ƒ 50 a 90. — *Hooi.* Uitendijksch ƒ 50 a 54, binnendijksch ƒ 40 a ƒ 46 per 1000 KG.

MAASTRICHT, 15 Mei. *Aardappelen* ƒ 3 70 a 4.05 per HL. — *Boter* ƒ 1.20 a 1.30 per KG. — *Eieren* ƒ 2 80 a 2.90 per 100 stuks. — *Biggen* van 6 tot 10 weken ƒ 8.75 a 12 50 per stuk, met zeer ruimen aanvoer.

Op de heden alhier gehouden St. Servaas jaarmarkt was de aanvoer van *Rundvee* ruim 200 stuks. De prijzen waren van 65 a 82 c. per KG. Minder was dat van de *Paarden*, waarvan slechts 12 stuks aanwezig waren, waarvan de meeste ten gevolge van de hooge prijzen, onverkocht bleven.

Stoomvaart-Berichten.

Het Ned. stoomschip Venus, van Palermo naar Rotterdam, is 13 Mei te Malaga op de baar vastgeraakt, doch door het stoomschip Cadix zonder schade weder afgesleept.

— Het stoomschip stad Haarlem, van Gareloch naar Amsterdam, is 15 Mei Wight gepasseerd.

— Het stoomschip Balmoral Castle, van Kaapstad naar Plymouth, is 14 Mei te Madera aangekomen en heeft de reis voortgezet.

— Het stoomschip Kinsembo, van Afrika, is 12 Mei te Madera aangekomen en heeft de reis naar Liverpool voortgezet.

— Het stoomschip Senegal, van Liverpool naar Afrika, is 12 Mei te Madera aangekomen.

— Het stoomschip Ceylon, met de Indische mail, is 14 Mei van Alexandrië naar Brindisi vertrokken en wordt aldaar den 17de verwacht.

— Het stoomschip Torrington, van Rotterdam naar Batavia, is 27 April van Aden vertrokken.

— Het stoomschip Hampton, van Rotterdam naar Batavia, is 14 Mei te Southampton aangekomen.

— Het stoomschip W. A. Scholten, van Rotterdam naar New-York, is 14 Mei te Plymouth aangekomen.

— De Braunschweig is op 15 Mei, van New-York, te Hurstcastle aangekomen.

Scheepstijdingen.

(*Behalve de reeds per telegram gemeld.*)

Gepraaid, 20 April. Op 22° N. Br., 36° W. L.: Prinses Amalia Timmerman, Patjitan n. Amst.

LONDEN, 14 Mei. Het stoomschip Martin, van Rotterdam en het barkschip Concordia, van Londen, zijn op de Thames met elkander in aanvaring geweest. De Concordia is tot op de waterlijn doorgesneden, bij Plaistow op strand gezet en vol water geloopen.

— Van het schip Wright, 16 Febr. van Newcastle naar Duinkerken en het stoomschip Tagus, 3 April van Oporto naar Liverpool vertrokken, heeft men sedert niets vernomen.

NANTES, 12 Mei. Volgens bericht uit Mauritius, in dato 27 April, heeft een orkaan op eenigen afstand van die plaats gewoed, doch vermoedde men dat de orkaan niet in de nabijheid van Mauritius of Reunion zoude komen.

BINNENGEKOMEN.

HELLEVOETSLUIS, 15 Mei. N.W. Marnhull, Attwood, Lond. Erik, S., Pillau.

MAASSLUIS, 14 Mei. N.W. Odin, Christensen, Laguna. — 15 Mei. Aurelia Gruno, Stuitje, Malo. - Aguila, Wilson, Plym. - Jane Jones, Owens, Port Madoc. - Vigilant, S., Newc. - Edith, S., Hull. - Claud Hamilton, S., Harwich. - Eendracht, de Groot, Memel. - Willemina, Datema, id.

Op de ELVE, 14 Mei. Wiemkea, Schansker, Holland. - Frouw Siever, Reents, id.

DELFZIJL, 15 Mei. Bouwina, Middel, Osterisoer. - Elizabeth, Visser, Krageroe. - Stad Dordrecht, Orsel, Bremen - Alf, Petersen, Koningsbergen. - Harmina, de Buhr, Londen. - Friedrich, Burman, id. - Maria Elizabeth, Ernst, id. - Gebr. ten Doornkaat, Schröder, id.

RIGA, 13 Mei. Adriana, Fenenga, Amst.

TONNINGEN, 9 Mei. Gezina, Bontekoe, Russ n. Bremen. — 11 Mei. Wilhelmine Sophie, Olsen, Dantzig n. Dordt.

SUNDERLAND, 15 Mei. Den Helder, Rab, Antw.

GRANGEMOUTH, 11 Mei. Trijntje, ..., Christiania.

BURNT-EILAND, 11 Mei. Heimdal, Hansen, Amst.

QUEENSTOWN, 13 Mei. Helena, Oosterhuis, Maceio. - 14 Mei. Charity, Taylor, Java.

LIVERPOOL, 12 Mei. Margaretha, Ei, Rio Grande.

CARDIFF, 12 Mei. Lady Tredegar, S., Rott.

NEWPORT, 12 Mei. Scoresby, S., Rott.

FALMOUTH, 13 Mei. Z.W. Annie Fleming, Jopp, Calcutta. - Reprise, Liefftijn, Smirna. — 14 Mei. Lady of the Lake, Hardie, Iquique. - Sparkling Foam, Smith, New-Orleans. - Elise, Breckwoldt, Maroim. - Geo Locket, S., Ibrail. - Ethel Annie, Davies, Tuyu. - Augusta, Beyerlieb, Aquin. - Luchina, Canepa, Kustend. - Angeles, Urquiolo, Purto Tunas - Michal Angelo Pievo, Benanuto, Odessa. - Waterlily, Maxwel, Larache. - Andromeda, Gregersen, Milk River. - Verdandy, Bolin, id. - Thos Blyth, Trenery, Iquiq. - Mary Nelson, Thompson, . . . - Laura, Eveno, Port Elizabeth. - Joven Marionna, Mirandez, Mayaguer. - Georgio, Belesarios, Konstantinopel. - Marion Ross, M'Laren, Saffi. - Cambria, James, Trinidad. - Herry Hart, Coles, Santa Moro. - Artistic, Raes, Dar el Baida. - Clan Campbell, Jack, Pisagua. - Annie, Feld, Marag. - Osprey, Suggitt, Cassablanca. - Angostura, Kruger, Mexico. - Blonde, Thompson, Macei. - Dato, Nielsen, Westk. Afrika. - Cambria, James, Trinidad. - Prince Waldemar, Louthwaite, Kustend.

Bij DOVER, . . . Lennator, Danielson, Java n. Abo.

DUBLIN, 14 Mei. Anglian, S., Rott.

GRIMSBY, 13 Mei. Leeds, S., Rott.

HULL, 13 Mei. Swanland, S., Harl. - Seagull, S., Rott. - Eddystone, S., Amst. - Albert, S., Rott. — 14 Celletis, S., Rott.

MIDDLESBRO', 13 Mei. Erimus, S., Rott.

SHIELDS, 13-14 Mei. Echo, S., Amst. - Ascupart, S., Nieuwediep. - Lord Raglan, S., Rott. — 14 Mei. Sophia, Wieringa, Boulogne.

SUNDERLAND, 14 Mei. Emma, Harbin, Hellevoetsluis.

GRANGEMOUTH, 14 Mei. Glasgow, S., Rott.

LEITH, 13 Mei. Hoop, Lukkien, Dantzig. — 14 Mei. Talisman, S., Rott. - Times, S., Amst.

INVERKEITHING, 12 Mei. Adolph & Kirstine, Schiedam.

Bij DUNGENESS, 13 Mei. Oliehoorn, Smit, Portimao n. Rott.

ROUAAN, 11 Mei. Willem Frederik, ten Kate, Gloucester.

ST. NAZAIRE, 12 Mei. Brahmia, Barr, Passaroeang. - Gironde, Bousset, Java.

BILBAO, 2 Mei. Koophandel & Zeevaart, v. d. Kuil, Porto.

GIBRALTAR, 7 Mei. Etna, S., Odessa n. Rott. - 8 Mei. Ottawa, S., id. n. id.; zijn beide uitgeklaard.

TRINIDAD, 10 April. Pleijaden, de Jonge, Londen.

VERTROKKEN.

NIEUWEDIEP, 15 Mei. Lady Aline, S., Seaham.

MAASSLUIS, 14 Mei. Edward Austin, Hudson, Lond. — 15 Mei. Dragon, S., id. - Holland, S., id. - Robert & Hannah, Fogats, Plym. Schmidborn, S., Middlesbro'. - Huntcliff, S., id. - Seahorse, S., Hull. - Avalon, S., Harwich.

HARLINGEN, 15 Mei. Harvestman, Walter, Engeland.

DELFZIJL, 15 Mei. Elizabeth, Balk, Hamb. - Trijntje Veldman, Koopman, Elmshorn.

HAMBURG, 12 Mei. Anna, Terfehn, Makkum. — 13 Mei. Johann, Schmidt, Sierra Leona.

GOOLE, 12 Mei. Jantina, Boelens, Malmö.

CROOKHAVEN, 12 Mei. M. J. R., Rice, Nagasaki n. Koogerpolder.

QUEENSTOWN, 13 Mei. Jessie Jamieson, West, Samarang n. Amst. - Kurrachee, Maxwell, Java n. Havre. - Campsie Glen, Smith, Soerabaja n. Greenock.

LIVERPOOL, 12 Mei. Egret, S., Rott. — 13 Mei. Margaretha, Ebling, Petersb.

CHARLESTOWN, 12 Mei. (Cornwall) Elisabeth Mary Ann, Dordrecht.

CAEN, 11 Mei. Jonge Albert, Kwint, Newcastle.

NANTES, 12 Mei. Nijverheid, Bossinga, Newport.

BILBAO, 12 Mei. Watergeus, S., Antwerpen.

ZEILKLAAR.

NEWCASTLE, 12 Mei. Jonge Evert, Spanius, Triëst. - F. Snowdon, S., Nieuwediep.

Rijnberichten.

In lading naar Mannheim en Ludwigshaven: St. Raphael, J. G. A. Schaaff.

---

* UTRECHT, 15 Mei. De Lek te Vreeswijk is heden 5 cM gevallen. De peilschaal teekent thans 2.65 M. boven A. P. of 3.87 M. onder Noodpeil.

ARNHEM, 15 Mei. Rijnhoogte 2.34 M. boven of + Arnh. nulpunt, gew 0.01 M.

* NIJMEGEN, 15 Mei. De Waal is in het laatste etmaal 5 cM. gevallen, zoodat de peilschaal heden teekent 8.95 M. boven A. P. Het water blijft steeds vallende. Het is schoon weder. Wind O. Warme luchtgesteldheid.

* ZWOLLE, 15 Mei. Op het Zwarte water en in de stadsgrachten teekende de peilschaal hedenmorgen 8 uur 0.26 M., te 12 uur 0.30 M. en te 4 uur 0.44 M. boven A. P. wind N.W.

* DEVENTER, 15 Mei. De IJsel is sedert gisteren 5 cM. gewassen. De peilschaal teekent 3.76 M. boven A. P. Wind N.W. Betrokken lucht met regen.

* KATERVEER, 15 Mei. De peilschaal teekende hedenmorgen 8 uur 0.15 M. boven A. P., gevallen 0.11 M. Wind N.

* GRAVE, 15 Mei, 8 uur voorm. Stand van de Maas volgens rijkspeilschaal 6.37 M. boven A. P. Was 0 02 M. in de laatste 24 uur. Wind N. W. Lucht bewolkt. Weder zacht. Regenachtig. Barometer rijzende.

* MAASTRICHT, 15 Mei. De Maas is in het laatste etmaal 20 cM. gewassen. Stand Rijkspeilschaal 43.35 M. boven A. P. Regenachtig maar groeizaam weder. Wind N.W. t. W. Thermometer Réaumur des morgens te 8 uur 10 gr. boven 0. Gisterennamiddag te 2 uur 10 1/4 graden. Het water is langzaam wassende.

ADVERTENTIEN.

HET BESTUUR
DER
SPAARBANK VOOR DE STAD AMSTERDAM
bericht, dat, volgens art. 14 der Statuten, in de Algemeene Vergadering van heden, ten overstaan van den Notaris D. VAN DIJK, zijn **UITGELOOT** de volgende **AANDEELEN** in het Garantie-Kapitaal:
in blanco: Nos. 82 117 139 204 342 en 386;
op naam: Nos. 7 14 22 31 37 54 71 90 112 149 218 258 260 274 275 298 335 346 389 391 en 397.
die, volgens artt. 5 en 6 der Statuten, door een gelijk aantal Aandeelen in de tweede serie worden vervangen.
De Houders van bovenstaande oude Aandeelen worden uitgenoodigd, om deze aan het hoofdbureau der Spaarbank, Oude Turfmarkt, n°. 9, in te leveren, waartoe dagelijks van 10—12 uur, gelegenheid bestaat ter inwisseling in Aandeelen der tweede serie, of, indien zij daartoe ongenegen mochten zijn, tot aanvraag van een Certific at Werkelijke Schuld 2 1/2 pCt., groot ƒ 1000.
Voor de ingeverde Aandeelen zal een bewijs worden afgegeven, door den Hoofdboekhouder onderteekend, tegen welke bewijzen de verlangde Aandeelen tweede serie, of Certificaten Werkelijke Schuld 2 1/2 pCt., verkrijgbaar zullen zijn des Woensdags van 3—5 uur.
De **COUPON** N°. **29** der oude Aandeelen en N°. **4** van die der tweede serie, kunnen ontvangen worden bij de *Associatie-Cassa* met **ƒ 24.75.**
AMSTERDAM, 14 Mei 1877. Namens het Bestuur, ABM. **DE HAAN ANTz.**, Voorz. **J. P. PORTIELJE**, waarn. Secret.
(19119)

MEJUFFROUW M. S. 87.
Waar kan ik u schrijven? Antwoord s. v. p. letter A. B., bij den Boekhandelaar J. CASPARUS DRECKMEIER, Vijgendam 28. (19122)

DE HOLLANDSCHE PREMIE- EN RENTEBANK,
Carl Bruck & C°.,
maakt hare geëerde Clientèle opmerkzaam, dat de Heer **B. J. SMITS** van af 12 Mei jl. heeft opgehouden voor ons werkzaam te zijn, en verzoeken het geachte Publiek in het algemeen, slechts die Agenten als van ons aangesteld te beschouwen, die met onze volmacht voorzien zijn. (19129)

GEMEENTE-BADHUIS TE SCHEVENINGEN.
Op de beide Pinksterdagen zal *Table d'Hote* gehouden worden. Tot 's namidd. 2 uur zijn Plaatsbiljetten te verkrijgen bij Mej. FACQ, PLAATS N°. 17.
SCHEVENINGEN, 17 Mei 1877. **W. VAN DORMOLEN**, RESTAURATEUR. (19114)

WIJN-ETIQUETTEN IN RUIME KEUZE.
A. ADLER,
HANDELSDRUKKERIJ.
161, Warmoesstraat bij de St. Jansstraat, 161.

JONGSTE BEDIENDE.
Als zoodanig wordt op een Kantoor gevraagd een **BURGER JONGELING**, 13 tot 15 jaar oud, een fraaie hand schrijvende en goed kunnende rekenen; kennis van vreemde talen strekt tot aanbeveling. Franco brieven onder lett. M. S., Bureau Handelsblad. (19144)

UIT DE HAND TE KOOP:
de **BUITENPLAATS RHIJN EN VECHT**, liggende aan den straatweg van Amst. naar Utrecht en aan de rivier de Vecht, nabij Breukelen, met hare Heerenhuizinge, Koetshuis, Stalling, Tuinmanswoning, Koepel, Schuitenhuis, Schuur, Tuin met wandelingen, Broeierij, Moestuin, Druiven- en Perzikenkasten, voor het geheel groot 90 aren, 71 centiaren, zoomede met de broeierij behoorende goederen.
Te bevragen ten Kantore van den Notaris J. J. SCHALY, te Breukelen-Nijenrode. Brieven franco. (19059)

Die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van den Heer HENDRIK FREDERIK LAPPÉ, Wijnhandelaar, gewoond hebbende en den 5den Mei 1877 overleden, te Amsterdam, aan het Damrak 80, worden verzocht daarvan voor 1 Juni a. s., schriftelijk en franco opgave te doen ten kantore van den Notaris Mr. J. P. VAN ETTEN, Heerengracht 565, te Amsterdam. (18976)

Die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of onder hunne berusting hebben betrekkelijk de Nalatenschap van den Heer **JAN HESTERUS SMIT KRUISINGA**, laatstelijk woonachtig geweest te Amsterdam en aldaar den 26sten April dezes jaars overleden, worden verzocht daarvan vóór het einde dezer maand opgaaf te doen ten kantore van den Notaris D. BONNERMAN, te Amsterdam. (18968)

Stoomvaartmaatschappij NEDERLAND.

De DIRECTIE heeft de eer aan Heeren Aandeelhouders te berichten, dat het **DIVIDEND** over **1876** is vastgesteld op

ƒ 50 per geheel Aandeel,
„ 25 per half Aandeel,

en van heden af betaalbaar is gesteld ten Kantore van de *Kasvereeniging* te Amsterdam, tegen intrekking van het behoorlijk ingevuld Dividendbewijs **N°. 3.**

De Houders van onopgekomen Dividendbewijzen over vorige jaren worden tevens uitgenoodigd die in te vorderen.

AMSTERDAM, 10 Mei 1877. (18284)

MAATSCHAPPIJ
TER BEVORDERING VAN
LANDBOUW EN LANDONTGINNING
in NEDERLAND, gevestigd te AMSTERDAM.

ALGEMEENE VERGADERING van Aandeelhouders op Donderdag 24 Mei **aanstaande**, des namiddags te 3 uur, in het Lokaal *de Eensgezindheid*, op het Spui alhier.

De punten ter behandeling: **Balans** over 1876 en voorstel tot ontbinding der Maatschappij, liggen ter inzage aan het Kantoor der Maatschappij, hoek Amstel, 342.

HH. Deelhebbers worden verzocht, ingevolge Art. 34 der Statuten, hunne Aandeelen bij het teekenen der Presentielijst te vertoonen.

Namens den Raad van Toezicht,
de Directie:
AMSTERDAM, 8 Mei 1877. **S. MENDES DA COSTA, P. S. BERG.** (17776)

De Ontvanger der Registratie en Domeinen te Weesp, zal, op Woensdag 6 Juni 1877, des middags om 12 uur, in het Groot Arsenaal te Naarden, publiek verkoopen, tegen dadelijke betaling:

Ongeveer 7682 Kilogrammen **GEGOTEN IJZER**, ongeveer 3000 Kilogrammen **GESLAGEN IJZER** en verder eenige buiten dienst gestelde **ARTILLERIE** en **HOSPITAALGOEDEREN**, zich bevindende in het Groot Arsenaal en in de Garnizoens-Infirmerie te Naarden, alwaar de Goederen dagelijks zijn te zien, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, van 9 - 12 uur en van 1—3 uur.

De voorwaarden en beschrijving der Perceelen liggen ter lezing ter Directie van de Registratie en Domeinen, te Amsterdam, in het *Oost-Indisch Huis*, in de Hoogstraat, ter Secretarie der gemeente Naarden en ten Kantore van genoemden Ontvanger, bij wien inlichtingen te bekomen zijn. (18914)

JACHTVERPACHTING.

De Notaris DE WIT, te Veldhoven bij Eindhoven, provincie Noord-Brabant, zal, ten verzoeke van de Gemeentebesturen van Veldhoven c. a. en Duizel c. a., voor den tijd van 5 of 10 jaren, in het openbaar verpachten:

HET JACHTRECHT:

1°. Op al de eigendommen der gemeente Veldhoven c. a.. ter grootte van 553 hectaren.
2°. Op al de eigendommen der gemeente Duizel en Steensel in twee kavelingen, als *a*. die, welke zijn gelegen onder Duizel, ter grootte van 314 hectaren; *b*. die, welke zijn gelegen onder Steensel, ter grootte van 169 hectaren.
3°. Op al de eigendommen der gemeenten Duizel en Steensel in massa, ter grootte van 483 hectaren.

De aandacht wordt vooral gevestigd op de onder deze verpachting begrepen uitmuntende **SNEPPENJACHT** in het Groot en Klein Goor, gelegen langs den grintweg van Eindhoven naar Turnhout.

De verpachting zal plaats hebben te Veldhoven bij de kinderen SOMERS, op Woensdag den 30sten Mei 1877, des namiddags om 3 uur (18806)

AANBESTEDING.

Op Woensdag den 23sten Mei 1877, des namiddags te half 2 uur, zal in het logement *de Doelen*, te Monnikendam, worden **AANBESTEED:**

Het bouwen van een nieuw WOONHUIS te Monnikendam.

De bestekken zijn op franco aanvrage tegen betaling van ƒ 0.75 per Exemplaar verkrijgbaar bij den Opzichter R. BLANKEVOORT Czoon te Monnikendam.

De teekening zal op den dag van aanwijzing in het lokaal van aanbesteding van af des morgens 9 uur voor belanghebbenden ter overname liggen, en verder ter inzage bij den Opzichter, bij wien tevens de noodige inlichtingen zijn te bekomen.

Aanwijzing op Donderdag den 17den Mei 1877, des voormiddags te 1 uur. (18917)

AANBESTEDING

op **25 MEI A. S.**, van

Het bouwen van Drie WOONHUIZEN met BOVENWONINGEN op het terrein Plantage, Muidergracht, V 12 en 13,

voor rekening van den Heer N. J. HOOGLAND, Plantage, Muidergracht 14, alwaar de teekeningen ter inzage liggen.

Inlichtingen zijn te bekomen bij A. A. SWENGER, Brouwersgracht 181.

De bestekken zullen van af 17 dezer à ƒ 1 verkrijgbaar zijn bij den Boekhandelaar J. S. DE HAAS, Paleisstraat 14. (18972)

BADHOEVE. HAARLEMMERMEER.

TE KOOP: Vier fraaie Paarden (2 Ruinen, 2 Merrien);
22 vette driejarige Ossen;
10 vette Koeien;
Ramlammeren, Lincolnshire ras;
Een Maaiwerktuig (gebruikt);
Een Break (gebruikt).

GEVRAAGD: Een Smidsknecht (Bank- en Vuurwerker);
Een Timmermansknecht;
Eene Keukenmeid, Protestantsche Godsdienst;
Een Herdershond, teef, 2 jaren oud, goed gedresseerd.

Nadere berichten op vrachtvrije brieven. (18859)

Bij **C. F. STEMLER**, Boekhandelaar, Amsterdam, wordt uitgegeven:

D^R. I. DORNSEIFFEN.

Wetten der Latijnsche prosodie en van het Metrum van Terentius ƒ 0.50.

Debiteert met succes den steeds gezochten

NIEUWEN ATLAS DER WERELD.

door J. KUIJPER.
Inhoudende 33 uitvoerige Kaarten.
Folio formaat, gebonden in linn. band.......ƒ 8.75.
„ „ in Omslag.......................„ 6.50.

ORO-HYDROGRAFISCHE ATLAS,

door J. KUIJPER en N. W. POSTHUMUS.
Inhoudende 29 Kaarten en een Vlaggekaart.
Bekroond te Parijs op de Aardrijkskundige Tentoonstelling in 1875; op bijna alle Hoogere Burgerscholen ingevoerd. Prijs gebonden in stevigen band ƒ 6.50. Ingenaaid ƒ 4.80.

KLEINE ATLAS DER GEHEELE AARDE,

door DR. C. M. KAN en N. W. POSTHUMUS, ten gebruike bij het lager en meer uitgebr. Lager Onderwijs. In quarto form. Met 22 Kaarten. Prijs ƒ 1. (18026)

DE PLANETEN,

dat heerlijke gewrocht van Ds. **J. J. L. TEN KATE**, is nu ongewoon goedkoop verkrijgbaar. Wie, ja, wie zal zich nu niet haasten dat kostelijk boek te bestellen??

DE PLANETEN, door Ds. J. J. L. TEN KATE, de groote prachtige editie, allerrijkst ingebonden en verguld op snede, prijs ƒ 9 voor ƒ 4.25.

DE PLANETEN, door Ds. J. J. L. TEN KATE, de 2de druk, in kleiner formaat, zeer fraai gebonden prijs ƒ 3.90 voor ƒ 2.25.

DE PLANETEN, door Ds. J. J. L. TEN KATE, de 2de druk, netjes ingenaaid, prijs ƒ 3.60, voor ƒ 1.60.

DE PLANETEN, dat heerlijke gewrocht van Ds. J. J. L. TEN KATE, voor genoemde goedkoope prijzen te bekomen, bij **D. BOLLE**, Noordblaak, te Rotterdam. Brief schrijven onnoodig. Alleen op den postwissel vermelden *Planeten*, is voldoende. (18093)

SCHOOLVEREENIGING.

De School van genoemde Vereeniging is sinds November 1876 gevestigd op de **KEIZERSGRACHT N°. 732**, tusschen de Utrechtschestraat en de Reguliersgracht.

Met primo September e. k. wordt aan de School eene **VOORBEREIDINGSKLASSE** verbonden voor leerlingen van vijf en zes jaar.

Aangifte van NIEUWE LEERLINGEN voor den cursus, die primo September e. k. eenen aanvang neemt, kan geschieden bij den Hoofdonderwijzer, den Heer A. L. ROEST, aan het Schoolgebouw, of ten zijnen huize in de Jacob van Campenstraat N°. 29.

Bestuurders der Schoolvereeniging,
Dr. **H. F. R. HUBRECHT.**
B. W. BLIJDENSTEIN.
(15368) **M. J. WALLER.**

SCHOOLVEREENIGING.

Voor de school van genoemde Vereeniging wordt gevraagd: een **VIJFDE HULPONDERWIJZER** op een traktement van ƒ 900.

Voor de Voorbereidingsklasse, aan de school verbonden, wordt gevraagd: eene **HULPONDERWIJZERES**, op een traktement van ƒ 800. Vereischten voor laatstgenoemde betrekkingen zijn: akte als Hulponderwijzeres en volledige bekendheid met de Fröbel-Methode.

Sollicitatiën met franco brieven, worden ingewacht tot den 1sten Juni e. k. bij den Hoofdonderwijzer, den Heer A. L. ROEST, Jacob van Campenstraat 29.

Bestuurders der Schoolvereeniging,
AMSTERDAM, 15 Mei 1877. **DR. H. F. R. HUBRECHT.**
B. W. BLIJDENSTEIN.
(18987) **M. J. WALLER.**

VONDEL-INSTITUT
P. C. Hooftstraat 22.

Ondergeteekende bericht hiermede Ouders en Voogden, dat er met Augustus 1877 een paar **PLAATSEN** voor LEERLINGEN (Internen of Externen) op zijne Inrichting open komen.

(18932) **D. W. BOUTEN.**

V O S K U I L,
7. PALEISSTRAAT 7.

LIJSTEN voor Schilderstukken, **PHOTOGRAPHIËN, ENCADREMENTEN** en **BORDUURWERKEN**, worden tot de minst mogelijke prijzen afgeleverd, PLATEN van af 30 Cent en hooger. Alle Inzettingen kosteloos. (18970)

C. J. PREIJER,
KALVERSTRAAT BIJ DE DUIFJESSTEEG 55.

Wederom ontvangen eene groote partij Dames- en Heeren Glacé-Handschoenen, die tegen de bekende lage prijzen voorradig zijn.

Verder eene groote Collectie Boorden, Fronts, Manchetten en Hemden, die ook naar de maat worden afgeleverd; Fantasiedassen in ruime keuze voorhanden. (18939)

OLIE EN LOOG.

Waarvan men per **HEELE PORTIE** 5 KG. uitmuntende, WITTE, STIJVE ZEEP bereidt, verkrijgbaar bij A. BERGWERFF, Fabrikant te Schiedam. (18962)

ATTENTIE.

Wilt ge uw **HAAR** netjes en naar uw smaak laten snijden, adresseert u dan bij J. COURDIJ, Coiffeur, Paleisstraat n°. 10 (oude Stilsteeg).

Waarom die vraag....?

Omdat J. COURDIJ de **ECHTE KAPPER** is, die op den Nieuwendijk gewoond heeft en met 1°. Mei verhuisd is naar de **PALEISSTRAAT N°. 10.** (18950)

HOTEL "DE MORIAAN",
Apeldoorn, (18954)

in de onmiddellijke nabijheid van het ORANJEPARK.

Men vraagt TE KOOP een gebruikte **KOPEREN** of **GESLAGEN IJZEREN KETEL**, nieuw of zoo goed als nieuw. Inhoudende plus minus Vijf en Twintig Hectoliters. Opgaaf van prijs wordt gevraagd onder Lett. B. R., aan het Bureau Handelsblad. (18969)

WERKMEID.

Wordt **GEVRAAGD**, tegen 1 Augustus, een Geldersche of Overijselsche **WERKMEID**, P. G., die tevens goed kan strijken en met de wasch omgaan, en minstens twee jaren in een dienst is geweest, loon ƒ 80. Adres franco lett. Z., bij de Boekhandelaars GEBR. EBERT, Beursstraat, Amsterdam. (18895)

TE HUUR,

in den omtrek van de Egelantiersgracht, een net **BOVENHUIS**, bevattende Voor- en Achterkamer, en Keuken, voorzien van duinwater en doorloopend privaat. Terstond te aanvaarden. Huurprijs ƒ 160. Brieven franco, lett. V. P., Bureau Handelsblad. (18891)

KAMER GEVRAAGD.

Een Heer, HANDELSREIZIGER, 9 maanden van het jaar op reis zijnde, zoekt eene **GEMEUBILEERDE KAMER**, liefst in den omtrek van het Rembrandsplein. Opgave van Stand en Prijs worden franco ingewacht onder Lett. E. P., bij den Boekhandelaar A. C. F. VAN PADDENBURG, Lijnbaansteeg, alhier. (18949)

WORDT TEN SPOEDIGSTE VERLANGD,

Voor vast in dienst te treden, een **BEDDENMAKERSKNECHT**, loon naar bekwaamheid. Brieven franco, lett. A. J. W., aan den Kantoorboekhandel F. VAN ROSSEN Heerengracht over het Blinden-Instituut. (18927)

MACHINE-FABRIKANTEN, WEVERIJEN, GASFABRIEKEN ENZ.

Een Werktuigkundige biedt zich aan als **BAAS** of **OPZICHTER** over Werklieden en machinerieën. Hij heeft zijne praktijk in Engeland genoten, alwaar hij verscheidene jaren is werkzaam geweest en heeft tevens eenige jaren gevaren als Eerste Machinist. Verscheidene referentiën en getuigschriften kunnen worden geleverd. Franco brieven, letters X. IJ. Z., aan den Kantoorboekhandel BLIKMAN & SARTORIUS, Rokin 17. (18790)

Wordt verlangd een **FLINKE BAAS**, bekend met het lossen en laden van Stoom- en Zeilschepen; eenige kennis der Engelsche taal, zoomede goede getuigschriften worden vereischt. Adres met franco brieven lett. K. P., onder opgaaf van ouderdom, aan het Bureau Handelsblad. (18773)

Op een CARGADOORSKANTOOR alhier wordt gevraagd Iemand geheel op de hoogte van het **IN- en UITKLAREN** van Schepen en verdere Convooiwerkzaamheden, zoomede Iemand bekend met de **BEVRACHTING** van Schepen en daaraan verbondene werkzaamheden. Zij, die bekend zijn met Stoomvaart, genieten de voorkeur; kennis der Engelsche taal vereischte; meerdere vreemde taalkennis bezittende strekt tot aanbeveling. Adres met franco brieven lett. J. P., onder opgaaf van onderdom aan het Bureau Handelsblad. (18774)

Ten spoedigste worden gevraagd alhier, bij een Heer en Dame, een **MAN** en **VROUW**, liefst met **DOCHTER**, de man voor Huisknecht en voor den Tuin, de vrouw als Keukenmeid en voor Huiswerk, en de dochter als Werkmeid en voor Naaien enz.

Adres franco, onder n°. 700, aan den Kantoorboekhandel F. VAN ROSSEN, Heerengracht over het Blindeninstituut, te Amsterdam. (18548)

KAMERS GEVRAAGD.

Voor een HEER **TWEE NET GEMEUBILEERDE KAMERS**, met Vrijen Opgang, Huurprijs ƒ 50 a 75 's maands. Brieven franco Lett. S. M., Bureau Handelsblad. (18238)

GEVRAAGD

een REIZIGER in WOLLEN MANUFACTUREN.

Adres franco, Lett. R. K., Bureau Handelsblad. (18180)

TE ARNHEM TE HUUR,
op een der beste Standen,
EEN WINKELHUIS MET SPIEGELRUITEN,

uitmuntend voor alle affaires geschikt, bijzonder voor Manufactuur- of Modezaak, Paraplui-, Boek- of Galanteriewinkel of iets dergelijks. Brieven franco Lett. S. O., Bureau Handelsblad. (18513)

AAN HH. VEEHANDELAARS.

De ondergeteekende, behoord hebbende tot de ontbonden firma **GOSSCHALK & POLACK** te *HULL*, geeft bij deze kennis, dat hij den Verkoop van Vee *onder zijn Naam* zal **VOORTZETTEN.** Hij vertrouwt dezelfde gunst te blijven genieten, die genoemde firma is te beurt gevallen.

Informatiën te bekomen bij de *Hull Banking Company*, Hull; en bij de Heeren MENDEL & C°., Bankiers Hanover.

Julius L. Polack,
(18568) Makelaar.
3, St. James' Square, Hull.

KAMER GEVRAAGD.

Een HEER, bezigheden buitenshuis hebbende, verlangt met primo Juni een ruime **GESTOFFEERDE KAMER.** Aanbiedingen met opgaaf van prijs, onder lett. H. W., bij de Boekhandelaren H. W. en W. H. HELMIG, Hartenstraat 35. (18983)

BEDIENDE GEVRAAGD.

Een JONGMENSCH, 14 à 16 jaar oud, ter **OPLEIDING** in een Kantoorboekwinkel. Salaris naar bekwaamheid. Adres bij A. F. NIETVELT, Korte Nieuwendijk n°. 27. (18942)

HARDDRAVERIJ TE STEENBERGEN.

De voorloopig aangekondigde HARDDRAVERIJ zal **5 JUNI** e. k. alhier plaats hebben.

(18961) **DE COMMISSIE.**

GEVRAAGD een nette **JONGELING**, ter opleiding in een Comestibleszaak, desverkiezende met kost, inwoning en huiselijk verkeer. Reflecteerenden gelieven franco brieven onder lett. P., in te zenden aan den Boekhandelaar J. J. VAN MASTRIGT, te Arnhem. (18959)

Voor een JONGMENSCH van 10 jaren zoekt men **PLAATSING** ten plattenlande, waar de gelegenheid bestaat grondig onderwijs te ontvangen in de Nederduitsche taal, rekenkunde, aardrijkskunde en geschiedenis. Reflecteerenden gelieven met franco brieven onder lett. K., de noodige inlichtingen in te zenden bij den Boekhandelaar G. THEOD. BOM, Kalverstraat 17, Amsterdam. (18941)

VOOR EENE DAME

bestaat gelegenheid **2 à 3** modern ingerichte **KAMERS** (met Balkon) TE HUREN, in een flink Huis, op een deftigen stand te Amsterdam, stil gezin, mede gebruik van Zolder en Tuin. Brieven met P. K., Bureau Woning-Gids, Dam 15. (18943)

UIT DE HAND TE KOOP

een solied gebouwd kapitaal **HUIS**, met TUIN en apart verhuurd wordende Bovenwoning, te zamen verhuurd voor ƒ 1525 per jaar, gelegen in het fraaiste gedeelte van de Sarphatistraat tusschen het Weesperplein en Amstel. Te bevragen bij den Makelaar J. A. SIEWE Jr., Binnenkant N°. 24. (18946)

IN HET GOOI TE BUSSUM

voor ƒ 400 per jaar TE HUUR voor Zomer- en Winterverblijf een net **HUIS**, 6 Kamers, Keuken, Kelder, Zolder, Schuur en ruime **TUIN**, een en ander gelegen in het riantste gedeelte van het dorp. TERSTOND TE AANVAARDEN. Adres Lett. V. N., Bureau Handelsblad. (18584)

OUDERS, VOOGDEN.

Voor JONGEHEEREN en JONGEJUFFROUWEN van 8 tot 12 jaar, bestaat gelegenheid des namiddags en des avonds een flinke, degelijke opleiding te ontvangen in de **FRANSCHE TAAL, PIANO** en **SCHOONSCHRIJVEN**, ten huize van een gunstig bekend Hoofdonderwijzer en een bekwame Hoofdonderwijzeres, à ƒ 6 per 3 maanden, 2 Lessen per week, (voor 2 of meer leerlingen uit één Gezin à ƒ 5 per kwartaal.) Adres onder lett W. Z., bij de Boekhandelaren H. W. EN W. H. HELMIG, Hartenstraat 35. (17989)

Te koop aangeboden een mooie **NEW-FOUNDLANDER, goed gedresseerd. Franco brieven,** Lett. B., bij de ERVEN H. VAN MUNSTER & ZOON, te Amsterdam. (18985)

COKES.

Aan eene Gasfabriek in Zuid-Holland, voor het vervoer zeer gunstig gelegen, wordt TE KOOP aangeboden eene partij van **4 à 5000** hectoliter **COKES**, uitsluitend van Engelsche steenkolen, tegen zeer aannemelijken prijs, vrij scheep.

Adres met franco brieven, onder lett. O. D., aan het Algemeen Advertentie-Bureau van NIJGH & VAN DITMAR, Rotterdam. (18963)

PIANO- EN ZANGONDERWIJS.

Eene JUFFROUW, **MUZIEKONDERWIJZERES**, eenige uren vrij hebbende, wenscht dezelve wederom te bezetten met **PIANO-** of **ZANGLESSEN**; ten huize der Leerlingen à ƒ 4 per Maand, twee Lessen per Week; of ten haren huize à ƒ 3 per Maand, twee Lessen per Week. Reflecteerenden verzoeke Franco Brieven in te zenden onder de woorden: PIANO- en ZANGONDERWIJS, aan den Boekhandel van de Heeren A. G. en P. G. VAN LOM, Kalverstraat over den Heiligenweg 189, Amsterdam. (18908)

AGENTEN IN WIJNEN
of Steenkolen.

ANNONCEN in alle FRANSCHE en DUITSCHE BLADEN plaatst men door tusschenkomst van SEYFFARDT's Centraal Annoncenbureau, 99 Damrak. (18911)

NAAISTER GEVRAAGD,

met de MACHINE bekend van 's morgens 8 tot 's namiddags 5 uur; die met de MODES bekend zijn genieten de voorkeur (geen Atelier). Opgaaf van prijs per week, onder lett. A. H., aan het Advertentiebureau van ELLERMAN, HARMS & C°., Rokin, 2. (18912)

TE HUUR

in het midden der Stad op deftigen stand (gracht) een **RUIM VRIJ BOVENHUIS**, met zes groote Vertrekken (drie aan drie en suite), Keuken, Meidenkamer, Zolders, enz. Aanvragen franco, onder Lett. Z. P., Bureau Handelsblad. (18909)

WORDT GEVRAAGD:

Een **KEUKENMEID** en een **WERKMEID**, om dadelijk in dienst te treden en gezind van 1 Juni tot 1 September mede naar buiten te gaan. Adres in persoon of met franco brieven onder Letter U., bij J. H. EN G. VAN HETEREN, Boekverkoopers, Hartenstraat 21. (18907)

ER BIEDT ZICH AAN een fatsoenlijk BURGERMEISJE als **NOODHULP** voor de **KEUKEN** of voor het **WERK**, de beste informatiën staan haar ten dienste. Briefjes worden ingewacht onder Letters A. R., Bureau Handelsblad. (18921)

TE HUUR GEVRAAGD

een **HUIS** of **BOVENHUIS**, op een der grachten of in een der straten tusschen Dam en Buitenkant. Huurprijs circa ƒ 600, liefst spoedig te aanvaarden. Franco Brieven, Letters IJ. P., Bureau Handelsblad. (18910)

DUINLUST.

Dit aangenaam gelegen Zomerverblijf, vlak aan het station Sandpoort—Bloemendaal, is door toevallige omstandigheden voor een prijsje, gedurende de Zomermaanden TE HUUR. Brieven met 4737, aan het Bureau van den Woning-Gids, Dam 15. (18944)

Tegen Juni bestaat in een klein gezin, omtrek Utrechtschestraat, gelegenheid tot **KOST** en **INWONING**, voor 1 of 2 Heeren, bezigheden buitenshuis hebbende. Brieven met 4738, aan het Bureau van den Woning-Gids, Dam 15. (18945)

BOEKHOUDER-CORRESPONDENT.

Voor bovenstaande betrekking in een Handels- of Fabriekzaak, **BIEDT ZICH AAN** een Jongmensch, 24 jaar oud, bekend met Italiaansch Boekhouden, Expeditie, moderne Talen en verdere Kantoorwerkzaamheden. Brieven lett. N. A., bij den Boekverkooper W. WENK, Rotterdam. (18890)

Door toevallige omstandigheden wordt, met 1 Augustus TE HUUR aangeboden een geheel **VRIJ HUIS**, gelegen in de Kerkstraat bij de Leidschestraat, huurprijs ƒ 450. Te bevragen bij den Boekhandelaar S. VAN HELDEN, Leidschestraat, bij de Prinsengracht, CC 75. (18893)

KEUKENMEID.

Met Augustus wordt er **GEVRAAGD** een Geldersche of Overijselsche **KEUKENMEID**, die minstens twee jaren in een dienst is geweest, van den P. G., een goeden burgerpot kan koken en goed huiswerk verrichten, loon ƒ 95. Adres franco lett. N., ten Kantoorboekhandel BEEKMAN & SCHOUTE, Rokin 50, Amsterdam. (18894)

TE HUUR TE HAARLEM:

Een ruim ingericht **BOVENHUIS**, uitzicht hebbende op een der levendigste punten der stad. Adres franco, aan het Advertentiebureau van J. P. NOBELS aldaar, onder Lett. B. (18920)

TE HUUR

een **BOVENHUIS** zonder Keuken, voor matigen prijs, gelegen Prinsengracht bij de Leliegracht. Terstond te aanvaarden. Brieven met 4735 aan het Bureau van den Woning-Gids, Dam 15. (18947)

Een Fatsoenlijk JONGMENSCH, R. K., eenigszins met het Vak der **RIJKSBELASTINGEN** bekend, verlangt bij een Gehuwd ONTVANGER geplaatst te worden, alwaar hij tevens, tegen Vergoeding, Kost en Inwoning bekomen kan. Zich te adresseeren, met opgave der verlangde vergoeding, onder Lett. A. B., bij den Boekhandelaar H. C. A. THIEME, te Nijmegen. (18955)

WINKELHUIS.

Op een der voornaamste standen wordt, om spoedig te aanvaarden: te huur gevraagd **EEN NET WINKELHUIS**, van niet te grooten omvang, ter uitoefening van eene fijne Dameszaak. Adres franco briefjes lett. C. R., Bureau Handelsblad. (18989)

Er **BIEDT** zich tegen primo Augustus aan, een

BEKWAME TUINMAN,

ongehuwd, P. G. Adres franco, lett. M., bij H. W. WILLEMS, Boekh., Leidschestraat, Amsterdam. (18998)

ATTENTIE.

Men vraagt TE HUUR, tegen Augustus of November e. k., een **BURGERWOONHUIS**, waaraan Winkel annex, geschikt tot uitoefening eener nette affaire op eene der beste standen van Amsterdam. Verzoeke opgave van stand, huurprijs en aanvaarding franco, lett. X. X., bij den Boekh. J. KRAAN, Lange Niezel, alhier. (18997)

Men zoekt voor een JONGELING, van fatsoenlijken huize, P. G., bijna 18 jaar en van gewone ontwikkeling

EENE BETREKKING,

waarin, na voldoende kennismaking en oefening, gelegenheid zou zijn ter **OVERNAME**, geheel of gedeeltelijk, van eene degelijke **ZAAK.** (18956)

Aanwijzingen onder n°. 296, met franco brieven, worden ingewacht bij DANNENFELSER & C°., Pausdam, Utrecht.

OP EEN FATSOENLIJK ATELIER

van Costumes en Mantels kunnen nog eenige **LEERLINGEN** op billijke conditiën dadelijk geplaatst worden. Adres per franco brief onder lett. L. C., bij den Boekh. A. HOOGENBOOM, Reestraat 19, alhier. (18931)

MANUFACTUREN.

Een JONGMENSCH, P. G., 25 jaar oud, van de beste getuigschriften voorzien, zoekt in bovengenoemd vak, waarmede volledig bekend, tegen Augustus of vroeger, **VERPLAATSING**, hetzij als Reiziger, Bediende of op Magazijn.

Adres met franco brieven onder lett. K. D., aan het Algemeen Advertentie-Bureau van NIJGH & VAN DITMAR, Rotterdam. (18965)

BETREKKING.

Een fatsoenlijk BURGERMEISJE, P. G., reeds vroeger in betrekking, biedt zich aan, des noods voor een Winkelzaak, liefst echter tot **ADSISTENTIE** in een **HUISHOUDEN** te Amsterdam. Franco brieven, onder lett. H., met opgaaf van alle conditiën, worden ingewacht vóór Zondag 20 Mei a.s, bij den Boekhandelaar W. EELKEMA, Warmoesstraat 116, Amsterdam. (18984)

Heden verschijnt bij J. RINKES JR., te Arnhem:

HANDLEIDING EN TAFELS

tot het berekenen der waarde van **OBLIGATIËN**, enz. met **SUPPLEMENT**, door G.
Prijs ƒ 1.60.

Met behulp van deze Tafels wordt door eene enkele evenredigheid de rente bepaald, die men van een gegeven Obligatie kan trekken; voor vele gevallen wordt die zelfs opgegeven. (18957)

PARAPLUIEMAKERS

GEVRAAGD, voor vast werk.

Adres met franco brieven. onder lett. M. D., aan het Algemeen Advertentie-Bureau van NIJGH & VAN DITMAR, Rotterdam. (18964)

Een FATSOENLIJK MEISJE, P. G., zag zich **GAARNE GEPLAATST** in een Winkel of in een klein Gezin, om de huishoudelijke bezigheden waar te nemen. Groot salaris is geen vereischte. Brieven franco, onder lett. A. Z., bij den Boekhandelaar C. F. STEMLER, Haarlemmerstraat 2, Amsterdam. (18926)

ARTIKELEN
TOT HUISHOUDELIJK GEBRUIK.

Alhier verkrijgbaar solide en goedkoop:

Aardappelenmessen, Azijnkranen.
Broodmessen, Blaasbalgen.
Brievenplaten, Brandwaarborgkasten.
Citroenknijpers, Coaguline of Glaslijm.
Centrumbooren, Commodebeslag.
Deurkettings, Doofpotten.
Dessertmessen, Draadboenders.
Emmers, Effectentrommels.
Electroplated artikelen, Eierrekken.
Familieschalen, Fornuizen.
Fluweelschuiers, Fleschtrechters.
Grasscharen, Glazenspuiten.
Griftenkokers, Gordijnkoord.
Hamers, Hondenhalsbandjes.
Hakmessen, Hakborden.
Inktkokers, Jaloeziekoord.
Jardinières.
Kinderwagens, Koffiemolens.
Kleerschuiers, Kokosstoffers.
Kamerbezems, Koekepannen.
Ledikanten, Lucifersdoosjes.
Luiwagens, Luiebakers, Lampenragers.

MEIJER & WESSELING.

Metalen Planten, Mostaardpotjes.
Mattenkloppers, Messenmandjes.
Nijptangen, Nootmuskaatraspen.
Nagelschuiers, Nachtlichten.
Ornamentschroeven, Onderkastschuiers.
Potlepels, Plûmeaux, Paknaalden.
Parapluiestandaards, Porte-Manteaux.
Presenteertrommels, Petroleumtoestellen.
Pannekoekmessen, Puddingvormen.

QUELLIJNSTRAAT 80.

Raagstoffers, Roosters.
Raspen, Ringen voor Gordijnen.
Strijkijzers, Schuimspanen, Stoven.
Salade-emmers, Schuurbakken.
Tafelschellen, Tuingieters, Tapijtschuiers.
Tuinspiegels, Tafelblikjes, Tuinstoelen.
Utrechtsche en Goudsche Ketels.
Vogelkooien, Vuilnisblikken, Vorken.
Vleugels, Vaatbakken, vertinde Pannen.
Vliegendeksels, Voetenkrabbers, Vuurmakers.
Wrijfmandjes, Waschbakjes.
Waschborden, Waterketels.
IJzeren Komforen, IJzeren Emmers.
IJzerwerk (divers klein gesmeed).
Zaklantaarns, Zeepbakken.
Zeemleder, Zakmessen, Zweedsche Lucifers.

Zulke artikelen zijn hier verkrijgbaar. (18825)

ZEGT HET VOORT.

GEZUSTERS DE JAGER

berichten, dat hare AFFAIRE in GAREN, BAND en MODE-ARTIKELEN is VERPLAATST van den Singel hoek Vijzelstraat, naar den SINGEL hoek KORTE HEISTEEG, N°. 387, en hedenavond zal HEROPENEN. Zij hopen hetzelfde vertrouwen als steeds te mogen ondervinden. (18986)

SINGEL HOEK KORTE HEISTEEG, N°. 387.

HEDEN OPNIEUW ONTVANGEN:

Eene prachtige sorteering ZIJDEN MANTELS, mooie CACHEMIREN MANTELS van af ƒ 3.75.

Nicker bockers, Neigeuses, Stoffen met bordure, en andere nieuwe Stoffen voor Robes en Costumes, almede de fijne Alpaccas (in alle kleuren 25 Cents), echte Oxfords à 15 Cts. (franco verzending van Stalen door geheel Nederland).

Zijden En-tout-cas (met bordure) Haute Nouveauté ƒ 3.50.

Parijsche Glacé Handschoenen voor Heeren 90 Cent, voor Dames 80 Cent (à deux boutons) ƒ 1, enz., enz.

NIEUWENDIJK. J. von der Möhlen.
(18967)

BADPLAATS BURTSCHEID BIJ AKEN.

De heetste alkalische keukenzout en zwavelhoudende bronnen van geheel Middel-Europa (tot 62° R.).

ROSENBAD,

het oudste tegenover den Kurtuin zeer fraai gelegen Badhuis, met matig tarief.

(H. 4057) (18788) **PET. WEBER.**

BADPLAATS HOMBURG,
nabij FRANKFORT a/d. MAIN.

Het gebruik van het Water der HOMBURGSCHE BRONNEN is zeer heilzaam tot Genezing van **MAAG- en ONDERBUIKSKWALEN** (aandoeningen van lever, milt, geelzucht en jicht). Wegens de frissche berglucht, welke men aldaar inademt, is het verblijf te HOMBURG zeer gunstig voor zenuwlijders, Baden van Mineraalwater, Pijnboomnaalden en Sood-Weikuur, voortreffelijk Orkest, Militaire Concerten, Theater, Réunies, Illuminatiën, Feesten in het Woud, elegant Kurgebouw met Lees- en Speelkamers (*Toupie Hollandaise*), schilderachtige Wandelwegen en Park. (18051)

ASTHMA

INDIAANSCHE CIGARETTEN
van Cannabis Indica

de GRIMAULT & Cie, Apothekers, te Parijs

Dit nieuwe geneesmiddel wordt door de meeste Fransche en buitenlandsche geneesheeren aanbevolen als een uitstekend middel tegen de verschillende aandoeningen der ademhalings organen. Het is voldoende de rook der cigaretten in te ademen, om de hevigste aanvallen van asthma, en hoest te doen bedaren. Ook is de einademing zeer aan te bevelen tegen heeschheid, nevralgien in het aangezicht en beginselen van longtering.

Depots in alle goede Hollandsche apotheken.

(4297)

Hoofddepot bij de HH. ULOTH & C°., te Amsterdam en in alle goede Apotheken.

GEENE INSPUITINGEN MEER!!! dikwijls gevaarlijk, altijd schadelijk. SUIKERPILLEN CANTEL

met snelverterend copahivazuur (IJZER, MAGNESIA; TEER). **ZONDER KWIK, ƒ 2** per Doos. — **VERSTERKEND, BLOEDZUIVEREND, ONFEILBAAR** tegen zoowel pas ontstane als verouderde ziekten, Ontstekingen der Blaas, onwillekeurige Waterloozing, Ophoping van het Water, Verengingen, Klieren, Rheumatismus, **VERGEN NOCH ONTBERING, NOCH VOEDINGSREGEL.** (12314)

Dit geneesmiddel is voortreffelijker dan alle andere.

Het is het Gemakkelijkste, het Vlugste, het Spaarzaamste, het geneest **ALTIJD RADIKAAL**, zonder dat het noodig zij zijne toevlucht te nemen tot middelen, welke dikwijls gevaarlijk zijn, en de bijna bestendige oorzaak zijn van ongeneesbare ongevallen, zonder heelkundige bewerkingen. Depots te Amsterdam: ULOTH, Zeedijk; WAKKER, Kalverstraat; POPPELBAUM, Weesperstraat; 's-Gravenhage: SNABILIE; Rotterdam: SNABILIÉ; Utrecht: GROTENDORST en V. SPANJE.

Kiesvereeniging
BURGERPLIGT.

VERGADERING **VRIJDAG 18 MEI 1877,** des avonds te 8 uur, in het Lokaal *de Keizerskroon*, Singel bij de Munt.

PUNTEN VAN BEHANDELING:

Verkiezing van drie Candidaten voor de Tweede Kamer, wegens de periodieke aftreding van de Heeren Dr. T. J. STIELTJES, Mr. M. J. DE LANGE en G. FABIUS.

Idem bij herstemming voor drie Leden der Provinciale Staten, tusschen de Heeren Mr. J. DOMELA NIEUWENHUIS, Dr. J. TEIXEIRA DE MATTOS, P. VAN EEGHEN, Jhr. Mr. H. HOEUFFT VAN VELSEN, Mr. S. WILDSCHUT en A. F. WILLINK.

De Commissie van Bestuur,
H. DE VEER, *Voorz.*
(19044) **C. TEN BRUMMELER,** *Secret.*

Voor een BURGERWINKEL in GEMAAKTE GOEDEREN worden bekwame **NAAISTERS** gevraagd. Adres franco brieven, onder Lett. M. B., bij den Boekhandelaar F. H. J. BEKKER, Vijzelstraat 1, alhier. (19027)

SIGARENWINKEL.

Wordt ten spoedigste gevraagd een **BEDIENDE** in een Sigarenfabriek en Winkel. Zij die met den Winkel bekend zijn zullen de voorkeur genieten. Adres franco, Letters J. F., ten Kantoorboekhandel BEEKMAN & SCHOUTE, Rokin 50. (19061)

ZOMER- EN WINTERVERBLIJF TE HUUR

Roosendaal alleraangenaamst gelegen in de gem. Hillegom, aan den Straatweg en nabij het station Veenenburg. Het **HUIS** in Zwitserschen stijl, met omgaand balcon bevat: Zaal, 4 Kamers, Kelder, Keuken en is van alle gemakken voorzien. Adres: GEBs. BUDDENBORG, Bloemisten te Hillegom. (19078)

ATTENTIE.

Men **VRAAGT** voor eene bejaarde **BURGERJUFFROUW,** bij fatsoenlijke menschen P. G., Kost, Inwoning, Huiselijk verkeer en algeheele verzorging, alsmede voor een knap **JONGMENSCH,** zijne bezigheden buitenshuis hebbende, Kost, Inwoning en Bewassching. Reflecteerenden adresseeren zich met opgaaf van prijs en conditiën, onder lett. N.R., Bureau Handelsblad. (19075)

VERSCHENEN:

ATJEH EN DE ATJEHERS.

Twee Jaren Blokkade op Sumatra's Noord-Oostkust,

DOOR

J. A. KRUIJT,

Officier van Administratie bij de Kon. Ned. Marine.

MET TWEE SCHETSKAARTEN

van den Kapitein-Luitenant ter Zee

H. C. BOGAERT,

EN EEN VOORREDE VAN

Prof. P. J. VETH.

Met drie Chromolithographische Platen, een Vlaggen- en Zegelkaart, benevens zes uitvoerige Plannen en Schetskaarten.

PRIJS. . . . . ƒ 4.50.

De Platen zijn vervaardigd naar Schetsen, op de plaatsen zelve genomen; de Schetskaarten geheel oorspronkelijk ontworpen, een paar kleinere door Atjehsche hoofden geteekend.

Prof. VETH zegt van dit werk: „Het eenvoudige, „losse, natuurlijke, duidelijke met tal van karakte„ristieke bijzonderheden en anecdoten doorweven ver„haal kan niet missen den lezer mede te sleepen, die „er eenmaal een blik in heeft geworpen." (19067)

Uitgaaf van GUALTH. KOLFF, te Leiden.

Tegen een aannemelijken prijs prijs, bestaat gelegenheid tot het HUREN van een **ONGEMEUBILEERDE VOORKAMER,** een riant uitzicht hebbende op het Vondelspark, desverkiezende met Kost en Bediening. Adres onder Lett. B., bij den Boekhandelaar B. VAN DER LAND, Kalverstraat, E 124. (19077)

TE HUUR OF TE KOOP

een **HUIS** of **VILLA** op het hooge Duin te ZANDVOORT aan het Zeestrand, met Meubelen, bevattende 3 Kamers beneden, waarvan 2 en Suite, 3 boven, Dienstbodenkamer, Keuken, Kelder en alle gemakken. Te bevragen aan den Kantoorboekhandel BLIKMAN & SARTORIUS, Rokin 17 Amsterdam. (19051)

ƒ 300.

Bovenstaand bedrag wordt TER LEEN gevraagd, tegen zeer aannemelijke en solide voorwaarden. Reflecteerenden worden verzocht zich te adresseeren franco, onder Lett. P. R, Bureau Handelsblad. (19076)

5000 GULDEN.

Een flink JONGMENSCH, in het bezit van bovengenoemd Kapitaaltje, kan zich met een sinds jaren gevestigd Agent in Manufacturen **ASSOCIEEREN,** om den handel voor eigen rekening te kunnen drijven; kennis van het vak strekt zeer tot aanbeveling. Brieven franco, onder Lett. L. A., bij den Boekh. J. VLIEGER, Halvemaansteeg. (19047)

Eene DAME, P. G., geëxamineerd voor Lager Onderwijs, Fransch en Duitsch, ook bekend met Engelsch en Muziek, heeft nog eenige uren des daags voor Les geven **DISPONIBEL.** Reflecteerenden adressee en zich met franco Brieven, onder Lett. O., aan den Kantoorboekhandel BLIKMAN & SARTORIUS, Rokin, 17. (19052)

TE HUUR

eene **GESTOFFEERDE KAMER, BENEDENHUIS,** voor één of twee HEEREN, bezigheden buitenshuis hebbende. Te bevragen bij den Boekhandelaar H. G. BOM, Warmoesstraat bij de St. Olofspoort N°. 35. (19009)

TE KOOP

een **ANTIEK CHINEESCH PORSELEINEN EETSERVIES, 180 STUKS.** Franco aanvrage onder Letters M. C., Poste Restante, te Cleve. (19064)

IS ER

iemand genegen een jonggetrouwd persoon met **4 à 5000 GULDEN** tot **VOORTZETTING ZIJNER ZAKEN** te adsisteeren, dezelve kan onder garantie met behoorlijke rentevergoeding per 3 maanden worden afgelost. Franco Brieven onder het motto Geld, bij den Boekh. J. VLIEGER, Halvemaansteeg, Amsterdam. (19507)

Un **GOUVERNEUR FRANÇAIS,** libre par suite du départ de la famille de ses élèves demande même place ou emploi analogue. Certificats et références de 1er ordre, Ecrire franco à la Librairie de BELINFANTE FRÈRES à la Haye. (19053)

NEDERLANDSCHE
HANDELMAATSCHAPPIJ.

VEILING TE ROTTERDAM op WOENSDAG den 23sten MEI 1877,

van ongeveer:

37,500 Balen	**JAVA-**	**KOFFIE,**	liggende te Rotterdam.
62,500	„	„	„ Amsterdam.
4,600	„	**MACASSAR-** „	idem.
104,600 Balen.			

De Monsters zijn te bezichtigen te Amsterdam en te Rotterdam, den 15, 16, 17, 18, 19, 22 en 23 Mei.

Op de Monsterzolders te Amsterdam en te Rotterdam wordt gedurende de genoemde dagen aan iedereen de gelegenheid verschaft, de Monsters te proeven.

AMSTERDAM, 15 Mei 1877. (19080)

NEDERLANDSCHE
HANDELMAATSCHAPPIJ.

VEILING TE AMSTERDAM, op Vrijdag den 1sten Juni 1877, van:

65	colli	GETAH GITANG.
1465	zakken	GOM COPAL.
Ca. 9000	kilogr.	GUTTA PERCHA.
760	pakken	CASSIA VERA.
20	kisten	GOM BENZOIN.
479	„	JAPANSCHE BOOMWAS.

Liggende aldaar.

AMSTERDAM, 16 Mei 1877. (19098)

De Notaris VAN DIELEN, te Vaassen (prov. Gelderland), zal op Woensdag den 6den Juni a. s. bij Inzet, en op Woensdag den 20sten dier maand bij Toeslag, telkens 's morgens 11 uur, in *de Valk*, te Vaassen, **VEILEN** en **VERKOOPEN:**

HET GOED,

de *MOTKETEL* genaamd, bestaande in twee **BOUWPLAATSJES** en voorts Bosch, Gras- en Heidegronden, samen groot ruim 35 Hectaren en aan elkander gelegen aan den Grintweg van Vaassen op Elspeet.

Inlichtingen te bekomen bij den Opzichter P. HEERING Hz., te Vaassen. (19011)

HOFSTEDE.
DENNENZAAIING.

De Notaris VAN DEN HAM te Lunteren, zal op **DINSDAG 12 JUNI** a. s. bij inzet en **26 JUNI** a. s. bij toeslag 's middags 12 uur te Ede publiek Verkoopen:

1°. Eene kapitale **BOERENHOFSTEDE,** gelegen onder Otterloo, groot ongeveer 54 Bunders en

2°. Een daaraan gelegen stuk **HEIDEGROND** zeer geschikt voor Dennen, groot ongeveer 47 Bunders. (19049)

TUINBOUWSCHOOL.

DIRECTEUREN der KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE TUINBOUWMAATSCHAPPIJ **LINNAEUS,** te Watergraafsmeer bij Amsterdam, hebben de eer te berichten, dat de gelegenheid is opengesteld tot Inschrijving van **LEERLINGEN** voor het nieuwe leerjaar, dat op 1°. Augustus aanvangt. (18999)

Prospectussen en inlichtingen zij op aanvrage verkrijgbaar.

TE KOOP GEVRAAGD een flinke **TAPPERIJ** en **SLIJTERIJ** of **BIERBOTTELARIJ.** Commissionnairs komen niet in aanmerking. Brieven franco, Lett. C. S., bij den Boekhandelaar J. VLIEGER, Halvemaansteeg. (19058)

BARBIERSBEDIENDE.

Er wordt ten spoedigste gevraagd een **BARBIERSBEDIENDE,** zijn Vak goed verstaande. Kost, Inwoning en hoog Salaris. Adres T. SMIT, Zanddwarsstraat 6. (19041)

TE KOOP

door STERFGEVAL te 's-Hage, met 1 Juni een **ZAAK IN FIJNE ARTIKELEN,** zeer geschikt om door eene Dame gedreven te worden. Het Huis in Huur. Adres onder het Motto: ZAAK, met franco brieven bij MENSING EN VISSER, 1ste Wagenstraat N°. 27, te 's-Gravenhage. (19004)

Een OUDERLOOS MEISJE, R. K., zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk geplaatst als **WINKELJUFFROUW** of iets dergelijks. Er zal meer op eene goede behandeling dan op salaris gelet worden. Brieven franco, onder Lett. G. R., Bureau Handelsblad. (19024)

MEN VRAAGT

eene bekwame **BUFFETJUFFROUW,** van goede getuigenis voorzien en eenigszins voor het Huishouden. Adres franco, Lett. K. R., Bureau Handelsblad. (19037)

HH. HANDELAREN.

WORDT TER OVERNAME GEVRAAGD in een welvarend stadje of groot dorp, eene **HANDELSZAAK** in Koloniale Waren en Graanhandel, of een van beiden, waarvan bewezen kan worden, dat zij een ruim burgerbestaan oplevert. Met franco Brieven, onder het motto Handel, bij den Boekh. J. W. LEEFLANG, Oud-Kerkhof, te Utrecht. (19074)

PIANO.

Een ONDERWIJZER heeft nog **EENIGE UREN DISPONIBEL** op zeer voordeelige voorwaarden. Adres onder Lett. H., aan de Boekhandelaars BRINKMAN & ZOON, Singel hoek Bergstraat. (19042)

ZAAK MET VAST GOED.

In een der bloeiendste steden van Noord-Holland wordt door onverwachte omstandigheden, ter OVERNAME aangeboden, zoo spoedig mogelijk, eene zeer **WINSTGEVENDE ZAAK IN DAGELIJKSCHE BEHOEFTEN,** waaraan verbonden is een solied **VAST GOED,** ter waarde van ƒ 3000, gevende jaarlijks ruim 10 pCt. rente. Nadere aanvrage per franco brief, Lett. P. B., bij den Boekhandelaar J. F. VAN DUBBEN, te Haarlem. (19063)

Met één Juni e. k.

te aanvaarden, wordt TE HUUR GEVRAAGD, een **WINKELHUIS,** ter uitoefening van een Manufacturenwinkel. Huurprijs 4 à 500 Gulden. Men is ook niet ongenegen eene dusdanige gevestigde Zaak over te nemen. Brieven franco, onder motto WINKEL, bij den Boekhandelaar J. VLIEGER, Halvemaansteeg. (19046)

TE KOOP OF TE HUUR:

MODDERBAKKEN EN PRAMEN,

12 Ton en minder.

TONMOLENS en POMPEN,

in alle lengten.

Te bevragen bij **C. BOEKEL,**
Middenweg N°. 96, buiten de Raampoort,
(13895) te Amsterdam.

Ein in Mannheim ansässiger, mit den Platzverhältnissen vollkommen vertrauter

GETREIDE-AGENT,

sucht eine verbindung mit einem leistungsfähigen Getreide-Hause anzubahnen; event. würde derselbe auch in eine Verbindung mit einem dortigen tüchtigen Agenten treten. Gef. Offerten sind unter L. A. 100, an die Annoncen-Expedition von HAASENSTEIN & VOGLER, in Mannheim, zu richten. H 61552. (18441)

WEGENS VERTREK

TE KOOP of TE HUUR te Alfen a/d. Rijn: Eene nette **HEERENHUIZING** met 8 Vertrekken, waarvan twee en suite, verdere Gemakken, Stalling en Tuin. Te bevragen bij J. VAN NOORD, te Alfen a/d. Rijn. (18565)

THEE IN DEPOT

wenscht te geven een gerenommeerde Firma in bovengenoemd Artikel, onder het bekende merk **SHANGHAI.** Reflecteanten adresseeren zich franco onder lett. W. N., aan het Bureau Handelsblad, waarna de voorwaarden franco per post worden **toegezonden.** (18564)

WET
OP HET HOOGER ONDERWIJS,

MET DE KONINKLIJKE BESLUITEN VAN 27 APRIL 1877.

REGELENDE HARE UITVOERING.

PRIJS 25 CENT.

Te Groningen bij J. B. WOLTERS, 1877. (19009)

Bij een **WOLLENAAISTER** kan een **MEISJE** geplaatst worden, die eenigszins Naaien kan, tegen salaris, alsook eenige **LEERLINGEN** (gratis onderricht). Adres franco, onder Lett. H. R., Bureau Handelsblad. (19033)

Bij eene bejaarde DAME te Amsterdam wordt tot waarneming der Huishouding enz. eene **JUFFROUW** uit den beschaafden stand, P. G., verlangd. Aanbiedingen worden franco onder Letter E., bij den Boek- en Kunsthandelaar C. M. VAN GOGH, Leidschestraat N°. 38, te Amsterdam, ingewacht. (19026)

Eene FAMILIE met KINDEREN wenscht tegen 15 Juli te Hilversum, Bussum of Laren TE HUREN: **KAMERS,** met Kost, Bediening en gebruik van den Tuin. Reflecteeren den adresseeren zich, met opgaaf van conditiën, voor het einde dezer week, met franco brieven, onder Lett. G. J., bij den Boek- en Papierhandelaar BERN. J. ZANDVLIET, Utrecht. (19008)

Een JONGMENSCH, alhier in betrekking zijnde, doch veel vrijen tijd hebbende, wenschte die gaarne te besteden met het **BIJHOUDEN VAN BOEKEN,** het doen van Schrijfwerk, of andere Werkzaamheden. Brieven franco onder Lett. A. E., bij den Boekh. G. D. BOM, Damrak 74. (19022)

ATTENTIE.

Een fatsoenlijk JONGMENSCH, P. G., bekwaam in het Timmeren en eenigszins bekend met Bouwkundig Teekenen, Trappenmaken en Boekhouden, zag zich gaarne **GEPLAATST** bij een Bejaarden Baas zonder Opvolger. Franco Brieven onder N°. 39 aan de Boekhandelaars DE HAAN EN ZOON, te Haarlem te adresseeren. (19010)

Een fatsoenlijke burger Juffrouw, P. G. 28 jaar oud, zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk geplaatst als **KINDERJUFFROUW** of ter adsistentie in de Huishouding. De beste getuigen staan haar ten dienste. Brieven franco onder letters J. R. Bureau Handelsblad. (19025)

REISKOFFERS, TASSCHEN, RIEMEN en LEDERWERKEN zijn, tegen billijke prijzen, te bekomen in de Fabriek van W. JANSEN, voorheen M. PILGER, Nes N°. 4, over de Damstraat. (15849)

H A M.

BESTE WESTFAALSCHE HAMMEN

worden, naar den marktprijs van den dag, geleverd door

C. W. DIJCKHOFF,
(18580) **OSNABRÜCK** (WESTFALEN).

VERZENDERS KOOPERS, VISSCHERS,

van ZALM, ELFT en ANDERE VISCH, enz.

doet uwe verzendingen aan de *Halles Centrales*, te Parijs, bij **LOINTIER PÈRE FILS & C°.**

Iederen dag na den verkoop wordt het geld onmiddellijk gezonden. — Inlichtingen in Duitschland, Engeland, enz.

PARIJS, Kantoor 10. rue d'Argaut. (16845)

WYSE & STEWART,

N°. 76, Wilson Street te Glasgow,

die zeer vele solide Handelsbetrekkingen bezitten in de Steden aan de Clyde. bieden zich aan voor den Verkoop van **RUWE** en **GERAFFINEERDE SUIKER** of andere **PRODUCTEN.** (17699)

HANDEL IN STEENKOLEN,
van C. BERGHUIJS,

tevens CARGADOOR en CONVOOILOOPER te Amsterdam en den Helder. Hoofdkantoor van af **HEDEN** te Amsterdam, **PRINSENGRACHT** bij de **BROUWERSGRACHT, SS N°. 13.** Kantoor aan den Helder onder leiding des Heeren P. W. BUSCH KEISER, a/d. Binnenhaven N°. 67. (18716)

LIJNKOEKEN.

Wie dit artikel kan **PLAATSEN,** gelieve zich voor nadere inlichtingen te wenden tot B. SCHÜCKING, te Dulmen, provincie Westfalen. (Drt. 117.) (18514)

SPA,
HÔTEL D'ORANGE,

FRÉDÉRIC MULLER,
OMNIBUS à LA STATION. (18951)

TE KOOP voor ƒ 1000 een van jaren beklante **TAPPERIJ,** gelegen nabij den Buitenkant. Per maand wordt verkocht 240 kan Jenever, buiten Brandewijn, Likeuren en Bieren. Huur van het Huis ƒ 230 per jaar; 5 jaar huur kan men bekomen. Franco te bevragen aan het Bureau Handelsblad, onder Lett. F. R. (19018)

HEEREN GROSSIERS.

IEMAND verscheidene jaren in het Vak van ZIJDE en andere MANUFACTUREN werkzaam zijnde, wenscht zich gaarne Augustus of eerder verplaatst te zien, hetzij voor de STAD-CLIENTÈLE of voor MAGAZIJN. Brieven franco onder Lett. E. R, Bureau Handelsblad. (19016)

EEN FATSOENLIJK MEISJE,

biedt zich aan als **KINDERMEID** bij Jonge Kinderen, met Augustus, 20 jaren oud, P. G., van goede getuigen voorzien. Hierop reflecteerenden gelieven zich aan te melden onder Lett. D. R., Bureau Handelsblad. (19001)

TAPIJT.

Wordt TE KOOP GEVRAAGD een zoo goed als nieuw **SMYRNA'S, DOORNS** of **DEVENTER TAPIJT,** lang 5.25 Meter, breed 4.75 Meter. Franco brieven, Letter T., aan de Firma Wed. D. R. VAN WERMESKERKEN, Boekhandel, te Tiel. (19002)

STATIONSGEBOUW HILVERSUM.

OPENING van den TUIN, EET- en RESTAURATIEZALEN op ZONDAG 20 MEI a. s

TABLE D'HOTE te 4½ uur, met inbegrip van ½ flesch WIJN ƒ 2.25.

Degenen, die van de Tafel wenschen gebruik te maken, worden verzocht zich des morgens **VOOR TWAALF UUR** in de Wachtkamer 2de Klasse of bij den Portier te doen inschrijven.

SALON VOOR FAMILIËN. (19056)

GRAVENSTRAAT 10.
GROOTSTE KEUZE

IN

KUNSTPLANTEN EN BOUQUETTEN.

ALLE BENOODIGDHEDEN VOOR HET BLOEMENMAKEN. (19070)

Ondergeteekende heeft de eer mede te deelen, dat de Firma

VOS & ZOON,
Restaurateurs van Schilderijen,

na den dood van zijn Vader, door hem onder denzelfden naam zal worden voortgezet, en dat het **ATELIER heden, 15 MEI, is VERPLAATST naar de**

KALVERSTRAAT OVER HET KLOOSTER, N°. 201.

(19032) **F. J. A. VOS.**

UITGAVE VAN W. H. KIRBERGER.

HALMEN, DRUIVEN EN ROZEN.

A. M. D. G.

Dooreengestrengeld

DOOR

PHILAGATHOS.

PRIJS. . . . . ƒ 2,80. (19050)

Dezer dagen vertelde mij een man, dat zijne vrouw, die door den Doctor was opgegeven, door de **WITTE BORST-SIROOP** geheel hersteld is geworden.

ENKHUIZEN. J. RIENDERHOFF Gz.

DE ALLERGUNSTIGST BEKENDE

WITTE BORST-SIROOP
van G. A. W. MAYER, te Breslau,

wordt door vele Doctoren aanbevolen tegen *hardnekkigen Hoest, Borst- en Keelpijnen, Griep, Heeschheid, Verslijming der Ademhalingsorganen.*

Deze SIROOP werkt aanstonds na het eerste gebruik hoogst weldadig, lost de slijm op, vermindert de prikkeling der keel en geneest zeer spoedig de evengemelde ongesteldheden.

Prijs per flacon **ƒ 1.**

In Nederland alleen en uitsluitend te bekomen bij F. VON WINDHEIM & C°., **VERKOOPHUIS,** te Amsterdam, en in de bekende **DEPOTS** in de Provinciën. (19072)

MAISON RIMMEL.

Reçu une Belle Collection de Paniers pour la Campagne.
Grand Choix de Colliers, Bracelets, Medaillons, Croix, etc.
en Véritable Jais de Whitby.

E. RIMMEL,

(19079) Kalverstraat 102, Amsterdam; 25 Hoogstraat, La Haye.

GRONINGER-ROTTERDAMMER STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

VOORLOOPIGE AANKONDIGING.

IN HET BEGIN DER MAAND JUNI zullen EERSTE KLASSE **SNELVARENDE STOOMBOOTEN** in de vaart worden gebracht in geregelden dienst tusschen *GRONINGEN* en *ROTTERDAM*, zonder overlading. VERTREK van BEIDE PLAATSEN telkens des **DONDERDAGSMORGENS 10 UUR.**

(18030) **HET BESTUUR.**

Slechts die Advertentiën, welke men aan 't

INTERNATIONAAL **Annoncen-Bureau DAM 15**

afgeeft ter plaatsing in het *Handelsblad, Nieuws van den Dag*, de *Amsterdamsche* of andere *Courant*, WORDEN ZONDER VERHOOGING VAN PRIJS dus **GRATIS,** in den **WONING-GIDS OPGENOMEN.** (173)

BABBITT'S WIT METAAL.

(METAL ANTI-FRICTION)

VAN JOHN DEWRANCE & C°.

Voor Nederland en Koloniën uitsluitend verkrijgbaar bij

Landré & Glinderman,

Eigenaren der Koninklijke Magazijnen van Werktuigen,

Spuistraat 6 en 8, Amsterdam.

(12632)

KNIGHT, BEVAN & STURGE'S

PRIMA
PORTLAND-CEMENT,

sedert tal van jaren wegens zijne deugdelijke steeds gelijk blijvende puike qualiteit alom gewaardeerd, is verkrijgbaar bij

E. GOMPERTZ,

te Rotterdam,

en bij de voornaamste Handelaren in
(3787) **Bouwmaterialen.**

DUIZENDEN ZIJN GENEZEN VAN

DRONKENSCHAP,

door het gebruik van het sedert een reeks van jaren als deugdelijk **GEROEMDE MIDDEL** van den ondergeteekende, hetwelk door de bekwaamste geneeskundigen is onderzocht en met warmte wordt aanbevolen. Het kan ook worden toegediend zonder dat de gebruiker er iets van bespeurt. Geneeskundig advies kosteloos en franco.

Men wende zich met het volste vertrouwen tot

ALBERT KRAEHMER,
(16997) Pillnitzerstrasse N°. 46, te Dresden.

TAMAR INDIEN
GRILLON

Fruit laxatif rafraîchissant contre
CONSTIPATION, Hémorrhoïdes, Migraine.
Pharie 26, r. Grammont, Paris.— Bte 2,50. Poste 2,75
H. H. ULOTH & C°., Zeedijk, Kolksluis, M 16. (681

ASTHMA

Benaauwdheid Hardnekkige Hoest. Aandoeningen der Ademhalings-Organen Genezing door het gebruik van het **Papier** en de **Cigaren** van **GICQUEL,** pharmacien 1e Klasse aan de school te Parijs. **F. 1.50** de Doos; **F. 0.90** de halve Doos

Verkrijgbaar
in de voornaamste Apotheken.

Generaal-Depot bij H. H. ULOTH, en WAKKER, Kalverstraat 195, Amsterdam. (681)

WANDGEDIERTE.

Wij ondergeteekenden, **EERSTE UITVINDERS** van het **UITROEIEN VAN WANDGEDIERTE,** zonder iets te breken. Te ontbieden door geheel *Nederland*.

GOEDHART Sr. & ZOON.

Adres: (13625)
DAMSTRAAT N°. 32. UTRECHTSCHESTRAAT N°. 8

VAN LEEWEN & C°.,

SPUISTRAAT bij de Molsteeg N°. 111. EN **PRINSENGRACHT bij de Runstraat N°. 537**

AMSTERDAM.

Bij ons bestaat even als voorheen, eene uitmuntende gelegenheid, om HUIZEN, MEUBELEN, SCHEPEN enz. **GEZUIVERD** te hebben van **WANDGEDIERTE,** zonder reuk of iets te beschadigen. (18780)

Aannemelijke conditiën en solide voorwaarden.
Door het geheele Rijk te ontbieden.

Naar SAMARANG
(DIRECT)

zal van ROTTERDAM

ten spoedigste worden geëxpedieerd

het extra snelzeilend Nederlandsch **KLIPPERFREGAT**

LIBERAAL,

(3000 TON.)

Kapt. A. B. WIERIKX,

Heeft uitmuntende inrichtingen voor Passagiers.
Een geëxamineerd Geneeskundige zal de reis mede maken.
Eene melkgevende Koe is aan boord.
Directe uitreizen respect. 76, 87, 88, 87 en 87 dagen.

Ligt in de Veerhaven 4de Sectie tot laden gereed.

Adres den Cargadoors
KUYPER VAN DAM & SMEER.
(18751) HUDIG & BLOKHUYZEN.

Naar BATAVIA

ligt te Amsterdam (Oosterdok) ter inlading gereed, met spoedige expeditie:

Het buitengewoon snelzeilend, *in de passagiersvaart gunstig bekend*, eerste klasse **CLIPPERSCHIP** (16524)

JUPITER, 3/3 L: 1: 1 ✝ & A 1,

Kapitein W. A. F. STOKHUIJZEN.

Gemiddelde Uitreis 86 dagen.

Adres voor passage en Goederen bij de Reeders GEBR. GOEDKOOP en de Cargadoors OOLGAARDT & BRUINIER.

Naar SAMARANG
direct,

Batavia eventueel aandoende voor Passagiers,

ligt te Amsterdam (Oosterdok) ter inlading gereed met spoedige expeditie, het snelzeilend Nederlandsch **BARKSCHIP**

NICOLAAS WITSEN 800 TONS,

Kapitein J. R. BROUWER,

tevens uitmuntend en comfortabel ingericht voor Passagiers.

Adres OOLGAARDT & BRUINIER. (16525)

Naar PADANG
direct

ligt te Amsterdam (Oosterdok) ter inlading gereed met spoedige expeditie, het snelzeilend eerste klasse **BRIKSCHIP**

GEDEH, 500 TONS,

Kapitein H. J. E. WELMAN.

Voor passage en inlading van goederen adres OOLGAARDT & BRUINIER en Wed. JAN VAN WESEL & ZOON. (16526)

Naar SOERABAJA
(direct)

ligt te Amsterdam ter inlading gereed, met spoedige expeditie (zijnde reeds circa 2/3 der Lading aangenomen) het Snelzeilend, nieuw Gekoperd, Eerste Klasse Nederlandsch **BARKSCHIP**

IJMUIDEN,

800 TONS,

Kapitein D. J. OEPKES.

(16961) Adres **OOLGAARDT & BRUINIER.**

Nieuwste uitgaven van G. L. FUNKE, te Amsterdam:

VAN NAPELS NAAR AMSTERDAM,

ITALIAANSCHE REIS-AANTEEKENINGEN

DOOR

C°. BUSKEN HUET.

INHOUD:

I—VI. Napels, Pompeji.
VII—XII. Rome.
XIII—XVI. Florence.
XVII—XX. Genua, Venetië, Milaan.
XXI—XXII. Lucern, Genève.
XXIII. Lyon, Macon, Dijon.
XXIV—XXV. Parijs.
XXVI. Amsterdam.

Een net deeltje in postformaat, prijs **ƒ 1.90.**

IN LONDEN.
REISSCHETSEN

DOOR

JOHAN GRAM.

INHOUD:

I. Claud Hamilton.
II. Een Boarding-House.
III. Op straat.
IV. De National-Gallery.
V. Officieren, Honden, Vrouwen, Rotten-Row, Cafe's-Chantants en Madame Tussaud.
VI. Het South Kensington Museum.
VII. Cremorne Garden.
VIII. In het Crystal Palace.
IX. Zondags buiten.
X. The National Safe Deposit Company.
XI. De tegenwoordige Engelsche kunst.
XII. Brighton, Westminster-Abbey, Tower, Parlementshuis, Alhambra.
XIII. Op Wight.

Post 8°. prijs **ƒ 0.90.** (17982)

Beide bundels zijn in de meeste Bockwinkels in voorraad.

GEDRUKT BIJ C. A. SPIN & ZOON.